

* *Epistle to the*
* *Hebrews*
* *

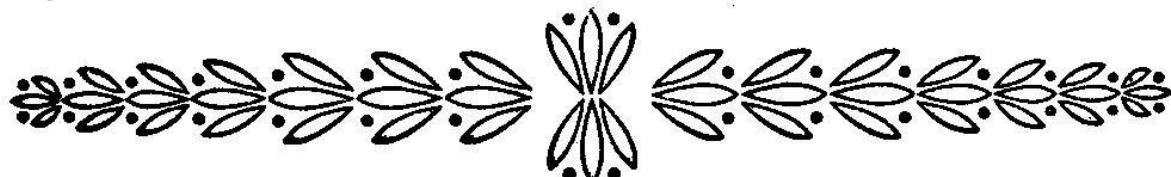
BY ST. PAUL

ALSO

LEVITICUS 16:1-34 AND ISAIAH 52:13 TO 53:8

IN THE
YIDDISH HEBREW LANGUAGE

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY
BIBLE HOUSE
ALLEGHENY, PA., U. S. A.

No. 56.—January, 1902.

ENTERED AS SECOND CLASS MAIL MATTER AT THE POSTOFFICE, ALLEGHENY, PA.
SAMPLE TRACTS FREE! SUBSCRIPTION PRICE, SIX CENTS (3d.) PER YEAR—48 PAGES

OLD THEOLOGY QUARTLY

—FOR THE—

PROMOTION OF CHRISTIAN KNOWLEDGE.

PUBLISHED BY THE

WATCH TOWER BIBLE & TRACT SOC'Y
BIBLE HOUSE, ALLEGHENY, PA., U. S. A.

BRITISH BRANCH, 131 GIPSY LANE, FOREST GATE, LONDON E., ENGLAND

- NO. 2. CALAMITIES—WHY GOD PERMITS THEM.
- NO. 3. PROTESTANTS, AWAKE!
- NO. 7. THE WONDERFUL STORY, 32 pp.
- NO. 12. WHY EVIL WAS PERMITTED.
- NO. 21. DO YOU KNOW?
- NO. 37. HOW READEST THOU?
- NO. 38. HOPE OF IMMORTALITY.
- NO. 40. WHAT IS THE SOUL?
- NO. 41. MUST WE ABANDON HOPE OF A GOLDEN AGE?
- NO. 42. CROSSES TRUE AND FALSE.
- NO. 44. GATHERING THE LORD'S JEWELS.
- NO. 49. WHICH IS THE TRUE GOSPEL?
- NO. 52. OUR LORD'S RETURN.
- NO. 53. THE WAGES OF SIN.
- NO. 54. A DARK CLOUD AND ITS SILVER LINING.

Nos. 21, 28, 40 and 53 can be had in Swedish.

Nos. 21, 27 and 53 can be had in Dano-Norwegian.

Nos. 3, 12, 21, 22, 28, 38, 40, 49 and 53 can be had in German.

Nos. 21 and 22 can be had in French.

Extra copies of the above tracts will be supplied free, on application, to subscribers; or a single sample to any one. Thus many may be co-workers with us and with God in scattering the truth—"the hail."—Isa. 28:17. Hundreds of thousands are being circulated thus, the funds being supplied by voluntary contributions from those whose hearts and heads have been refreshed by these "glad tidings of great joy which shall be unto all people."

BOOKLETS

THE WONDERFUL STORY, "THE OLD, OLD STORY." Illustrated.—60 pp.

WHAT SAY THE SCRIPTURES ABOUT HELL?—88 pages. Also in German.

WHAT SAY THE SCRIPTURES ABOUT SPIRITISM?—128 pages. Also in German.

TABERNACLE SHADOWS OF BETTER SACRIFICES. Ill.—130 pp. Also in German.

Extra Copies of the above booklets are supplied to subscribers at 10c (5d.) each, or 50c (2/6) per dozen: those below at 5c (2½d.) each, 25c (1/3) per dozen.

THE BIBLE VS. THE EVOLUTION THEORY. 48 pp. Also in German.

THE PAROUSIA OF OUR LORD. 78 pp. Also in Swedish.

EPISTLE TO THE HEBREWS. Illustrated.—64 pp. In Yiddish, only.

German Watch Tower & Old Theology Quarterly—Translations.

— QUARTERLY FOR ONE YEAR, 25 CENTS. —

We can supply copies of the first 19 issues at the rate of 19 copies for 25 cents.

Sample copies for free circulation, gratis, postpaid.

THE EPISTLE TO THE HEBREWS.

This little booklet is prepared especially for Hebrews. The first two articles are brief extracts from the sacred writings of Leviticus and Isaiah—portions well known to all Jews. These are followed by the Epistle to the Hebrews, written by one of the ablest and best educated of the Hebrew race, once known as Saul of Tarsus. It manifests a very extensive knowledge of the various features of the Jewish Law pertaining to the sacrifices of the Atonement Day, etc.

The booklet is sent forth with the thought and the prayer that it may prove of interest and profit to some of our Hebrew neighbors. We supply it to our readers, one copy each, as a number of the "Old Theology Quarterly," without extra charge; additional copies will be sold at 5c. ($2\frac{1}{2}$ d.) each, 25c. ($1\frac{1}{3}$) per dozen. A sample copy will be sent free to any Jewish friends requesting it and promising to read it carefully and prayerfully.

All who may read this pamphlet with interest should, if able to read English or German, write us for another booklet which we publish, viz., "Tabernacle Shadows of Better Sacrifices," 10c. (5d.) each, 50c. ($2\frac{1}{2}$) per dozen.

It is presumed that those of our subscribers who have requested this publication desire it for loaning to their Hebrew neighbors, and that they will make faithful use of the means thus put into their hands.

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY,

BIBLE HOUSE, ARCH ST., ALLEGHENY, PA., U. S. A.

BRITISH BRANCH, 131 GIPSY LANE, FOREST GATE, LONDON.

THE JUBILEE AS A TYPE IN THE LAW.

CHRONOLOGICAL TABLE.

SEE PAGE 184.

Jubilee type dates from entering Canaan:—	
To the division of the land, . . .	6 yrs.
Period of Judges, 450	"
" " Kings, 513	"
To the desolation, 969	"
19 Jubilees, =	950
Remainder:	19 yrs.

From last Jubilee to the desolation,	19 yrs.
Period of desolation, and captivity of all in Babylon,	70 "
From Restoration to their land by Cyrus, to A. D. 1, 536	"
From year A. D. 1 to A. D. 1875 (Jewish time, beginning Oct. 1874), 1874	"
	2499 yrs.

Thus, the year which began October 1874 was the 2500th year, but since the antitype is larger than the type—1000 years instead of one year—1875 (beginning Oct. 1874), instead of being a Jubilee year, was the first of the 1000 years of Jubilee.

ONE GRAND CYCLE CULMINATING IN THE GREAT ANTITYPE—EARTH'S JUBILEE.	
19 × 50 = 950 years.	
50 × 50 = 2500 years.	
TYPICAL CYCLES AND JUBILEES, CONTINUED UNTIL THE GREAT CYCLE WAS DUE TO BEGIN TO COUNT.	WHERE THE TYPICAL CEASED, THE GRAND CYCLE BEGAN SILENTLY TO COUNT
NINETEEN,	ITS FIFTY TIMES FIFTY YEARS TO THE GREAT ANTITYPE, THE JUBILEE OF EARTH—THE TIMES OF RESTITUTION OF ALL THINGS.

THE JUBILEE VIEWED PROPHETICALLY.

JER. 25:9-12 AND 2 CHRON. 36:21.

TOTAL NUMBER OF JUBILEE CYCLES—SEVENTY.

CYCLES WITH JUBILEES
OBSERVED, BUT UNSATISFACTORILY,
NINETEEN.

CYCLES OF $7 \times 7 = 49$ YEARS EACH,
AFTER THE DESOLATION OF THE LAND,
WHEN NO JUBILEES WERE ATTEMPTED,
FIFTY-ONE.

$$19 \times 50 = 950 \text{ years.}$$

$$51 \times 49 = 2499 \text{ years.}$$

To 950 YEARS OF JUBILEE OBSERVANCE ADD 2499 YEARS SINCE = 3449 YEARS;
THE FULL PERIOD FROM THE COMMENCEMENT OF THIS TYPICAL JUBILEE SYSTEM TO THE ANTITYPE—EARTH'S GREAT
JUBILEE, THE TIMES OF RESTITUTION OF ALL THINGS—OCTOBER, A. D. 1874.

CHRONOLOGICAL TABLE.	
—SEE PAGE 194.—	
From entering Canaan:	
To the division of the land, . . .	6 years.
Period of Judges, 450	"
" " Kings, 513	"
To the Desolation, 969	"
19 Jubilees, =	950 years.
	19 years.

Thus their last Jubilee was observed 19 years before the Desolation.

PERIOD SINCE LAST JUBILEE.	
Before the "Desola-	
tion" as above,	19 yrs.
Years of Desolation,	70 "
From the Restora-	
tion by Cyrus to	
A. D. 1, . . .	536 "
Years from A. D. 1	
to A. D. 1874,	
Oct. 10th (the	
end of year—	
Jewish time), .	1874 "
	2499 yrs.

51 cycles (without Jubilees) as they actually occurred and were mentioned in prophecy, 49 years each = 2499 years.—Or, total years from entering Canaan to October 1874 = 3449 years.

The Period of 19 cycles and Jubilees (950 years) and 51 cycles alone (2499 years) = 3449 years.

OCT., A. D. 1874, DATE OF BEGINNING OF
EARTH'S GREAT JUBILEE.

- 23 אֵיךְ זָלַט וַיְסֻעַן דָּאַם אֹנוֹעַר בְּרוֹדָעֶר טִימּוֹתִוָּס אֵיכְ
כְּרִיאָה גַּעֲנָאָרָעָן, מַט וַעֲלָכָעָן, עָעַן עָרָעָט בָּאָלָד קַוְּמָעָן,
עָעַל אֵיכְ אֵיכְ וַעֲהָן:
- 24 גַּעֲרִיסְטָא לָלָע אַיְיכָע פִּיכָּעָר, אָונְדָא לָלָע הַיְלָגָע; דָּא
לְיָי. בָּוּן אִיטְלִיאָן גַּעֲרִיסְעָן אֵיכְ:
- 25 גַּנְגָּאָד גַּוְיָא מִיט אֵיכְ אָלָעָן אָמָן:

(גַּעֲשָׂרִיבָעָן אַין אִיטְלִיאָן דָוְקָה טִימָה, כ.)

**“TABERNACLE SHADOWS
OF
THE BETTER SACRIFICES.”**

130 PAGES.

English or German.

PRICE, TEN CENTS (5d.)

A sample copy free to any Hebrew on request,

- 15 דָאַרְוָס לְאָמֵר דָוֶרֶךְ אֵם שְׁטַעֲנֶרֶג מְקֻרֵיב צִוְין אֵ קְרָבָן פּוֹן לְוִיְבָן צִוְ נָאַטָן, דָאֵם אַיְזָה דִיאָ פְּרוֹכְטָ פּוֹן אַוְנְעַבָּע זְבָעָן¹ וּוְאַס בְּעַקְעָבָעָן זְיַין נָאַפְּעָן : ¹ הַוּשָׁע יַד נִיְזָה
 16 אַבְּעָר פְּעַרְגָּעָסָט נִיתָן צִוְ טְוִיהָן גְּטָעָם אַיְגָד גְּעַבָּעָן צִוְ דִיאָ אַבְּעַמָּעָה, דָעָן אַזָּע בְּעַ קְרָבָנָה אַיְזָה נָאַט גְּעַפְּעָלָעָן :
 17 הַעֲרָטָ צִוְ אַיְרָע לְעַהֲרָעָר אַיְגָד זְיַיט זְיַיאָ אַגְּטָעָרָד טְעָנִיגָּה, דָעָן זְיַיאָ וּאַבָּעָן וּפָאַר אַיְרָע זְעַלָּעָן, וּוְיַיאָ דִיאָ וּוְאַס זְעַלָּעָן רְעַבְנוּגָאַפְּגָעָבָעָן, דָאַמִּיט זְיַיאָ זְאַלָּעָן עַם טְהָן מִיטָּפְרִידָע אַיְגָד נִיתָן מִיטָּפְיָצָעָן, דָעָן דָאֵם נָוָעָט אַיְיךְ נִיטָן : ¹ יְחֻקָּאַל גַּי יַיְזָה ; לַיְגַּבָּר וּ
 18 בְּעַטְעָט פָּאַר אַיְסָם, דָעָן מִיר זְעַגְעָן פְּעַרְזָוְבְּעָרָט דָאֵם מְרָהָבָעָן אַגְּטָעָם גְּעוּוּסָעָן, אַיְגָד מִיר קָהָבָעָן אַיְזָה פְּעַלְאַגְגָעָן אַיְן אַלְעָאַזְבָּעָן אַרְלִיךְ צִוְ לְעַבָּעָן :
 19 אַיְגָד אַיְיךְ בְּעַט אַיְיךְ נָאַה מְעַהָר אָו אַיְהָר זְאַלָּט דָאֵם טְהָונָה, אָו אַיְיךְ זְאַלָּט צִוְ אַיְיךְ גְּעַשְׁוִינְגְּדָעָר צְוִירִיק קְוֹמָעָן :
 20 אַיְגָד דָעָר נָאַט פּוֹן פְּרִידָעָן וּוְאַס קָאַט אַוְיְגָעְבְּרָאָכָט פּוֹן דָעָס טְוִימָט אַוְנְעָרָהָר וְשָׂעוּ, דָעָן גְּרוֹיְסָעָן פְּאַסְטָוָה וּפּוֹן דִיאָ שָׁאָף, דָוֶרֶךְ דָעָם בְּלוּטָ פּוֹן אַיְבִּיגָעָן בְּרִיהָ :
 1¹ יְשֻׁעָיָה יַיְזָה ; יְחֻקָּאַל לְדַבְּגָה ; לַיְזָה כַּדָּר ; תְּהָלִים בַּגָּאַי
 21 עַר וּוּעַט אַיְיךְ פְּאַלְקָאַמָּעָן מְאַבָּעָן אַיְן זְעַרְעָן גְּטָעָן עַרְקָה, אָו אַיְהָר זְאַלָּט טְהָונָה זְיַין זְוִילָעָן, אַיְגָד וּוּעַט אַיְן אַיְדָה טְהָונָה וּוְאַס עַם אַיְזָה פָּאַר אַיְהָם וּוֹאוֹילָ גְּעַפְּעָלָעָן דָוֶרֶךְ יְשָׂעוּ הַמְשִׁיחָה ; צִוְ אַיְהָם אָו דִיאָ הַעֲרָלִיבְקִיִּת (כְּבָור) פּוֹן אַיְבִּיגְקִיִּט צִוְ אַיְבִּיגְקִיִּט, אַמְּנָן :
 22 אַיְגָד אַיְד בְּעַט אַיְיךְ בְּרִידָעָר, עַרְטְּרָאַגְט דָאֵם וּוְאַרְטָ פּוֹן גְּאַרְנוּגָה, דָעָן אַיְיךְ קָהָב צִוְ אַיְיךְ גְּעַשְׁרִיבָעָן אַגְּרִיפָ אַיְן קְרָאָעָן :

עַבְרִים יָל

๙๖

๖ דָּאָרָוֶם מַעֲגַעַן מֵיר וַיְכַעַר וַאֲגַעַן דָּעַר הָאָר אֵין מֵין
הַעַלְּבָעָר, וְאֵיךְ וַיַּעַל מִתְּהִנְתַּעַן פִּינְכְּטָעַן, וַואָס קָעַן מַר
אַפְּעַשׂ טָהָוָן? ¹ תְּהִלִּים ב"ז א'

๗ גַּעֲדָעָנְקָט אָן אַיְכָע פִּיכָעָר, דִּיא וַואָס הַאֲבָעָן צֹו אַיְיךְ
גַּעֲרָעָט דָּאָס וַואָרָט פָּוָן נָאָט, אַונְד בַּעֲטָרָאָכְטָעָט דָּעַם
אוֹיְסָגָנָגָ פָּוָן וַיַּאַר לְעַבְעַנְסָדוֹאָנְדָעָל, אַונְד פָּאָלְגָט נָאָק
וַיַּאַר גַּלוֹיְבָעָן:

๘ יְשֻׁוע הַמְּשִׁיחַ אֵין דָּעַר זַעֲלַבְיְגָעָר גַּעֲכָטָעָן אַונְד הַיִּגְתָּן,
אַונְד אַוִּיפָּ אַיְבִּיגָן וּ ¹ מַאְלָבִּי ג' י'

๙ וַעֲרָט נִיט הַיְן אַונְד הַעָר אָרוֹם גַּעֲטְרִיבְעָן מִיט פָּעָרָד
שִׂידָעָנָע אַונְד בְּרַעְמָדָע לְעַהָרָעָן, דָּעַן אַם אֵין גּוֹט אָז דָּאָס
הַעַרְץ וְאֶל בַּעֲפָעָסְטִיגָט זַוְינָן מִיט גַּנְאָה, נִיט דָוָרָה שְׁפִיוֹן
וַואָס אַזְטָט נִיט צֹו דִּיא וַואָס וַיְהִ דָּאָמִיט אַגְּגָעָבָעָן:

๑๐ מֵיר הַאֲבָעָן אַמְזָגָה, פָּוָן דָּעַם דִּיא וַואָס דִּיגָעָן אַיְן
דָּעַם מִשְׁבָּן הַאֲבָעָן גַּיְינָן רַעַכְתָּ דָעַרְפָּוָן צֹו עַסְעָן:

๑๑ דָּעַן דִּיא לַיְכָעָר פָּוָן יַעַנָּע בְּהַמּוֹת, וַואָס דָּעַר בְּהַן
בְּהַל הָאָט אַרְיַין גַּעֲבָרָאָכָט וַיַּאַר בְּלָוֶת אַיְן דָּעַם הַיְלִיגָעָן
אָרָט (אָלָס אַגְּרָבָן) פָּאָר דִּיא וַיְגָה, אֵין פְּעַרְבָּגָעָנָט גַּעַד
וַעֲנָעָן מְחֹזֵץ לְמִתְחָנָה וּ ¹ וַיְקָרָא ד' י"א; ח'

๑๒ דָּאָרָוֶם הָאָט יְשֻׁוע אַוִּיךְ גַּעֲלִיטָעָן אוֹיְסָעָנוֹיְנִיגָּ פָּוָן
דָּעַם מוֹיָאָר, דָּאָס אָר וְאֶל הַיְלִיגָעָן דָּאָס פָּאָזָק מִיט זַוְינָן
אַיְגָעָן בְּלָוֶת:

๑๓ דָּאָרָוֶם לְאַמְּרָא אָרוֹם גַּיְינָן צֹו אֵיהֶם אוֹיְסָעָר דָּעַם
לְאַגָּעָר (מְחֹזֵץ לְמִתְחָנָה), אַונְד גַּוְיָע שָׁאָנְדָע טְרָאָען:

๑๔ דָּעַן מֵיר הַאֲבָעָן דָּא וְנִיט גַּיְיָע שְׁטָאָט וַואָס בְּלִיְיָבָן
גַּיְעָרָט מֵיר וַוְכָעָן (דִּיא שְׁטָאָט) וַואָס וּוּטָט זַוְינָן:

¹ מִיכָּה ב' י'

דָּאָרָוֶם

וְאַבָּעֵן וְוָאֵם וְעֶרֶבְעֵן בְּעַזְעֵנֶת וְעַלְעֵן אַיוֹעֵק גַּעֲזַעַצְטַ וְעֶרֶבְעֵן,
וְוִיא דֵיָא זְאַבָּעֵן וְוָאֵם זְעַנְעֵן גַּעַמָּבְטַ דָּאַמִּיטַ דֵיָא זְאַבָּעֵן
וְוָאֵם וְעֶרֶבְעֵן נִיטַ בְּעַזְעֵנֶת, זְאַל בְּלִיְבָעֵן : 1 דְּנִיאַלְבַּי מִד
28 דָּאַרְוָם וְוַיְיַל מִיר עַרְהַאֲלַטְעֵן אַקְעַגְּנִירִיךְ וְוָאֵם וְעֶרֶט
גַּטַ בְּעַזְעֵנֶת, לְאִמְרַתְ הַאַבָּעֵן דָאַנְקַבְאַרְקִיטַ מִיר זְאַלְעֵן
דְּעַרְכְּבִיאַ נָאַט וְוַאְוַיְלְגַעְפְּעַלְיַגְדִּיגְעַן, מִיטַ אַרְלִיבְקִיטַ אַונְגַּד
גַּאַטְעַם פּוֹרְכַּט :

29 דְּעַן אַוְגְּזַעַר 1 נָאַט אֵין אַיִּין פְּעַרְכְּבֻּעְגְּנִידְעָסַ פְּיִיעַר :
1 שְׁמוֹת כֶּד יְיַזְרֵר ; דְּבָרִים דֶי כֶּד ; טַגְגַּי ; תְּהִלִּים נֶגֶג ; צַזְגַּי,
יְשֻׁעָה סֶגֶט

יג קַאֲפִיטְעַל יְגַ

א לְאַס בְּרִיךְעַרְלִיבַּע לִיבְשָׁאַפְט בְּלִיְבָעֵנוֹ : 1 תְּהִלִּים קְלִי גַּאַי
2 פְּעַרְגְּעַסְט נִיטַ צְוָא בְּעַוְוַיְזַעַן לִיבַּע צְוַ פְּרַעְמְדַע
(מְבָנִים אוֹרְחִים צְוַ זְיַין), דְּעַן דָּאַזְוָה הַאַבָּעֵן עַטְלִיבָעֵן
אַהֲן צְוַ וְיַסְעַן, מְלָאַכִּים אַיְפְּגַעְנוּמְעַן : 1 בְּרָאַשְׁתִּי חַגְגַּי ; יַטְבַּי
3 גַּעַדְעַקְטַ אַן דֵיָא וְוָאֵם זְעַנְעַן גַּעַפְאַגְעַן, גַּלְיַיךְ וְוִיא
אַיְהָרַ זְעַנְטַ מִיטַ זְיַיאַ גַּעַפְאַגְעַן, אַונְגַּד דֵיָא וְוָאֵם וְעֶרֶבְעֵן
שְׁלַעַכְטַ בְּעַהְאַגְדַעַלְטַ, גַּלְיַיךְ וְוִיא אַיְהָרַ אַלְיַין זְעַט אַוְהַ
אַיְן דְּעַם לִיבַּי :

4 צְוַ הַיְרָאַטְעַן אֵין אַיְגַע אַחֲרָע אַוְגְּטַעַר אַלְעַ, אַונְגַּד
דְּאַס בְּעַט אֵין נִיטַ בְּעַלְלַעַקְטַ, אַבְעַר הַוְּקַעְוַנְטַר יְבָעַס
אַונְגַּד אַעֲהַעַדְבְּרַעַבְרַע (נוֹאַבִּים) וְעַט נָאַט מְשַׁפְּטַן 1 :

1 מְלָאַכִּי גַּי הַיְ

5 זְיִיט פְּרִיאַ פָּוָן דְּעַרְגַּלְטַלְבַּע, בְּעַגְנִיגְטַ אַיְהַ מִיטַ
דְּעַם וְוָאֵם אַיְהָרַ הַאֲטַ, דְּעַרְגַּלְטַלְבַּע, אַיְהַ זְעַנְגַּט, אַיְהַ וְעַלְ
דִּיחַ נִיטַ שְׁלַאֲפַמְּאַבָּעֵן אַונְגַּד אַיךְ וְעַלְדִּיךְ נִיטַ בְּעַרְ
לְאַזְעַן 2 : 1 בְּרָאַשְׁתִּי כְּחַטְבַּז ; גַּהְגַּז 2 כְּחַטְבַּז
דָּאַרְוָם

שְׁטִינִיגֶט וּוּעַרְעָן, (אֶדְעָר זֵיא זָאל מִיט אַפְּיַיל גַּעַשָּׂאָסָעַן וּוּעַרְעָן) :

¹ שְׁמוֹת י"ט י"ג

21 אָונְד דֵּיא אַרְשִׁינִינְג וּוֹאָר אָזְוִי שְׁרַעַקְלִיךְ, דָּאָס מַשְּׁה הָאָא גַּעַנְאָגָט, אַיךְ פִּירְכְּטָע מִיךְ זַיְעָר אָונְד בֵּין אַרְצְנָאָקָעָן :

22 גַּיְעָרָט אַיהֲר זַעַנְט גַּעַקְוִמְעָן צֹו דָּעַם בָּאָרְגְּ צִוְּן, אָונְד צֹו דָּעַר שְׁטָאָט פָּוּן דָּעַם לְעַבְדִּיגָּעָן גָּאת, אָונְד צֹו דָּעַם הַמְּלִישָׁעָן יְרוּשָׁלַיִם, אָונְד צֹו אַעֲהָנוֹדְטוֹיזַעְגָּרָע פָּוּן מְלָאָכִים :

¹ תְּהִלִּים ס"ח י"ח

23 צֹו דָּעַר אַלְגַּעַמְיִינָע פָּעַרְזָאָמְלוֹגָג, אָונְד צֹו דֵּיא גַּעַדְמִינְגָּע פָּוּן דֵּיא אַרְשְׁטַדְגַּעַבְוִירְעָנָנוּ וּוֹאָס זַעַנְעָן אַיְזָן גַּעַשְׁרִיבָעָן אִים הַיְמָעָל, אָונְד צֹו גָּאת דָּעַם רִיכְטָעָר פָּוּן אַלְעָ אָונְד צֹו דֵּיא גַּיְסְטָעָר פָּוּן דֵּיא צְדִיקִים, וּוֹאָס זַעַנְעָן פָּאַלְקָאָמָעָן גַּעַמְאָכָט :

¹ בְּמִדְבָּר ג' י"ג

24 אָונְד צֹו יְשֻׁועָן דָּעַם פָּאַרְמִיטְלָעָר פָּוּן דָּעַם גַּיְיָאָם בְּרִיתָה, אָונְד צֹו דָּעַם בְּלוֹטָה, פָּוּן שְׁפָרִיְגְּקָלְוָגָג, וּוֹאָס בְּעַדְעָת בְּעַסְעָר דָּעַן דָּאָס פָּוּן קָבָל :

¹ שְׁמוֹת כ"ד ח'

25 זַעַהַט צֹו, אַיהֲר זָאלְט נִימְט פָּעַרְזָוּעַרְפָּעָן דָּעַם וּוֹאָס טְהוֹת גַּעַרְעָן, וּוֹאָרִין זַעַן דָּא וּוֹאָס קָאָבָעָן פָּאַרְזָאָרְפָּעָן דָּעַם וּוֹאָס קָאָט גַּעַרְעָט אַוִּיפְּ דָּעַר אַרְד זַעַעַן נִימְט גַּעַנְטְּרוֹזָן גַּעַן, זֵיא פִּיל מְעָהָר זַעַלְעָן מִיר נִימְט עַנְטְּרִיגָּעָן, זַעַן מִיד זַעַלְעָן זֵיה אַבְּגָעָרָעָן פָּוּן דָּעַם וּוֹאָס בְּעַדְעָת פָּוּן הַיְמָעָל :

26 וּוֹאָס זַיְינְ קְוֵיל קָאָט אַמְּאָל דֵּיא אַרְד בְּעַוּוּעָט, אַבְּעָר יְעַצְּטָהָט אַט אַרְטְּפָרְאָכָעָן, אָונְד גַּעַנְאָגָט, גַּאָךְ וּ אַמְּאָל זַעַל אַיךְ בְּעַוּוּעָן, נִימְט דֵּיא אַרְד אַלְיָין, גַּיְעָרָט אַוִּיךְ דָּעַם הַיְמָעָל :

¹ חֲנִיבָה י'

27 אָונְד גַּאָךְ אַמְּאָל דָּאָס זָאָרָט בְּעַזְיָינְגָג, וְאוֹ זֵיא זָאָכָע

עֲבָרִיסְ יָב

וועגן, גיאערט ער זאל בעסער געהילט וועבען :

¹ משלי ד' ב"ו, כ"ז

14 יאָגַט נָאֵך דָעַן פְּרִידָעַן וּמִימַּת אֶלְעָם עַשְׁעָן, אֹונְדַּה יַלְיָגָיִיט, וּאָס אָהָן דָעַם וּוּעַט קִינְגָּעַר דָעַם הָאָר גַּט
² וּוּעַעַן :

15 גַּעֲבַט אַכְטָוָגָג אָז קִינְגָּעַר זָאֵל נִימַּת צְוִירִיק בְּלִיְבָעַן פָּוָן דָעַר גַּנְאָד פָּוָן גַּאֲטָה, דָאָס עַס זָאֵל נִימַּת אַרְוִוִּים שְׂקָרָאָצָעָא אָז וּאָרָאָצָעָל פָּוָן בִּיטָּעָקִיט וּאִיךְ צַו בְּעַטְרִיבָעַן, אֹונְדַּה דָאָרוֹיךְ פִּילָע פַּעֲרָאָגְרִינְגָט וּוּעַעַן : ¹ דברים ב"ט י"ז

16 דָאָס עַס זָאֵל נִימַּת זַיְינָן קִיּוֹן הַיְקָעָן-טְרִיבָעָה, אָדָעָר אָפְּעַרְשִׁיעָעָבָעָה, וּוֹיָא גַּעַשְׁאָן, וּאָס הָאָט פָּאָר אַיְגָע שְׂפִיְזָע
² פַּעֲרָקְוּפָט זַיְגָע בְּכֹרָה : ¹ דברים ב"ג י"ז ² בראשית כ"ה ל"ג

17 דָעַן אִיךְ וּוַיְסַט אָז עַר הָאָט דָעַרְנָאָה גַּעַנְאָלָט גַּרְשָׁגָעָן וּדְיָא בְּרֻכוֹת, אַבְּעָר עַר וּוַיָּאָר פַּעֲרָוָאָרָפָעָן, דָעַן עַר הָאָט נִימַּת גַּעַפְוִגָּעָן קִיּוֹן אָרָט, פָּאָר הַשּׁוֹבָה, חַאְטָפָע
עַר הָאָט זַיְא גַּעַוּכָט מִימַּת טְרָעָעָן : ¹ בראשית ב"ז ל"ד

18 דָעַן אִיךְ וּזְעַט נִימַּת גַּעַקְוּמָעָן צַו דָעַם בָּאָרָג וּוָאָס קָעָן אַגְּנָעָרִיט וּוּעַעַן, אֹונְדַּה וּאָס בָּגָעָנָט מִימַּת פִּינְחָאָס, אֹונְדַּה צָוָר דָוְגָעָהִיט, אֹונְדַּה פִּינְסָטָעָרְגִּים, אֹונְדַּה שְׂטוּרָעָם :

² שמota י"ט י"ב ; דברים ד' י"א

19 אֹונְדַּה נִימַּת צָוָם קוֹל וּפָוָן אַשְׁפָּר, אֹונְדַּה צָוָם קוֹל פָּוָן דִּיאָ רְיִיד, וּאָס דִּיאָ וּוָאָס הַאָבָעָן עַס גַּעַתְעָרָט, הַאָבָעָן גַּעַבְעָטָעָן אָז דָאָס וּוְאָרָט זָאֵל נִימַּת מְעָהָר צַו זַיְיאָ גַּעַרְעָן וּוּעַעַן : ¹ שמota ב' י"ח, י"ט

20 וּוְאָרִין זַיְיאָ הַאָבָעָן עַס נִימַּת גַּעַקְעָנָט אֹוִיסָהָאַלְטָעָן דָאָס וּאָס זַיְיאָ אַיְזָה גַּעַבְאָטָעָן גַּעַוְאָבָעָן, אֹונְדַּה זַאָגָאָר וּוֹעַן אַבְּהָמָה וּוּעַט דָעַם בָּאָרָג אַגְּרִיכָעָן אַזְוִי זָאֵל זַיְאָ פַּעַר-
שְׂטוּרָעָט

גַּעֲגֻן דָּעַר וְגַרְעָה, בֵּין צוֹם גָּלוֹת :

5 אָונֵד אֵיהֶר קָאָט בְּעַרְגָּעֵסָעַ, דִּיאַ קְאַנְגָּוָג וְקָאָט רָעַ
צַו אֵי דַּוְיָא צַו קִינְגָּרָה, מִיןַן זְוָהָן, פְּעַרְאָכְטָעַ נִימַּת דִּיאַ
שְׁטְרָאָפַף פָּוָן דָּעַם הָאָרָה, אָונֵד פְּעַרְצָאָג נִימַּת לְוָעַן עָרַ
שְׁטְרָאָפַט דִּיקָה : 1 מְשָׁלִי נַיְא, יַב

6 דָּעַן וְעוֹמָעַן דָּעַר הָאָר לִיבָּט דָּעַם שְׁטְרָאָפַט עָרַ, אָנְדָה
עָר צִיכְטִיגָּט גַּעֲרָעַן זְוָהָן וְנָאָס עָר קָאָט גַּעֲרָעַן :

7 וְעוֹנַן אֵיהֶר לִידְעַט דִּיאַ שְׁטְרָאָפַף, אֹזְוִי הַאֲגְרָעָלָט גָּאָט
מִימַּת אֵיהֶר זְוָהָן מִימַּת קִינְגָּרָה, דָּעַן וְנָאָס פָּאָר אַ זְוָהָן וְאַיְזָה
דָּאָס וְנָאָס זְיַין פְּאָטָעַר שְׁטְרָאָפַט אֵיהֶם נִימַּת : 1 מְשָׁלִי יַג כַּד
8 וְעוֹנַן אֵיהֶר זְיַיט אַהֲן שְׁטְרָאָפַף, אַיְזָה וְנָאָס אַלְעַהָאָבָעַן אַ
טְּיִיל, אֹזְוִי זְעַנְתָּ אֵיהֶר מְטוּרִים אָונֵד נִימַּת קִינְגָּרָה :

9 מִיר הַאָבָעַן אַוִּיהֶג גַּעֲהָאָט לִיְבְּלִיכָּעַ פְּעַטָּעַר וְנָאָס
הַאָבָעַן אַוִּים גַּעֲשְׁטָרָאָפַט, אָונֵד מִיר הַאָבָעַן זְוָהָן וְזָהָן פָּאָר זְיַין
גַּעֲשְׁאָרָכְטָעַן, זְאַלְעַן מִיר נִימַּת פִּיל מַעְהָר אַוְגְּנָטָעָרָטָעָנִיג זְיַין
צַוְם פְּאָטָעַר דָּעַר גִּיסְטָהָר, אָונֵד לְעַבָּעַן ? ? 1 אַיּוֹב בְּ ? ?

10 דָּעַן זְוָהָן הַאָבָעַן אַוִּים גַּעֲשְׁטָרָאָפַט פָּאָר עַטְלִיכָּעַ טָעַן
גָּאָךְ זְיַאָר גַּעֲפָעָלָעַן, אָבָעַר עָר טָהוֹת אַס צַו אַוְגְּנוּר גַּוְעָעַן,
דָּאָס מִיר זְאַלְעַן הַאָבָעַן אַ טְּיִיל אַיְזָה זְיִינָעַ הַיְּלִינְגִּיט :

11 גַּיְינָעַ שְׁטְרָאָפַף שְׁיִינְטָט פְּרִילִיךְ צַו זְיַין פָּאָר דִּיאַ יַעַזְזָעַ
טִינְגָּעַ אֵיטָה, גַּיְעָרָט טְרוֹזִיגָּה, אָבָעַר דָּעַרְגָּה בְּגַעֲנָגָט זְיָה
דִּיאַ פְּרִידְלִיכָּעַ פְּרִוְכָּט ? ? דָּעַר גַּעֲרָעָכְטִינְגִּיקִיט צַו דִּיאַ וְנָאָס
גַּעֲגֻן דָּעַרְגָּעַן גַּעֲאִיבָּט : 1 תְּהִלִּים קִיְּט סְזָה ; יְשֻׁעָה לְבָב יְזָה

12 דָּאָרָוָם רִיכְטָעַט אַוִּיפָה ? ? דִּיאַ שְׁלָאָפַע הַעֲנָה, אָונֵד דִּיאַ
קְגַּעַן וְנָאָס שְׁטְרוֹוִיכָּלָעַן זְוָהָן :

13 אָונֵד מַאְכָט גָּלִיךְ דִּיאַ שְׁטָעַגָּעַן ? ? פָּוָן אַיְכָע פִּיטָה,
או דָּעַר הַיְּנָגְעָרִיקָעָר זְאַל זְוָהָן נִימַּת אַפְּגָעָעָן פָּוָן דָּעַם
וּוֹעֵג

וְאֶתְעָן אִין דָּעַר נוֹט אֲגֵד אִין בְּרִיבּוֹאַל, אֲגֵד שְׁלַעַבְט
בְּעַהֲנְדַעַת: ¹ מְלֻכִים א' כ"א י"ג; דְּבָרִ הַיּוֹם ב' כ"ד כ"א
² מְלֻכִים ב' א' ח'

38 דִּיא וּוּלְט אִיז בְּיַא זַיַּא נִימַּט וּוּרְט גַּעֲזַעַע, זַיַּא
קָאֶבְעַן אַרְוֹם גַּעֲבָלָאנְזַעַט אִין פּוֹסְטָע עַרְטָעַר אֲגֵד אֹיף
בְּעַרְג אֲגֵד אִין סִילַעַן, ¹ אֲגֵד אִין שְׁפָאַלְטָעַן פָּז דָּעַר
עַרְד: ¹ מְלֻכִים א' י"ח ד'

39 אֲגֵד דִּיא אַלְעַ, חַאְטִישַׁע עַם אָז גַּעֲצִיגְט גַּעֲזַעַע
אֹיף זַיְעַר גַּלוֹיְבָעַן, קָאֶבְעַן נִימַּט עַנְהָאַטְעַן דִּיא הַבְּטַחַה: ¹
בראשית י"ב ג'

40 וּוַיַּיְל גַּאַט הַאַט אַבְּעַסְעַר וְאֵה פָּאַר אֲגַס, אָז זַיַּא
זַאֲלַעַן נִימַּט אַהֲן אֲגַס פָּאַלְקָאַטְעַן וּוּרְעַן:

יב קָאַפִּיטָּעַל יְבָ

א' קָאָרְוֹם וּוַיַּיְל מִיר קָאֶבְעַן אֹזָא זַאֲלַקְעַן פָּז עַדְותַׁ
אַרְיִס אֲגַס, לְאַמְרֵר אֹוֵה אַבְּלִיְגַעַן אַלְעַ שְׁעוּרִינְגִּי טַעַן
אֲגֵד דִּיא זַיְנַד וְנָאָס אִיז אַרְוֹם אֲגַס, אֲגֵד לְאַטְר לוֹיְגַעַן
מִימַּט גַּעַדְוַלְד דָּעַם לוֹיְפ וְנָאָס אִיז פָּאַר אֲגַס גַּעַזְעַט:

¹ שְׁמוֹת ל"ד ה'; בְּמִדְבָּר י"א כ"ד; וַיְקָרָא ט"ז ב'
2 אֲגֵד אַיְכְּבַלְקַעַן אֹיף יְשֻׁועַ, דָּעַר אַנְהַיְבָעַר אֲגֵד
פָּאַלְעַנְגָּרָעַר פָּז דָּעַם גַּלוֹיְבָעַן, וְנָאָס וּוּגְעַן דָּעַר פְּגִיְּדָע
וְנָאָס וְנָאָר פָּאַר אַיְהָם גַּעַזְעַט, הַאַט גַּעַלְיְטָעַן דָּאָס קְרִיְיָא,
אֹוֵד הַאַט פְּעַרְאַכְטָעַט דִּיא שְׁאַגְּדָעַ, אֲגֵד הַאַט וְיַד גַּעַז
גַּעַזְעַט צַו דָּעַר כְּעַבְטָעַר הַאֲגֵד וְפָז דָּעַם שְׁטוֹלָל פָּז
גַּאַט: ¹ תְּהִלִּים ק"י א'

3 זַעַן בְּעַטְרַאַכְטָעַט דָּאָה דָּעַם, וְנָאָס הַאַט גַּעַלְיְטָעַן אַ
זַאֲלַעַן נִיְּדָעַר-שְׁפָרוֹה גַּעַגְעַן וְיַד פָּז זִינְגָּעָר, דָּאָס אַיְהָר זַאֲלַעַן
נִימַּט מִיד וּוּרְעַן אֲגֵד נִימַּט שְׂיַזְאָה זַיְן אַיְקָעַ לִיְבָעַר:
4 אַיְהָר הַאַט גַּאֲקָה גַּיְשׁ וְדָעַר-שְׁטָהָגָעַן צַו שְׁטָרִיְיְטָעַן
גַּעַגְעַן

אַיִתְ וּזְעֵט מֵיר פֶּעֱלָעַן צוֹ דָעֵצְיַילָעַן פֿוֹן גַּדְעָן, אַד
כְּזָק,² אַונְגָּר שְׁמַשְׂוֹן,³ אַונְגָּר יְפָתָח,⁴ אַונְגָּר דָּוָה, שְׁמוֹאָן,²
אַונְגָּר דִּיאָ נְבִיאִים : ¹ שׁוֹפְטִים וְיָא; ² שׁוֹפְטִים דְּיָא;
³ שׁוֹפְטִים יָגָר, כְּדָ; ⁴ שׁוֹפְטִים יָא-לְבָב; ¹ שְׁמוֹאָל אַיְזָה;
² שְׁמוֹאָל אַיְזָה טָבָר.

33 וְאַם הַאָבָעַן דָּוָה דָעַם גַּלוֹיְבָעַן קָעָנִיגְרִיבָעַ אַונְגְּטָעָרָד-
שְׁעִינְגָּג עַמְאָכְט, אַונְגָּר הַאָבָעַן גַּעַתְהָוִן גַּעַרְעַטְיִגְקִיט, אַונְגָּר
הַאָבָעַן דִּיאָ הַבְּטָחוֹת אַרְהָאַלְטָעַן, אַונְגָּר הַאָבָעַן פֶּעָרָד-
שְׁטָאָפְט דִּיאָ מַיְלָעָר פֿוֹן לִיְבָעַן ¹: ¹ שׁוֹפְטִים יָדָה, וְיָדָה;
דְּנִיאָל וְיָדָה בְּגָגָג.

34 אַונְגָּר הַאָבָעַן פֶּעָרָלָאַשְׁעַן דִּיאָ מַאָכְט פֿוֹן פִּיעָדָן,
אַונְגָּר זְעַגְעַן עַנְטְרִגְעַן ² פֿוֹן דָעַר שָׁאָרָף פֿוֹן דָעַם שְׁוֹעָרָט,
אַונְגָּר זְעַגְעַן קְרֻעְפְּטִיגָּג גַּעַנוֹאָרָעַן פֿוֹן שְׁעוֹאָבָהִיְטָעַן, אַונְגָּר
זְעַגְעַן שְׁטָאָרָק גַּעַנוֹאָרָעַן אַיְן דָעַר פְּלָחָמָה, אַונְגָּר הַאָבָעַן
פֶּעָרִיאָגְט דִּיאָ פֶּרְעָמְדָע שְׁאָרָעַן: ¹ דְּנִיאָל גָּגָג, יַיְטָכָה;
² מְלָכִים אַיְטָגָג; מְלָכִים בְּוֹטְזָג, יַיְוֹ.

35 וְוַיְיִבְעַר ¹ הַאָבָעַן אַהֲרֹן טְוִיטָע צְוִיקָה בְּעַקְוּמָעָן דָוָה
אַ אוֹיְפְעַרְשְׁטָהָוָג, אַונְגָּר אַנְדָעָרָעָע זְעַגְעַן גַּעַפְלָאָגָט גַּעַד-
טָוָרָעַן (מִיטָּיְסָוִרִים) אַונְגָּר הַאָבָעַן קִיְגָעָבָע פֶּעָרְיִיאָוָגָג אַנְגָּד-
גַּעַנוֹמָעָן, דָאָס זְיָא זְאָלָעַן אַרְהָאַלְטָאָן אַ בְּעַסְעָרָעָ אַוִּיפָּה-
אַרְשְׁטָהָוָג: ¹ מְלָכִים אַיְזָה בָּבָב; מְלָכִים בְּדָה לְהָה

36 אַונְגָּר ¹ אַנְדָעָרָעָע זְעַגְעַן גַּעַפְרִיפְט גַּעַנוֹאָרָעַן דָוָה
שְׁפָאָט, אַונְגָּר שְׁמִיְסָעָן מִיטָּרִיטָה, יָא, זְאָנָאָר קִיְטָעָן
אַנְגָּד גַּעַעַגְעַנִּים ²: ¹ בְּרָאִשְׁתָה לְיָטָבָב; ² יְרָמִיה בְּיָבָב

37 זְיָא זְעַגְעַן גַּעַשְׁטִיגִינִיגָּט גַּעַנוֹאָרָעַן, זְיָא זְעַגְעַן דָוָה
גַּעַזְעַגְט גַּעַזְזָאָרָעַן, זְיָא זְעַגְעַן גַּעַפְרִיפְט גַּעַנוֹאָרָעַן, זְיָא
זְעַגְעַן עַרְשְׁלָאָגָעָן גַּעַנוֹאָרָעַן מִיטָּרָעָם דָעַם שְׁוֹעָרָט, זְיָא הַאָבָעַן
אַרְמָקָגָעָוָאָגָעָרָט אַיְן פֶּעָלָעַן שָׁאָפָּה אַונְגָּר צִגְעַן,² זְיָא
וּוָרָעָן

- אוֹיְפֶגֶעַ אַקְסָעַ נִיטַ גַּעַנְאַלְטַ גַּעַרְוָפָעַן ַעֲרָעַן דָּעַר זַהַן
 פָּוּן פְּרָעָה'ס טַאֲכַטָּעָר : ^{1 שמות ב' י/ י"א}
- 25 אָוְנֵד עָרַת הַעַט בְּעַסְעָר אַיְסָעָרְנוּיְלָט צַו לִיְדָעַן מַטָּט
 דָּעַם פָּאַלְקַ פָּוּן נָאַטַּ, אַיְדָעַר צַו גַּעַנְיָסָעַן אַוִּיפָּ אַזְיָיט
 דָּאַס פְּעַרְגַּעַנְיָגָעַן דָּעַר זַיְנָדָע :
- 26 אָוְנֵד עָרַת הַאַט גַּעַרְבָּעָנְטַ דִּיאַ שְׁמָאַד (שְׁרָפָה) פָּוּן
 מַשְׁיחַ פָּאַר אַגְּרָעָסְעָרָעַן רַיְכְּתָהָוָם דָּעַן דִּיאַ שְׁעָצָעַ פָּוּן
 מַצְרָיִם, דָּעַן עָרַת הַאַט גַּעַקְוַקְטַ אַוִּיפָּ דָּעַם שְׁבָר :
- 27 דָּוְרָה דָּעַם גַּלְוִיְבָעַן הַאַט עָרַ פְּאַרְלָאַסְטַ מַצְרָיִם, אָוְנֵד
 הַאַט זַיְהַ נִיטַ גַּעַפְאַרְכָטָעַן ¹ פָּאַר דָּעַם זָאַרְן פָּוּן דָּעַם
 גַּעַנְיִיגַ, דָּעַן עָרַ ² הַאַט אַוִּיסְגַּעַהַאַלְטָעַן אַלְסַ עָרַ הַאַט דָּעַם
 גַּעַנְעָהָעַן דָּעַר נִיטַ צַו זַעַהָעַן אַיְזַן : ^{1 שמות י' כ"ח, כ"ט;}
^{2 שמות ז' י"}
- 28 דָּוְרָה דָּעַם גַּלְוִיְבָעַן הַאַט עָרַ פְּסַח גַּעַהַאַלְטָעַן, אָוְנֵד
 דָּאַס בְּלָוָט גַּעַשְׁפְּרָעָזְקָטַ, דָּאַס דָּעַר פְּעַרְדָּעְרָבָעַר פָּוּן דִּיאַ
 בְּכָוְרִים זָאַל זַיְיאַ נִיטַ אַנְרִיךְעַן : ^{1 שמות י"ב כ"א-כ"ד}
- 29 דָּוְרָה דָּעַם גַּלְוִיְבָעַן, זַעַהָעַן זַיְיאַ דָּוְרָה גַּעַנְגָנָעַן דָּעַם
 יַם סּוֹף זַיְיאַ אַיְבָעַר טְרוֹקָעָנָעַם לְאַנְהָה, זַוְאַס דִּיאַ מַצְרָיִם
 דָּאַבָּעַן גַּעַפְרִיכְטַ נָאָה צַו גַּיְזַן אָוְנֵד זַעַהָעַן גַּעַרְטְּרָוְנְגָעַן
 גַּעַוְאַרְעַן ¹ : ^{1 שמות י"ד ט"ו-ל"א}
- 30 דָּוְרָה דָּעַם גַּלְוִיְבָעַן זַעַהָעַן דִּיאַ מַוְיָּעָרָעַן פָּוּן יְרִיחָוָה
 אַיְינְגַעַפְאַלְעַן, ¹ נָאָה דָּעַם טָעַן הַאַט זַיְיאַ אַרְוָם גַּעַרְגְּגָעַלְטַ
 וַיְבָעַן טָעַג : ^{1 יְהוֹשֻׁעַ ו/ י"ב-כ'}
- 31 דָּוְרָה דָּעַם גַּלְוִיְבָעַן, אַיְזַן רַקְבַּ חַוְנָה נִיטַ אַוְטַ עַקְוּמָעַן
 בְּנַת דִּיאַ אַיְגְּנָלִיבְּיָהָעַ, וַיְיִלְלַ זַיְאַ הַאַט דִּיאַ מְרַגְּלִים ² מִיטַ
 בְּרִיךְעַן אַוִּיפֶגֶעַנְיִטְעַן : ^{1 יְהוֹשֻׁעַ ו/ ב"ג; 2 יְהוֹשֻׁעַ ב' ד'}
- 32 אָוְנֵד טָאַס נָאָה אַנְהָה נָאָה מְעַרְהָה נָאָה ? דָּעַן דִּיאַ
 צִוְיָיט

זיהו יְצָקָה, וְעַן עָרָ וְאַרְגָּנָפֶן,¹ אֹנְדָר דָּעֵר וְאַסְמָה אַתָּ
אַנְהָאַטְעָן דֵּיאַ כְּבָתְחוֹת קָאַט מְקָרֵיב גַּעֲנוּעָן זַיִן אַיִּינָה
צִיְּעָן זַיִן : ¹ בְּרָאשִׁית כ"ב א' י"א

18 וְאַסְמָעָס עַס וְאַרְגָּפֶן אַיִּם גַּעֲנָגָט,¹ אֹז אַז וְצָקָה
לְעַמְמָה דִּין זַאֲטָעָן גַּעֲרוּעָן וְעַרְעָן : ¹ בְּרָאשִׁית כ"א י"ב
כֵּן דָּעַן עָרָ קָאַט גַּעֲרָבָעָט דָּאַס גַּאֲטָקָעָן (אַיִּם) אַוְיךָ
פִּוּן דָּעַם טְוִיטָה אוּפְּעוּקָעָן ; ¹ דָּאַרְוּם אַיִּז עָרָ צַו אַיִּם
אַוְמָקָעָה עַרְטָה גַּעֲנָאָרָעָן עָרָ זָאַל זַיִן פָּאָר אַמְּשָׁלָ
(גְּלִיבָּנָס) : ¹ בְּרָאשִׁית כ"ב ה'

20 דָּוְרָה דָּעַם גַּלוּיְבָּעָן הָאַט יְצָקָה ¹ גַּעֲבָעָנְשָׁט וְעַקְבָּ
אֹנְדָר עָשָׂו וְעַגְעָן זַאֲבָעָן וְאַסְמָעָס וְעַלְעָן גַּרְשָׁט שְׁפָעָטָעָר
זַיִן : ¹ בְּרָאשִׁית כ"ז ב' ל"ט מ'

21 דָּוְרָה דָּעַם גַּלוּיְבָּעָן הָאַט וְעַקְבָּ גַּעֲבָעָנְשָׁט בְּיִידָע ¹
זַיִהָן פָּוּן יוֹסָף פָּאָר זַיִן טְוִיטָה, אֹנְדָר הָאַט גַּעֲבָעָטָעָט אַנְדָר
גַּעֲלָעָט ² אַז דָּעֵר שֵׁפֶצֶעָ פָּוּן זַיִן שְׁטָעָקָעָן :

¹ בְּרָאשִׁית מ"ח ה', ב'; ² בְּרָאשִׁית מ"ז ל"א
22 דָּוְרָה דָּעַם גַּלוּיְבָּעָן הָאַט יוֹסָף ¹ גַּעֲרָעָנְקָט פָּאָר זַיִן
טוּוִיטָה אַז דָּעַם אַוְסָגָאָגָג פָּוּן דֵּיאַ קִינְדָּרָר וְשְׁرָאָלָר אֹנְדָר
הָאַט בְּעַפּוּיְלָעָן וְעַגְעָן זַיִגְעָ בְּיִגְעָר : ¹ בְּרָאשִׁית כ' ב"ד, כ"ה
23 דָּוְרָה דָּעַם גַּלוּיְבָּעָן, וְעַן מִשְׁהָ אַיִּז גַּעֲבָוִירָעָן גַּעֲוָרָעָן,
זַאֲבָעָן אַיִּם זַיִגְעָ אַלְטָעָרָעָן בְּעַהָאָטָעָן דְּרִיאָה חַדְשִׁיָּה,
וְוַיִּלְזַיְאָהָאָבָעָן גַּעֲזָעָה אֹז עָרָ אַיִּז אַגְּוֹת קִינְהָ, אֹנְדָר
זַיִאָהָאָבָעָן זַיִד נִימָט גַּעֲפָאַרְכָּטָעָן פָּאָר דָּעַם בְּעַפּוּל ¹ וְפָוּן
דָּעַם קָעָגָג : ¹ שְׁמוֹת א' ט' ז; ב' ב'

24 דָּוְרָה דָּעַם גַּלוּיְבָּעָן הָאַט מִשְׁהָהָוּ וְעַן עָרָ אַז
אַוְיְפָגָנוּוֹאַקְבָּעָן

גַּרְונְדָן וְעַמְסָנָט אֵין דָּעַר בּוֹמִי קְשָׁטָעֶר אַונְד בְּעַשְׁעַפְעָנוֹ
דָּעַרְפָּוָן :

¹ ישעה ס"ו א/, ב"ב
11 דָּוָרָךְ דָּעַם גְּלוֹיְבָעָן דָּאַט אָוִיךְ זָעַלְקָסְט שְׁרָה קְרָאָט
בְּעַקְעָן אָוָם שְׁנוֹאָנָגָעָר צְוּזָעָן, אָסְסָזָיָא וְעַרְאָבָר
אִיכָּר עַלְטָעָרָן וְוַיְילְזָיָא הָאַט דָּעַם גַּעַטְרָיָא גַּעַהָאָלְטָעָן

פְּאַסְקָאַטָּזָיָא הַבְּטָחָה עַגְעָבָעָן : 1 בְּרָאַשְׁתָּה יְזִיְּתָ ; בְּאָא/, ב/
12 אַונְד דָּאָרוּם אֵין אוֹה אָרוּם גַּעַקְוָמָעָן פָּוָן אַיְיָעָם
וְעַמְסָנָט וְעַרְאָבָר גּוֹטָוּ וְוַיְאָבָוִיט, אָוִוִי פִּילָּעָן וְוַיְאָדָיָא
שְׁטָעָרָעָן 1 פָּוָן דָּעַם הַיְמָעָל, אַנד וְעַאֲדָר וְעַד וְעַמְסָנָט

אֵין בְּיִים בְּאַרְטָעָן פָּוָן וּמָ, גָּאָר אָז אַצָּא : 1 בְּרָאַשְׁתָּה כְּבִיְּזָוּ
13 דִּינָעָאָלָעָן וְעַעֲנָן גַּעַשְׁטָאָרְכָעָן אִים גְּלוֹיְבָעָן, אַונְד
הַאָּבָעָן גִּימָט אָרְהָאָלְטָעָן דִּיאָה הַבְּטָחוֹת, גִּימָעָרָט וְוַיְאָהָבָעָן
זְיָא גַּעַנְעָהָן פָּוָן וְוַיְיָעָן אַונְד הַאָּבָעָן גַּעַגְלִיבָט אַונְד
גַּעַהָעָט דָּאָס וְוַיְאָהָעָן קְרָעָמְדָע אַיְדָן גַּעַסְט אַוִּיפָּא
דָּעַר אַרְד : 1 בְּרָאַשְׁתָּה גְּזָוּ טְזָוּ ; יְבָזָוּ

14 דָּעַן דִּיאָה וְעַמְסָנָט בְּעַדְעָן אָוִוִי בְּעַנוּיְיָעָן דָּאָס וְוַיְאָזָבָעָן
וְיָאָר אַיְגָעָטָס לְאַנד :

15 אַונְד וְעַן וְוַיְאָזָבָעָן גַּעַדְעָגָט אֵן דָּעַם לְאַנד וְ
פָּוָן וְעַלְבָעָן וְוַיְאָזָבָעָן אָרוּם גַּעַנְגָעָן, אָוִוִי הַאָבָעָן וְוַיְאָ
צִימָט גַּעַהָאָט צְוָרִיק צְוּזָעָן : 1 בְּרָאַשְׁתָּה יְאָלָא

16 אָבָעָר יְעַצְטָפְעַרְלָאָגָעָן זְיָא אַיְינָן בְּעַסְעָרָעָס לְאַנד,
דָּאָס אֵין אַיְינָן הַיְמָלִישָׁעָם, דָּאָרוּם שְׁעַמְטָן זְיָד גִּימָט גַּאָט
כִּימָט וְוַיְאָזָר זְאָל הַיְסָעָן זְיָאָר גַּאָט, 1 שְׂמוֹת גְּזָוּ, טְזָוּ

אַנְגָעָבָרִית אַשְׁטָאָט : 1 שְׂמוֹת גְּזָוּ, טְזָוּ
17 דָּוָרָךְ דָּעַם גְּלוֹיְבָעָן הָאַט אָבָרָעָם מְקָרִיב גַּעַוְעָעָן גַּוְיָן
וְוַהָן

אייך ער איז אונעך געוויטען געווארען וואר עס אויך
אויף אַהֲם בְּעִצִּים אָוֹ אֶר אֵיז גָּאַט וּוְאַיְלָאַעֲלָעַן :

¹ בראשית ה', כ"ב, כ"ד

6 אֶבְּעָר אָז גָּלוּכָּעַן אֵיז עַמ אָונְמַעְגְּלִיהְ אַיְדָם צו גַּעַ-
פְּעַלְעַן; דָּעַן דָּעַר וּוְאַס קְוִמְתָּ צו אַיְהָם מָוֹן גָּלוּכָּעַן אָז
עַמ אֵיז דָּא אָגָּאָן אַוְנְד אָז אֶר אֵיז אָפָּרְגָּעָן טָעַר צו דִּיאָ
וּוְאַס זָוְכָּעַן אַיְהָם :

7 דָּוִרְקָה דָּעַם גָּלוּכָּעַן הָאַט נְחָה, וּוְעַן אֶר וּוְאֶר גַּעַזְאַרְעַנְתָּ
פָּוֹן גָּאַט וּוְעַן דִּיאָ וְאַבְּעָן וּוְאַס עֶר הָאַט נְאָה גַּיְטָ
גַּעַזְעַהָעַן, אַזְוִי הָאַט אֶר וִיהְ גַּעַפְאַרְכְּטָעַן, אַוְנְד הָאַט
גַּעַמְאַכְּט אַמְּבָה אַסְמָן זִין הוּוּי צו רַעַטְעַן, דָּוִרְקָה וּוְעַלְכָּעַן
אֶר הָאַט דִּיאָ וּוְעַלְטָ בְּעַשְׂוִילְדִּיגְטָ, אַוְנְד אֵיז גַּעַזְאַרְעַן אָז
עַרְכָּע (יִוְרָש) פָּוֹן דָּעַר גַּעַרְבְּטִינְגִּיט וּוְאַס אֵיז דָּוִרְקָה
דָּעַם גָּלוּכָּעַן :

¹ בראשית ז', י"ד, כ"ב

8 דָּוִרְקָה דָּעַם גָּלוּכָּעַן הָאַט אַבְּרָהָם וְגַעַהְאַרְכְּטָ, וּוְעַן אֶר
וּוְאֶר בְּעַרְוּפָעַן אַונְעָךְ צו גִּין אִין אַיְין אַגְּדָרָר אַרְטָ וּוְעַלְכָּעַן
אֶר וְאֶל אַרְהָאַטְעַן פָּאָר אִין עַרְבְּשָׁאַטְעַן אַוְנְד אֶר אֵיז
אוֹיסְגַּעַנְגָּעַן אַוְנְד הָאַט גַּיְטָ גַּעַנוֹאָסָט וּוְהָיַן אֶר וּוְעַט
קוּמָעַן :

¹ בראשית י"ב א', ד'

9 דָּוִרְקָה דָּעַם גָּלוּכָּעַן הָאַט אֶר וִיהְ אַוְיְגַעְהַאַלְטָעַן וְאִין
דָּעַם לְאַגְּדָ פָּוֹן דָּעַר בְּעַרְהִיסּוֹנְג (הַבְּטָחָה) וּוְיָא אַז אִין
פְּרַעְמָד לְאַנְהָ, אַגְּדָ הָאַט גַּעַזְאַוִּינְטָ אִין גַּעַצְעַלְטָעַן מִיטָּ
יִצְחָק אַוְנְד יַעֲקֹב וּוְאַס הַאֲבָעַן מִיטָּ אַיְהָם גַּעַעְרָכְט דִּיאָ
גַּעַלְכָּע הַבְּטָחָה :

¹ בראשית י"ב ח'; י"ג ג', י"ה

10 דָּעַן אֶר הָאַט גַּעַזְאַרְט אַוְיָף אַשְׁטָאָט וּוְאַס הָאַט אַ

38 אֶבְעָר דָּעַר צְדִיק וְעַט דִּירָה נֵין גָּלוֹיְבָעָן לְעַבְעָן,
אָונְד אֹוְבָּאָר וְעַט וִיךְ צְזִירָק צִיכָּעָן, אֹזְוִי וְעַט מִינְגָּעָן
גַּאֲלָע אִין אִיהָם קִינְגָּע לִוְסְטָהָאָבָעָן : ¹ חַבְקוֹק בְּדַ'

39 אֶבְעָר מִיר וְעַגְעָן נִיטָּפָן דִּיא וְנָאָם וְעַלְעָן וִיךְ צְזִירָק
צִיכָּעָן, אָונְד וְעַרְעָן פָּאָרְלָאָבָעָן, גִּיעָרָטָן פָּנוֹן דִּיא וְנָאָם
גָּלוֹיְבָעָן צְוֵר רַעֲמָוְנָג דָּעַר גַּעַלְעָן :

קָאְפִּיטָּעָל י א

י א

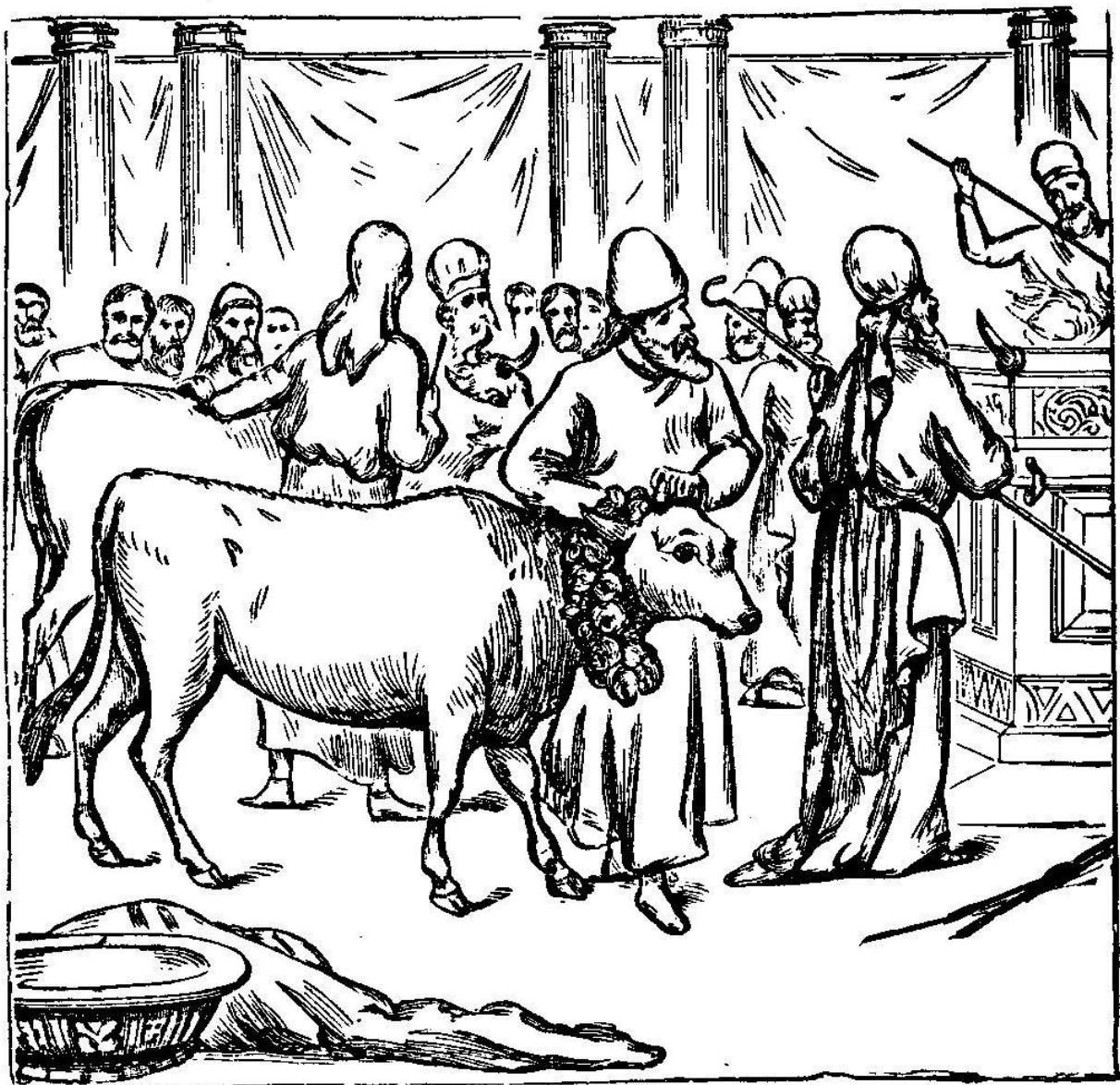
א אָונְד דָּעַר גָּלוֹיְבָעָן אַיְזָה דָּעַר בְּעַשְׁטָאָנָדָר פָּנוֹן דִּיא זָאָכָעָן
אוּוְיפָּעָן בְּעַכְעָן הָאָפְטָן, דָּעַר בְּעַוְוָוִיָּה פָּנוֹן דִּיא זָאָכָעָן
וְנָאָם בְּעָן זָעַהָט נִיט :

2 דָּעַן דִּירָה דִּיעָעָן הָאָבָעָן דִּיא אַלְטָעָן דָּאָס צִיכָּגָנִים
עַרְהָאָטָעָן :

3 דִּירָה דָּעַם גָּלוֹיְבָעָן פָּעַרְשָׁטִיָּעָן מִיר אוֹ דִּיא וְעַלְטָעָן
וְעָעָן גַּעַמְאָכָט דִּירָה דָּעַם וְנָאָרָטָן פָּנוֹן גָּאָטָן אָונְד דִּיא
זָאָכָעָן וְנָאָם וְעַרְעָן גַּעַנְעָהָעָן קוֹמָעָן אָרוֹוִיסָן פָּנוֹן דִּיא זָאָכָעָן
וְנָאָם בְּעָן זָעַהָט נִיט : ¹ תְּהִלִּים ל'ג ו'

4 דִּירָה דָּעַם גָּלוֹיְבָעָן הָאָטָה הַבְּלָן מִקְרָיב גַּעַזְעָן צָו גָּאָטָן
אָבְעַסְעָרָעָס קָרְבָּן פָּנוֹן קִזְנָן, דִּירָה וְעַכְעָן אָס וְוַאֲרָבָן
צִיכָּגָט דָּאָס אָרָבָן אָצְדִּיק ; וְוַיְיַלְגָּאָט הָאָט בְּעַזְגָּט
אוּוְיפָּעָן זִיְגָע גָּאָכָעָן, אָונְד דִּירָה דָּעַם, רַעַט אָרָבָן קָאָטְשָׁע
אָרָבָן : ¹ בְּרָאָשָׁת דִּידַ'

5 דִּירָה דָּעַם גָּלוֹיְבָעָן אַיְזָה חַנְדָּה - אָנוּעָק גַּעַנוּמָעָן גַּעַד
וְנָאָכָעָן אוֹ אָרָבָן נִיט זָעַהָעָן דָּעַם טְוִוִּטָּה, אָונְד אָרָבָן טְוִאָר
נִיט גַּעַפְוָגָעָן, וְוַיְיַלְגָּאָט הָאָט אִיהָם אָנוּעָק גַּעַנוּמָעָן, דָּעַן
אִידָּעָר

כָּלּוֹת פָּוִין דַּעַם בְּרִית, מֵת וּאַס עַר עֲרָר גַּעֲהִילִינְט,²
אוֹנְדָה קָאָט גַּעֲלָעַסְטָעַרְטָה דַּעַם גַּיְסָטָה פָּוִין דַּעַר גַּנְאָד :

¹ וַיְקָרָא ב' ג'; ² וַיְקָרָא ט' י"א, י"ב

30 דַּעַן מִיר קַעַגְעָן דַּעַם וּאַס הָאָט גַּעַנְגָּט, דִּיא גַּקְבָּה
(רָאֶבֶע) אַז מַיְין, אַיך וּוּעַל בַּעֲצָאַלְעָן, אוֹנְדָה וַיְקָרָעָה, דַּעַר
הָאָר גַּאָט וּוּעַט גַּיְינְ פָּאַלְקָה וַיְרִיכְטָעָן : ¹ דְּבָרִים ל"ב ל"ה, ל"ו
31 עַם אַיְזָה פַּוְרְכְּטָעַרְלִיבָּע וְאַך אֲרִיְין צַו פָּאַלְעָן אַז
דִּיא הַעַדְרָ פָּוִין דַּעַם לַעֲבָדִיגְעָן גַּאָט וָזָה : ¹ דְּבָרִים ד' בַּד
32 אַבְעָר גַּעַדְעַקְטָה אַז דִּיא פָּאַרְיִגָּע צַיְיט, אַז וּעַבְעָ
גַּאָך דַּעַם אַיְהָר זַיְיט עַרְלִיבְטָעָט גַּעַוּעַעַן, אוֹנְדָה אַיְהָר
הָאָט גַּעַלְיִטָּעָן אַגְּרוּסָעָן קָאַמְּפָפָ פָּוִין לַיְידָעָן :

33 טַיְלְוִי זַדְיָה מְרֻפּוֹת אוֹנְדָה צְרוֹת, אוֹנְדָה טַיְלְוִיָּה,
וַיְיִלְלָ אַיְהָר זַיְיט גַּעַטְאַרְעָן דִּיא חֲבָרִים בָּזָה דִּיא וּעַבְעָ
גַּעַגְעָן אַזְוֵי בַּעַהָאַזְעָלָט גַּעַוְאַרְעָן :

34 דַּעַן אַיְהָר הָאָט מִיטְלַיְיד גַּעַהָאָט מִיט דִּיא וּאַס
וּאַרְעָן גַּעַפְאַגְעָן, אוֹנְדָה אַיְהָר הָאָט מִיט פְּגִירִיעָ אַגְגַעְזָעָה
דַּעַן רְוִיב פָּוִין אַיְרָע גִּטְעָה, וַיְיִלְלָ אַיְהָר זַיְיט סַדָּם אַיְהָר
הָאָט זַעַלְבָּסָט אַיְן הַיְמָעָל אַבְעַשְׁעָרָעָם גּוֹטָה, אוֹנְדָה אַ
בַּעַשְׁטַעַגְרִיגָּעָם :

35 דָּאָרָוָם פָּאַרְנוּאַרְפָּט נִיט אַיְעָר בַּטְחָזָן וּאַס הָאָט אַ
גְּרוּסָעָן שְׁבָר :

36 דַּעַן אַיְהָר בַּעַדְאַרְפָּט גַּעַדְוִלה, אַז אַיְהָר זָאַט טַהָה
דַּעַן וַיְלַעַן פָּוִין גַּאָט, אוֹנְדָה זָאַט עַרְהַאַלְטָעָן דִּיא הַבְּטָחָה :

37 דַּעַן וְאַז גַּאָך אַקְלִיְגָע וַיְיִלְלָע, אַזְוֵי וּעַט דַּעַר
קוֹטָעָן וּאַס זָאַל קוֹטָעָן, אוֹנְדָה עַר וּוּעַט זַיְקָט זַיְמָעָן :

¹ חֲבֹקָק ב' ג'

אַבְעָר

עֲבָרִים

אַנְגֵד מִית פֶּאֱלָעַן גָּלוֹיְבָעַן, אַנְגֵד אַוְגְּזָעַר הַעֲרָצָעַר גַּעַ-
שְׁפֶרֶעֲגָעַלְטׁוּ וְפָוָן אַשְׁלָעְבָּטָעַן גַּעֲוִוִּסָּעַן, אַנְגֵד אַוְגְּזָעַר
לִיְּבָעַר גַּעַנוֹאָשָׁעַן מִית גִּינְעָם וְאָסָעַר : וְיַחְזָקָל לְיְהִי
23 אַנְגֵד לְאַמִּיר פֶּעֶסְטִירַהָאַלְטָעַן דָּאָם בַּעֲקָעְגַּטְעַנְעָם פָּוָן
אַוְגְּזָעַר הַאֲפָעָנוֹנְג אַוְמְבָעְעוֹגְלִיהִי, דָּעַן דָּעַר וְאָסָמָה
גַּעֲגָעָבָעַן דִּיא הַבְּטָחָה אַיְוָא בַּעֲגָלוֹיְבָטָעַר :

24 אַנְגֵד לְאַמִּיר אַכְטִינְג גַּעֲבָעַן אַיְגָעַר אַיְיָפָ דָעַם
אַנְגָּעָעַן, אַנְצָוְרִיְּאָעַן צָו לִיבְשָׁאָעָט אַנְגֵד גַּטְעַ וְעַרְקָעַ:
25 אַנְגֵד מִיר זָאֱלָעַן נִימָט פָּאַרְלָאֱלָעַן אַוְגְּזָעַר צְוֹאָמָעַנְ-
קַוְטָעַן, אַזְוִי וּוְיָא אַיְגִּינְגָע פִּיכָּעַן זֹהָה, גַּיְעָרָט אַיְגָעַר דָעַם
אַנְגָּעָעַן עַרְמָאָגָעַן, אַנְגֵד נָאָה מַעְהָר וּוְיָיל אַיְהָר זַעַחַת
אוֹ דָעַר מָאָג אַיְוָא גַּאֲהָעָנָט :

26 דָעַן טָעַן מִיר וִיבְרִגָּעַן וְמוֹטְנוֹיְלִינְג (בְּמִזְוִיד) נָאָה דָעַם
צִיר הַאֲבָעַן בַּעֲקוֹטָעַן דִּיא וְוִיסְעַגְשָׁאָעָט פָּוָן דָעַר וְאָרָ-
הִיְמָטָה, אַזְוִי בְּלִיְבָט מַעְהָר נִימָט אַיְבָעַר קִיּוֹן קְרָקָן פִּיר
וַיְגַרְעַע :

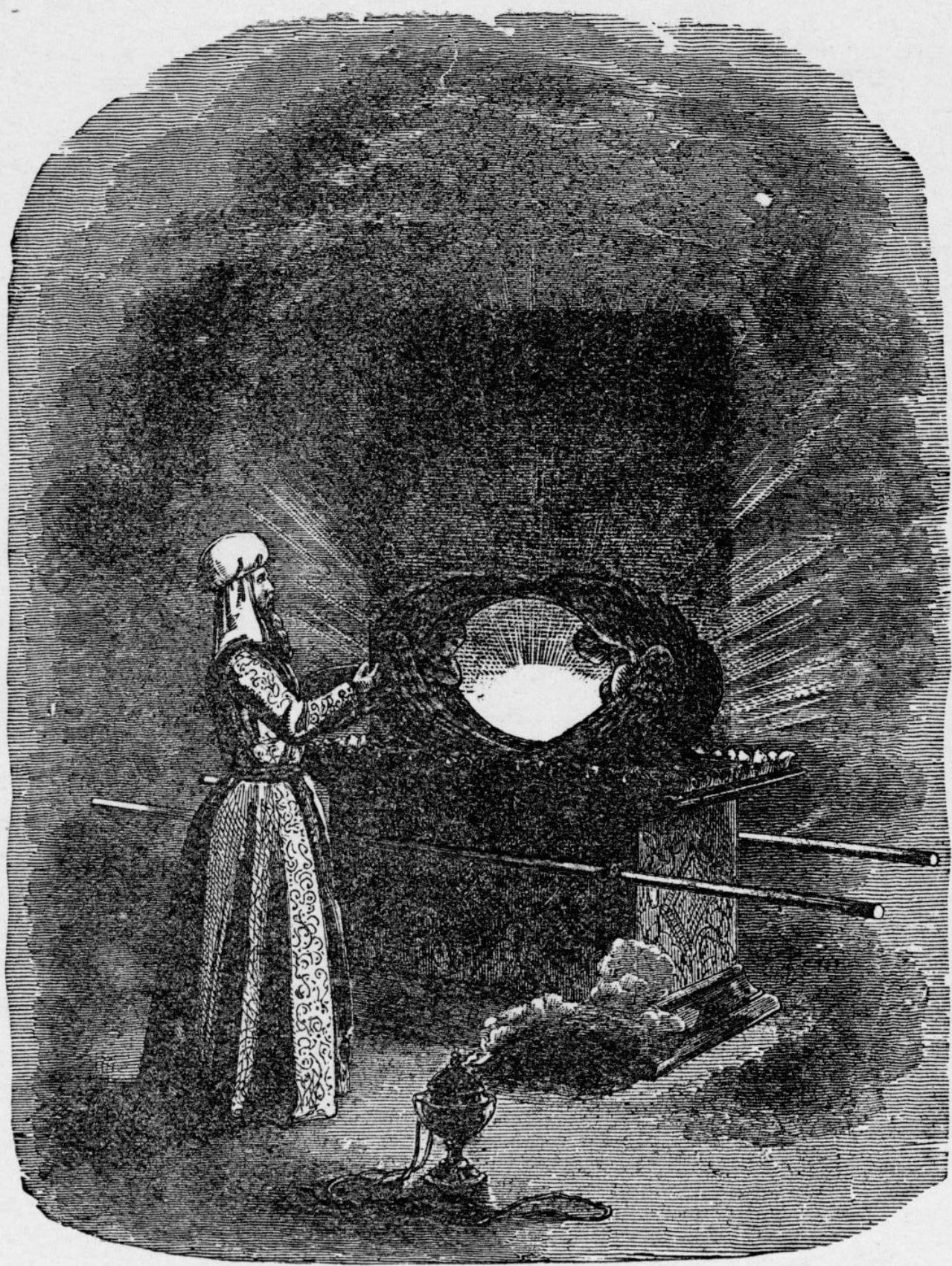
27 גַּיְעָרָט מִיר הַאֲבָעַן מִית פַּוְרָכָט צָו עַרְנוֹאָרָטָעַן אַ
טִּישָׁפְטָה, אַנְגֵד אַ פִּינְגְּרִיךְעָ קְגָּאָה (אַיְיָפָר) וְאָסָמָ וְעַטָּה
וְיָא פִּינְגָד פֶּעֶרְצָעָרָעַן ¹ : ¹ יַחְזָקָל לְיְהִי

28 אַיְיָן מַעְנָשׂ וְאָסָמָה אַטְמָאָטָעַן דָּוְרָה אַזְוִיָּא אַדְעָר הַרְיָא
דָעַר מִזְוָן אַזְנָנָיו שְׁטָאָרָבָעַן דָּוְרָה אַזְוִיָּא אַדְעָר הַרְיָא
עֲדוֹת :

29 וּוְיָא פִּיל וְעַרְגָּעָרָעַ שְׁטָרָאָפָ, דָעַגְקָט אַהֲרָן, וְעַטָּה דָעַר
עַרְלָט גַּיְוִין וְאָסָמָה אַטְמָאָטָעַן מִית זַיְגָע פִּים דָעַם זֹהָה
פָּוָן גַּאֲטָה, אַנְגֵד אַרְהָאָט גַּעַהָאַלְטָעַן פָּאָר אַיְגָרְיָה, דָאָם

בְּלוּטָה

- דַּעַר רַעֲכְטָעֵר הָאָגֶד פָּוֹן גָּאָט :
 13 אָוְנֶד עָר טָהוֹת וּוְאָרְצָעָן בֵּיז גַּיְעָן פְּיִינֶד וּ וּעְלָעָן
 גַּעַמְאָכְט וּוְעָרָעָן פָּאָר אַפּוֹסְדְּבָעְגָּהָעָל צָו גַּיְעָן פְּיִינֶד
¹ תְּהִלִּים ק''י א'
- 14 דַּעַן מִיט אַיְזָן קְרָבָן הָאָט עָר אַיְף אַיְבִּיג פָּאַקְאָמְעָן
 גַּעַמְאָכְט דִּיאָ נָאָס וּוְעָרָעָן גַּעַה יְלִינְגָּט :
- 15 אָוְנֶד דַּעַר רָוֵם הַקּוֹרֵש וְאָגָט אָוְנָס אָוְהָ עַדְוָת, דַּעַן
 נָאָךְ דַּעַם עָר הָאָט פְּרִיעָר גַּעַנְאָגָט :
- 16 דָּאָס וְאַיְזָן דַּעַר בּוֹנֶד נָאָס אַיְךְ וּוּעָל מִיט גַּיְאָ
 מָאָכָעָן נָאָךְ דִּיְעָן טָעָג, וְאָגָט דַּעַר הָאָר גָּאָט. אַיְךְ וּוּעָל
 גַּעַבָּעָן מִיְּקָע גַּעַנְעָצָע אַיְן וַיְיָעָר הָאָרָץ, אָוְנֶד אַיְךְ וּוּעָל
 גַּיְאָ אַוְיְפָשְׁבָּיְבָּעָן אַזְּיָּפָן וַיְיָעָר פָּאַרְשָׁטָאָגָד :
- ¹ יְרֻמִּיה ל"א ל"ג
- 17 אָוְנֶד גַּיְקָע וַיְגָדָע אָוְנֶד גַּיְקָע אַיְבָּעָרְטָעְטָוָג וּוּעָל
 אַיְךְ נִיט מַעְהָר גַּעַדְעָנְגָּעָן וְאַיְךְ נִיט מַעְהָר לְדָר
¹ יְרֻמִּיה ל"א ל"ד
- 18 אַבְּעָר וּוְאוֹ אָס אַיְזָן פָּאַרְהָאָגָדָעָן פָּאַרְגָּעְבָּוָג פָּוֹן דִּיְעָן,
 דָּאָרָט אַיְזָן נִיט מַעְהָר פָּאַרְהָאָגָדָעָן קִיְּזָן קְרָבָן פָּאָר וַיְגָדָע :
- 19 דָּאָרוּם, בְּרִיךְעָר, וּוְיל מִיר הָאָבָעָן פְּרִיְהִית אָרִין צָו
 קְוָטָעָן אַזְּנָן דַּעַם הַיְלִיכָּעָן אָרָט דַּוְרָה דָּאָס בְּלוֹטָן פָּוֹן
¹ בְּרָאַשְׁתָּה ט' ח', י"ב
- 20 דַּוְרָה דַּעַם גַּיְיָאָס אָוְנֶד לַעֲכָדִיכָּעָן וּוְעָג וָאָס עָר
 הָאָט פָּאָר אָוְנָס מַחְגָּק גַּעַנְעָצָעָן דַּוְרָה דַּעַם פְּרָוּכָת, דָּאָס
 הַיִּסְטָן, גַּיְזָן פְּלִישָׁה :
- 21 אָוְנֶד וּוְיל מִיר הָאָבָעָן אַ כָּהָן גַּדוֹל אַיְבָּעָר דָּאָס הַוּוּ
 פָּוֹן גָּאָט :
- 22 אַזְּוִי לְאָמֵר צְוָעָרְעָטָעָן מִיט אַ וּוְאַרְהָאָפְּטִינְגָּעָם הָאָרָץ
 אָוְנֶד

5 דָּאַרְוָם וְעַזְן עַר קוֹמֶת אֵין דָּעַר וְעַלְתָּא אַרְיִין, זָאנַט
עַר, אַשְׁלָאַבְּטָאַפְּפָעָר אַונְגָּד שְׁפָיְזְדָּאַפְּפָעָר דָּאַסְטָו נִיט
גַּעַנְאַלְטָא, אַפְּבָעָר אַ לְּיִבְּהָאַסְטָו מִיר אַגְּגָעַבְּרִיתָ:

¹ תהילים מ' י' ח'

6 בְּרָאַנְדָּאַפְּפָעָר אַונְגָּד זְיַנְדָּאַפְּפָעָר זָעַנְעָן דִּיר נִיט
גַּעַפְּעַלְעָן ¹:

¹ תהילים נ"א ט"ז; ישעה א' י"א-י"ג

7 דַּעַנְצַמְאַלְטָה קָאָב אַיךְ גַּעַנְאַגְּטָה, זָעה, אַיךְ בֵּין גַּעַקְוִמְעָן
אֵין דָּעַר מְגַלָּה ¹ (קָאַלְעָה) פָּוּן דָּעַם בּוֹק אֵין עַם וְעַגְעָן
מִיר גַּעַשְׁרִיבְעָן, צַו טְהֻוּן דִּין וּוַיְלָעָן, אַ גָּאתָ:

¹ תהילים מ' ז'; בראשית ג' ט"ו

8 וְעַזְן עַר זָאנַט אַוְיְבָעָן, שְׁלָאַבְּטָאַפְּפָעָר אַונְגָּד שְׁפִיוֹזָ
אַפְּפָעָר, אַונְגָּד בְּרָאַנְדָּאַפְּפָעָר אַונְגָּד קְרַבְנוֹת פָּאָר דִּיאָ
זְיַנְדָּעָה, קָאַסְטָו נִיט גַּעַנְאַלְטָה, אַונְגָּד זְיִיא זָעַנְעָן דִּיר נִיט
וּאוֹיָל גַּעַפְּעַלְעָן, (וְאָס מְעָן קָאָט מְקַרְבָּה גַּעַוְעָן נָאָה דָּעַם
גַּעַזְעָז) ¹:

¹ ישעה א' י"א-י"ג

9 דַּעַרְגָּאָה זָאנַט עַר, זָעה, אַיךְ קְוִם, אַ גָּאתָ, דִּין וּוַיְלָעָן
צַו טְהֻוּן, אַוְיְזָעָט עַר אַנְעָק דָּאָס עַרְשָׁטָע, דָּאָס עַר
זָאָל אַוְיְפְּרִיכְטָעָן דָּאָס אַגְּדָעָן ¹:

¹ תהילים מ' ז', ח'

10 אַונְגָּד בְּיִיא דִּינְעָן וְעַלְעָן מִיר וְעַרְעָן גַּעַהְיִלְגָּטָה, דִּוְרָעָ
דָּעַם וְאָס יְשֻׂעָה הַמְשִׁיחָה קָאָט אֵין אַיְגָצָג מְאָל זִין לְיִבְּ
מְקַרְבָּה גַּעַוְעָן ¹:

¹ ישעה ב"ג ד-י"ב

11 אַונְגָּד וְעַרְעָר בְּהַן שְׁטִיטָה אַלְעָ טָאָג אַונְגָּד דִּינְטָה, אַונְגָּד
אֵיז אַפְּטָה מְקַרְבָּה דִּיאָ זְעַלְבָּעָ קְרַבְנוֹת, וְאָז קַעְגָּעָן קִיְּזָן
מְאָל נִיט אַנְעָק גַּעַמְעָן דִּיאָ וְגַדְעָן ¹: ¹ בְּמַרְבּוּר ב"ח ג'

12 אַפְּבָעָר דִּינְעָר וְעַזְן עַר קָאָט מְקַרְבָּה גַּעַוְעָן אַ קְרָבָן
פָּאָר דִּיאָ וְגַדְעָן אַוְיְפָאַיְבָּגָן, קָאָט עַר זִיד גַּעַזְעָצָט צַו
דָּעַר

עֲבָרִים ט

23

בְּעַוְויִזְעֵן אִין מָאֵל אֶם עַגְדָּע דָּעֵר אַיִתָּה אֹו עָר זָאֵל פָּאָר-
לְעַדְעָן דִּיא וַיְגַדְעַ דִּוְרָה דָּעֵם גַּרְבָּנו פָּוּן זָה אַלְיַין :

¹ דְּנִיאַל ט' כ"ה-ב"ו

27 אַונְד אֹוּן וַיְיַא עַס אַיְז בְּעַשְׁטִימַט ¹ פָּאָר דִּיא מַעֲנַשְׁעֵן
אַיְנְטָאֵל צָו שְׂטָאָרְבָּעִי, אַונְד דָּעַרְנָאֵךְ דָּאֵס מַשְׁפָּט :

¹ בְּרָאַשְׁית ג' י"ט

28 אֹוִי אַיך אַז דָּעֵר מַשְׁחֵית אִין מָאֵל אַוִּיפָּע עַאַפָּע עַרְט
גַּעַנְאָרָעֵן, אֹז עָר זָאֵל אַעְוָק גַּעַמְעֵן דִּיא וַיְגַדְעָן פָּוּן פִּילְעָן,
אַונְד עָר וַיְעַט וַיְהִי דָּאֵס צְוּוִיְּטָע מָאֵל בְּעַוְויִזְעֵן אָז וַיְגַדְעָן
צָו דִּיא וַיְאַסְמֵהָאָעָע אַוִּיפָּע אִיהָם פָּאָר וַיְעַלְיַגְקִיט :

¹ יְשֻׁעָה כ"ה ט'

קָאַפִּיטָּעֵל

א דְעָן דָּאֵס גַּעַנְעֵץ, וַיְאַסְמֵהָאָעָע דָּעֵם שָׁאַטְעָן פָּוּן גַּטְעָ
וַאֲכָעֵן, אַונְד נִימֵּט דָּאֵס בְּלִד אַלְיַין פָּוּן דִּיא וַאֲכָעֵן, גַּעַן
גַּיְינֵן מָאֵל גִּימֵּט פָּאַלְקָאַטְעָן מַאֲכָעֵן וַיְאַסְמֵהָאָעָע דָּעַרְצָו
טִיט דִּיא וַיְעַלְבָּע גַּרְבָּנוֹת וַיְאַסְמֵהָאָעָע וַיְעַגְעָן שְׂטָעַנְדִּיגָּט מַקְרִיב
אַלְעָן ² יְאַחַר : ¹ וַיְקַרְאָ ט' כ"ט, ל'; ² וַיְקַרְאָ ט' כ"ט י"ד
2 דְעָן גַּעַן נִימֵּט, אֹוִי וַיְאַלְטָעָן וַיְיַא אַוִּיפָּע עַהְעַרְטָ
צָו וַיְיַיְן, וַיְיַיְלָדִיא דִּיקְעָרָס וַיְאַסְמֵהָאָעָע אַיְמָאֵל גַּעַרְיִנְגִּט
גַּעַנְאָעָן טָאַטְעָן מַעְתָּר גִּימֵּט גַּעַהְאָט גַּיְינֵן גַּעַוְיִסְעָן פָּוּן
וַיְגַדְעָן :

3 אַבְעָר אַיְז דִּיעָגְגָנוֹת אַז אַלְעָן יְאַחַר דָּא א
גַּעַדְעַטְעָנִים פָּוּן וַיְגַדְעָן ¹ :

¹ וַיְקַרְאָ ב' ג' כ"ז-ב"ט

4 דְעָן דָּאֵס אַיְז אַונְטָעַגְלִיךְ אֹז דָּאֵס בְּלִוּטָן פָּוּן אַקְסָעָן
אַונְד פָּוּן צִיְּעָן זָאַלְעָן וַיְגַדְעָן ¹ אַעְוָק גַּעַמְעָן :

¹ מִיבָּה ו' ו' ח'

דָּאַרְוָם

עֲבָרִים ט

- 19 דען ווען מײַה דאת אויסגערט זיעדען געבאט צו
דעם גאנצען פאַלְקַ נאָךְ דעם גענֿעַן, אווי דאת ער
גענטען דאס ב' וט פון קעלֶבר אונֶר ציגען, מיט וואָפֶער
אונֶר פּוֹרְפֶּעֶרְדוֹןָלֶ, אַנְדֵּ אָזֶבֶן, אַנְדֵּ דָתֶ עַם בְּעֵד
שְׁפֶרְעָנְגַט אַיְף דעם סְפֶר אַונֶר אַיְף דעם גאנצען פָּאַקְ: 1
20 אַנְדֵּ דָתֶ גַּעֲנָאָגֶט, דאס אַיְזֶ דָס בְּלוּטַ פּוֹן דעם
ברְתָן וְוָסֶס גַּאֲמַט דָתֶ אַיְיךְ גַּעֲבָאָטַעַן: 1 שְׁמוֹת בְּ"ד וְ"ה
21 אַנְדֵּ דָתֶ אַיְיךְ 1 בְּעַשְׁפֶרְעָנְגַט אַיְן דָעַר זְעַלְבֶּר וְיַעַנְעַן
דָס מְשִׁין אַונֶר אַלְעַ גַּעֲבָעַסְעַ פּוֹן דעם דִּינְסָטֶ, מִיט
בְּלוּטַ: 1 שְׁמוֹת בְּ"ט יְ"בֶן, לְ"וֶ
22 אַונֶר בְּמַעַט אַלְעַם עַוְרַט גַּעֲרִינְגַט מִיט בְּלוּטַ נַאֲךְ
דעם גענֿעַן, אַונֶר אַזְנַבְּגָגַ פּוֹן בְּלוּטַ אַיְזֶ קִיְּנַעַן
פָּאַרְגָּעָבָוּגָגַ: 1 וַיְקָרָא יְ"זֶ יְ"אֶ
23 דָאָרוֹם וְעוֹר עַס גִּיְשַׁיג אֹז דָס גַּעֲשְׁטָאַלְטַ פּוֹן דִּיאָ
הַטְּלִישָׁע וְאַכְעָן זָאָל מִיט דִּיעַן גַּעֲרִינְגַט עַוְרַעַן, אַבְּעַר 1
דָאָ הַיְמָלִישָׁע אַלְיַיְן מְטוּעַן גַּעֲרִינְגַט עַוְרַעַן מִיט בְּעַסְעַר
קְרַבְּנוֹתַ פּוֹן דִּיעַן: 1 שְׁאוֹת בְּ"ה יְ"אֶ, יְ"בֶן
24 דען דער מְשִׁיחַ אַיְזֶ נִיט אַרְיִינְגָּעָקוּמָעַן אַיְזֶ דעם
הַיְלִילְגָּעַן אַרְטַמְּ וְוָסֶס אַיְזֶ גַּעֲמָאַכְטַמְּ מִיט הַעֲנָדָה, וְוָסֶס עַוְרַעַן
אַ גַּעֲשְׁטָאַלְטַמְּ פּוֹן דעם עַהֲרָעַן, זְאַנְדְּעַרְעַן אַיְזֶ דעם
הַיְמָעַל זְעַלְבָּסָטֶ, אוּ ער זָאָל זָהָזָעַטְ וְוַיְיַעַן פָּאַר גַּאֲמַטְ
וְוַעֲגַע אַונֶסֶן:
- 25 אוֹיְךְ נִיט אֹז ער זָאָל זָהָזָעַט אַלְיַיְן מִקְרַיב גַּיְינַן,
אוֹיְךְ וְאַ דָעַר בְּהַן גְּדוֹלָה אַיְזֶ אַרְיִינְגָּעָנוֹגָעַן אַיְזֶ דעם
הַיְלִיל גַּעַן אַרְטַמְּ, אַלְעַ יַאֲחָר מִיט פְּרַעְמְרַעַס בְּלוּטַ:
- 26 דען וְוָעַן נִיט אוֹיְךְ דָתֶ ער גַּעֲמָוּסַט אַפְטַ לִיְיַדְעַן זַיְתַן
דָעַר גְּרִינְדוֹגַ דָעַר עַוְלָטַ, אַבְּעַר יַעַצְטַמְּ דָתֶ ער זָהָזָעַט
בְּעוֹזְוֹעַן

עֲבָרִים ט

21

גַּעַם מְשֻׁבֵּן, נִימַּת מִיטַּה דָּעֵר הַאֲנָדֶג גַּעֲמָאכֶט, דָּאמֶס הַיּוֹסֶט,
נִימַּת פּוֹן דִּיעַן בְּעַשְׁעַפְעָנִים:

12 אַוְיָה נִימַּת דִּוְרָה דָּעֵם בְּלֹוט פּוֹן צִינְעָן אַונְד קָעַלְבָּעָר,
גַּיְעָרֶט דִּוְרָה זַיִן אַוְיָעָן בְּלֹוט, אַיְזָה עַר אַרְיִינְגָּעָנָגָע
אַיְזָה בִּיר אַלְעָטָאל אַיְזָה דָּעֵם חַיְילִיגָּעָן אַרְטָה, אַהֲט הַאֲט
עַרְהָא צַעַן אַיְגָעָעָוְגָעָעָרְלִיזָוָגָג: ¹ דָּנְיאָל טַי בַּיַּד

13 דָּעַן זַעַן דָּאמֶס בְּלֹוט פּוֹן צִינְעָן אַונְד אַקְסָעָה, אַונְד
דִּיא אַשׁ ¹ פּוֹן דָּעֵר קָוָה זַוָּאָס וּוֹאָר גַּעַשְׁפְּרִינְגְּהָעָט אַר
דִּיא אַונְגְּרִינְגָּעָה, הַאֲט גַּעַהְיִילִיגָּט צָוָר גַּיְינְגָּוָגָג צָוָעֵם
פְּלִישָׁה:

¹ בְּמִדְבָּר י"ט ב', י"ז
14 וּוֹיְבִיל מַעֲהָר ² ט דָּאמֶס בְּלֹוט פּוֹן מְשִׁיחָה, זַוָּאָס הַאֲט
זַיְד אַלְיוֹן דִּוְרָה דָּעֵם אַיְבִּיגָעָן גַּיְיסָט מִקְרִיב גַּעַנְעָעָן אַז
אַמּוֹם צַזְגָּאָז, אַוָּס צַזְגִּינְגָּעָן אַונְגָּעָר גַּעַנוֹיְסָעָן פּוֹן
טוֹוֹצָע עַרְקָע אַפְּנָד צַזְגָּעָן דָּעֵם לְעַבְעַדְרִיגָּעָן גַּאָט:

15 אַנְד דָּאוּס אַיְזָה עַר דָּעֵר פָּאַרְמַטְלָעָר (מַלְיָץ) פּוֹן
דָּעֵם גַּיְעָם בְּרִיתָה, דָּאמֶס דִּוְרָה דָּעֵם טַוִּיךְ זַוָּאָס וּוֹאָר אַיְזָה
אַוְיְסְלִיזָוָגָג פּוֹן דִּיא זַיְגָעָן זַוָּאָס נַעֲרָעָן אַונְגָּטָעָר דָּעֵם
עַרְשָׁאָעָן בְּרִיתָה, דָּאמֶס דִּיא בְּעַרְוּפְעָגָעָה זַאָלָעָן עַרְהָא צַעַן
דִּיא הַבְּטָחָה פּוֹן דָּעֵם אַיְבִּיגָעָן עַרְבְּטִילִיל:

16 דָּעַן ¹ זַעַן אַיְזָה צַזְגָּאָה אַיְזָה דָּא מַוְזָּעָן זַיִן דִּיא נַוְיְטָעָעָן
דְּגָקִיָּט פּוֹן דָּעֵם טַוִּיט פּוֹן דָּעֵם זַוָּאָס הַאֲט גַּעֲמָאכֶט דָּא
צַזְגָּאָה:

¹ בְּרָאַשִׁית ט"ז ח', י"ח
17 דָּעַן אַיְזָה צַזְגָּאָה עַרְקָט בְּעַשְׁטָעַטְיִיגָּט נַוְר הַרְהָה דָּעֵם
טוֹוֹטָה, דָּעַן אַס הַאֲט קַיְיָן שְׁטָאַרְקִיָּט נִימַּת זַעַן דָּעֵר זַעַס
הַאֲט גַּעֲמָאכֶט דִּיא צַזְגָּאָה לְעַכְתִּיל:

18 דָּאוּס אַיְזָה זַאָנָאָר דָּעֵר עַרְשָׁטָעָר בְּרִית אַהֲזָה נִימַּת
גַּעַשְׁכִּיפְטָעָט גַּעַזְאָרָעָן אַז בְּלֹוט ¹: ¹ שְׁמוֹת ב"ד ו"ה'

דָּעַן

ערבים ט

5 אַנְדָ אַיְכָעַן דָאַרִיכָעַר עַאֲרָעַן דֵיא בְּרוּכִים דָעַר
הַעֲרְלִיכָקִיט, וְאַסְ קָאַבָעַן בְּעַדְעַקָט דָעַם בְּפֶרְתָה, פָז
וְעַלְבָעַ זָאַבָעַן מִיד קָעַעַן יְעַצָט נִיט אַי גַאֲגָעַן יִסְ קָעַעַן;
6 אַנְדָ עַעַן דִיעַעַן זָאַבָעַן זָעַעַן זָעַעַן זָאַבָעַן זָעַעַן
גַעַנְאַבָעַן, זָעַעַן דֵיא בְּהַגִּים¹ בְּעַשְׁטָעַנְרִיג אַז דָעַט
גַרְשָׂטָעַן מְשָׁקָן אַרְיִינְגָעַנְגָעַן אַנְדָ קָאַבָעַן דָעַן דִינְסָט
גַעַטָה² :

7 אַבָעַר אַז דָעַט אַנְדָעַעַן אַי נָאַר דָעַר כָהֵן גָדוֹל
אַל יַי¹ אַרְיִינְגָעַנְגָעַן אַיַי אַיְצִיג, מָאַל אַיַיַה, נִיט
אַיַב וְתָ, וְאַסְ עַד הַאַט מִקְרָב גַעַנְעַן פָאַר זַיַּה אַלְיַיַן
אַונְג² פָאַר דֵיא אַרְטִימָעַר² (שְׁגָנוֹת) פָז דָעַט פָאַק :

¹ שְׁמוֹת ל' י', וַיְקָרָא ט' ז' י' ; ² בְּמִדְבָר ט' ז' כ' ; ל'

8 דָעַר רַוֵּם הַקּוֹדֵש הַאַט דָאַס צַו פָאַרְשָׁטִין גַעַגְעַבָעַן,
אוֹ דָעַר וּועַג צֻוּם קּוֹדֵש הַקּוֹדְשִׁים אַז נָאַר נִיט אַבָעַן
גַעַנְעַן, אַזְוִי לְאַגְגָוּיַה וַיְאַרְבָּשָׁעַר מְשָׁקָן אַי נָאַח
גַעַשְׁטָאַגָעַן :

9 וְאַס וַיְאַר אַיַיַן גַלְיִיכָנִים אַיְף יְעַנְגָר אַיִיט, עַעַן פָעַן
הַאַט מִקְרָב גַעַנְעַן נָאַבָעַן אַונְג אַפְאַעַר, וְאַס קָאַבָעַן
נִיט גַעַקְעַנְט פָאַלְקָאַמְעַן מָאַבָעַן¹ דָאַס גַעַוְסָעַן² פָז
דָעַט וְאַס טְהוֹת דָעַן גַאֲטָעַס דִינְסָט : ¹ תְּהִלִּים מ' ז' ז' ;
² תְּהִלִּים נ' א ט' ז' י' ט

10 וַיְיַיְל אַס בְּעַשְׁטָעַת (אַז עַבָעַן¹ אַונְג טְרִינְגָעַן
אוֹד בְּעַרְשִׁירְעַנְעַמְבִילּוֹת²) אַונְג אַיַן פְלִיוֹשְׁלִיכָע גַעַנְעַזְעַן
וְאַס וַיְאַר אַיְף אַיְהַם אַוְיְגָעַלְיִינְט, בַיּוֹ צַו דָעַר אַיִיט פִי
פָאַר בְּעַסְעַרְגָג :

¹ וַיְקָרָא י' א ב' ; ² בְּמִדְבָר י' ט' ז'

11 אַבָעַר דָעַר מְשִׁיחָא אַז גַעַקְוַטָעַן צַו זַיַּן אַ כָהֵן גָרְל
פָז בְּעַסְעַעַן זָאַבָעַן, דִזְרָה אַגְרַעַס עַרְעַן אַונְג פָאַלְקָאַמְעַן

וְאַתָּה, קָעַטְתָּ רַעַם הָאָרֶן דָּעַן אֶלְעָזֶר וְעַלְעָזֶר מִקְדָּשׁ קָעַטָּנָה פָּנָה
רַעַם קָלִי סְפָטָעָן בַּיו צָהָרָה נְגֻרָעָטָעָן : ¹ יְשֻׁעָית פְּדָיָה גְּדָעָה
12 דָעַן אַיְה עַלְעָזֶר מִקְדָּשׁ דְּעַרְבָּאַרְמָעָן אַיְבָּעָר זְיִרָּעָ אַוְנְגָעָד
רַעַם יְגַיְּרָעָן, אַוְנָד זְיִרָּעָ וְזְגָעָן עַלְעָזֶר אַיְךְ גִּיטָּמָעָה
גְּעַרְבָּגְּגָעָן : ¹ יְרָמִיה ב' כ', מִבְּה ז' י' ח
13 אַיְן דָעַם דָאָם עַרְעָת זָגָט אַיְין גַּיְעָן בְּגָדָר, הָאָט עַרְעָת
רַעַם גַּרְשָׂן, עַזְעַלְמָטָעָן : אַבָּעָר דָאָם וְעַלְבָּעָם אַז
אַט עַזְעָרָבָעָן, אַוְנָד אַיְזָ פְּעַרְעָאַלְטָעָרָט, אַיְזָ גַּאַחַטָּעָן צָוָם
פְּעַרְשָׂוּגְּגָעָן :

ט קאפעיטעל ט

א נוּן הָאָט אַיְה דָעַר עַרְשָׂעָר (ברית) גַּעַהָאָט גַּעַנְעָצָע
פָּנוּגָטָעָם דִּינְסָטָן, אַוְנָד אַיְלִינְגָתָהָוָם, אַיְין מְשָׁבָן אַיְפָ
דָעַר עַרְדָן : ¹ שְׁמוֹת ב' ח' ח
2 דָעַן דָאָם עַרְשָׂטָעָן מְשָׁבָן : ¹ אַיְזָ פְּאַרְפָּאַרְבִּיגָט גַּעַוְעָרָעָן/
עוּאָם עַמְעָם עַוָּאָר דָאַרְגָּעָן דִּיאָ מְנוּרָה אַוְנָד דָעַר שְׁלָחָן/
אַוְנָד דָאָם לְחָם הַפְּנִים, ² אַוְנָד עַמְעָם הָאָט גַּעַהְיִסְפָּעָן
הַיְלִינְגָתָהָוָם : ¹ שְׁמוֹת ב' י' א/, ל' ה; ² שְׁמוֹת מ' ד/; ³ שְׁמוֹת ב' ה' ל'ן
3 אַבָּעָר הַיְנָטָעָר דָעַם אַנְדָעָרָעָן פְּרוּכָת וְעוּאָר דָאָם מְשָׁבָן/
עוּאָם עַוָּאָר גַּעַרְוָעָן דָאָם אַלְעָר הַיְלִינְגָסָטָעָן : ¹ שְׁמוֹת ב' י' ל' א-ל'ג
4 עוּאָם הָאָט גַּעַהָאָט אַגְּאָ דָעַעָעָ פְּיִיעָרְבָּאָן, אַוְנָד דָעַם
אַרְזָן פָּנוּן דָעַם בְּרִית, ² עוּאָם עַוָּאָר אַרְזָם גַּעַדְעָקָט מִיטָּט
גְּאָ ד פָּנוּן אֶלְעָזֶר וְיִתְּעָן, אַוְנָד דָרְגָּעָן אַיְזָ גַּעַנְעָעָן אַ
גַּאַלְדָעָעָר קְרִיגָן ³ עוּאָם הָאָט אַיְן זִיךְרָ גַּעַהְאַלְטָעָן דָעַם
מְנוּן, אַוְנָד דָעַם שְׁטָעָקָעָן ⁴ פָּנוּן אַהֲרָן עוּאָם הָאָט גַּעַבְלִיטָן,
אַוְנָד דִּיאָ לוֹחוֹת ¹ פָּנוּן דָעַם בְּרִית : ¹ וַיְקָרָא ט' ז' י' ב;
² שְׁמוֹת ב' ח' י'; ³ שְׁמוֹת ט' ז' ל' ג; ⁴ בְּמִדְבָּר י' ז' י'; ¹ שְׁמוֹת ל' י'
כ' ט; דְּבָרִים י' ב' ה'

אַוְנָד

אלעם מאכען נאך דעם געשטאט וואם אך קאָפּ דיד
געווינען אויף דעם באָרגן: ¹ שמות כ"ה מ', במדבר ח' ד'
6 אַכְעָר יַעֲצֵט קָאַט עָר אַ פִּיל בְּעַסְעָרָעַן דִּיקְסֵט עָרִ
הָאֶלְעָעָן, וְוַיַּיְלֵל עָר אַז אַוְיךָ אַ פָּאַרְטִיכְלָעַר בּוֹן אַיִן
בְּעַסְעָרָעַן בּוֹנֵד (ברית), וְעָם אַז בְּעַשְׁטִימַט אַוְיךָ פִּיל
בְּעַסְעָרָעַן הַבְּטָחוֹת:

7 דַּעַן וְעַן וְדַעַר אַרְשָׁאַעַר בְּרִיחַ וְוַאלְט גַּעֲוֹעָנָעַן אַן אַ
פְּעַהְלָעַר, אַוְיךָ וְאַלְט מְעַן נִט גַּעֲוָקָט אַיִן פְּלָאַטְץ פָּאַר
איַן אַזְעָרָעַן: ¹ שמות ג' ח'; י' ט ה'

8 דַּעַן וְעַן עָר קְרִיכְט זְדַמְּט וְיַיָּא זְאַגְּט עָר, וְזַעַת
דִּיאַ צִיְּטַ קְוַמְּט, זַאֲגַט דַעַר הָאָר, וְעַן אַךְ וּעַל מַאֲכָעַן
מִיט דַעַם הוֹיוֹן יְשָׁרָאֵל אַונְד מִיט דַעַם הוֹיוֹן יְהֹוָה אַ
גִּיאָם בּוֹנֵד: ¹ יְרֻמִּיהַ ל' א ל' א-ל' י'

9 נִט וְיַיָּא דַעַר בּוֹנֵד וְעָם אַיךָ קָאָב גַּעֲמָאַט מִיט
וְיִרְעַע עַלְטָעָרָעַן, אַיִן דַעַם טָאגּוּן וְעַן אַיךָ קָאָב וְיַיָּא
גַּעֲנוֹכָעַן בְּיַיָּא דַעַר הָאָנְדָר, אָז אַיךָ זָאֵל וְיַיָּא אַרְחִים צִקְעָן
פָּן דַעַם לְאַנְדָר מְצָרִים, דַעַן וְיַיָּא זַעֲגָעַן נִט גַּעֲבְּלִיבָעַן אַיִן
מִין בּוֹנָה, אַונְד אַיךָ קָאָב וְיַיָּא פָּאַרְטּוֹאַרְפָּעַן, זַאֲגַט דַעַר
הָאָר (גַּאַט):

10 גִּיאָרְט דָּאָם אַיִן דַעַר בּוֹנֵד וְעָם אַיךָ וּעַל מַאֲכָעַן מִיט
דַעַם הוֹיוֹן פּוֹן יְשָׁרָאֵל נָאָךְ דִּיעַר צִיְּטַ, זַאֲגַט דַעַר הָאָר
(גַּאַט), אַיךָ וּעַל גַּעֲבָעַן מִין תּוֹרָה אַיִן זַיְעָר אַגְּנוּוֹיִינִיגַּן,
אַונְד אַיךָ וּעַל זָאָ אַנְשָׁרְיִיבָעַן אַוְיךָ זַיְעָר הָאַרְקָן אַנְדָר
אַיךָ וּעַל זָיִן זַיְעָר גַּאַט, אַונְד וְיַיָּא וּעַלְעָן זָיִן מִין
פְּאַלְקָן: ¹ זְבוּרָה ח' ח'

11 אַונְד וְיַיָּא וּעַלְעָן נִט מְעַהָר לְעַרְגָעַן אַיְטְלִיבָעַר זָיִן
סְכָרָה, אַונְד אַיְטְלִיבָעַר זָיִן בְּרוּדָה, (לאמר) אַוְיךָ צַו
זַאֲגָעַן

וַיַּגֵּן אֵין עַז וַיַּגְדַּען, וְאֹנְדָּר דָּעֲרָנָה פָּאָר דִּיא וַיַּגְדַּען
פָּוֹן דָּעַם פָּאָקָה, דָּעַן דָּאַט קָאַט עָר אַיִּינָה אַיִּינָה כָּאָל
גַּעֲתָהָן, וַיַּעַן עָר קָאַט וְזֶה אַלְיַין מַקְרִיב גַּעֲתָעָן:

¹ וַיַּקְרָא ט'

28 דָּעַן דָּאַט גַּעֲנָעָן מַאֲכָט מַעֲנָשָׁעָן פָּאָר כְּהַנִּים גַּדּוֹלִים,
וַיַּאֲסָם קָאַבָּעָן שְׁוֹאָכְהִיטָּעָן, אַבְּעָר דָּאַט וַעֲרָט פָּוֹן דָּעַר
שְׁבָוָעָה וַיַּאֲסָם אַיִּז נָהָךְ דָּעַם גַּעֲנָעָן מַאֲכָט דָּעַם וַיַּהַנֵּן
וַיַּאֲסָם אַיִּז פָּאָקָה אַמְּעָן, אַיִּיפְּ אַיִּיבִּין:

קָאַפִּיטָּעַל ח

ח

א אֹנְדָּר נָוִן דָּאַט אַיִּז דִּיא הַוִּיקְטוֹאָר פָּוֹן דָּעַם וַיַּאֲסָם מִיר
קָאַבָּעָן גַּעֲרָעָט, מִיר וַאֲבָעָן אַזְּלָבָעָן כְּהַנִּים גַּדּוֹלָה, וַיַּאֲסָם
קָאַט וְזֶה גַּעֲנָעָט צָו דָּעַר גַּעֲכָטָעָר הַאַנְדָּר פָּוֹן דָּעַם שְׁטָוָל
פָּוֹן דָּעַר מַאֲנָעָסְטָעָט אַיִּז הַוּמָעָל וְ: וַיַּהַלְּים קַיִּיז א'
2 אַמְּשָׁרָת פָּוֹן דָּעַם הַיְלִיגְטָהָוָם, אֹנְגָּר פָּוֹן דָּעַם אַמְּרָהָן
מִשְׁבָּן וַיַּאֲסָם גַּאַט קָאַט אַיִּפְּגַּעֲרִיכְטָעָט, אֹנְדָּר נִיטָּקִיִּין
מַעֲנָשָׁ:

3 דָּעַן יַעֲדָעָר כְּהַנִּים גַּדּוֹל אַיִּז גַּעֲנָעָט מַקְרִיב צָו זַיִּין
קָאַבָּעָן (מְנַחָּה) אֹנְדָּר (שְׁלָאָכְטָאָפְּגָעָר), דָּאָרוֹם אַיִּז גַּיְיָגִים
קָאַט דִּינָעָר (כְּהַנִּים גַּדּוֹל), זָאָל אַזְּזָה עַטְזָאָס מַקְרִיב זַיִּין:

4 דָּעַן וַיַּעַן עָר זָאָל זַיִּין אַיִּיפְּ דָּעַר עָרָד אַזְּזָה הַעַטְזָה
גַּאַר קִיִּין כְּהַנִּים גַּעֲנָעָן, וַיַּיְלַּעַם וַיַּגְדַּעַן כְּהַנִּים וַיַּאֲסָם גַּעֲנָעָן
מַקְרִיב גַּאַבָּעָן אֹנְדָּר (שְׁלָאָכְטָאָפְּגָעָר) גַּאַקְּ דָּעַם גַּעֲנָעָן:

5 וַיַּעֲלֶבֶעָ דִּינָעָן אַלְסָם בַּיְשָׁפִיל אֹנְדָּר שַׁאֲטָעָן פָּוֹן דִּיא
הַיְמָלִישָׁע וַאֲבָעָן, אַזְּזָה וַיַּאֲסָם מַשָּׁה וַיַּאֲסָם גַּעֲנָעָרָעָט (אַדְעָר
בְּעַלְעָהָרָט) פָּוֹן גַּאַט וַיַּעַן עָר קָאַט גַּעֲדָאָכָט דָּאַט כְּשָׁבָן
עַז בּוֹיְצָן; דָּעַן עָר קָאַט גַּעֲזָאָגָט, וְזֶה דָּאַט רֹא זָאָלְסָט
אַלְעָם

אַיְבָּגֶן נָאֵךְ דָּעֵר אַרְדְּעָנוֹגֶן פּוֹנֶן מְבִינְצָרֶקֶן : 1 תְּהִלִּים קַיִדֶּן
 18 דָּעֵן אַס אַיְגָע אַבְּשָׁאָהֶן נָגֶן פּוֹנֶן דָּעֵם פָּאַרְגְּעָן
 גַּעֲכָאָטֶן, וּוַיְיל אַס טָוָר שְׁטָאָהֶן אַנְגָּד אַמְּנִזָּגֶן :

19 (דָּעֵן דִּיאָ הַוְּרָה הַאָטֶן נִיטָּן פָּאַזְּן גַּעֲטָאָבָטֶן), אַוְרָד דָּא
 אַיְגְּבָּרְוָגֶן פּוֹנֶן אַגְּבָּעָרְעָן הַאָעָנוֹגֶן דָּוָרָה עַעֲבָּרְמָר
 קוֹמָעֶן גַּעֲקָמֶט צָוְגָּאָט :

20 אַנְגָּד דָּאָט אַזְּנָט גַּעֲנָנְהָן אַזְּנָט שְׁבָוָעָה :

21 (דָּעַ גַּעַגְּעַע גַּעַגְּעַע גַּעַגְּעַע אַבְּעָן בְּגָנִים אַזְּנָט אַגְּשָׁבָגָה) ;
 אַבְּעָר אַעַר אַזְּנָט שְׁבָוָעָה, דָּוָרָה דָּעַט נִאָס אַעַר הַאָט צָוְגָּאָט
 אַיְקָם גַּעַאְגָּט, וְדָעֵר הַאָרְהָט הַאָט גַּעַשְׁקָאָגָעָן אַנְגָּד עַט
 גַּעַט אַיְקָם נִיטָּן לִיְּדָה טָהָרָן, דָּוָא בִּיקְסָט אַבְּהָן אַוְיָפֶג
 נָאֵךְ דָּעֵר אַרְדְּעָנוֹגֶן פּוֹנֶן מְלָכִידְצָרֶק : 1 תְּהִלִּים קַיִדֶּן
 22 אַס אַזְּוִי פִּילְמָעָד אַזְּוִי יְשָׂעָז אַזְּוִי אַגְּבָּר גַּעַזְאָגָעָן

פָּאָר אַגְּבָּעָרְעָן בְּנָד :

23 אַוְרָד גַּעַגְּעַע גַּעַגְּעַע גַּעַגְּעַע פִּילְעָן כְּהָנִיבָּן, וּוַיְיל גַּיְאָ
 הַאָבָעָן נִיטָּן גַּעַזְאָגָט בְּלִיְּבָעָן, דָּוָרָה דָּעַט מְוִיטָן עָאָס הַאָט
 גַּיְאָ גַּעַהְיָה דָּעַטְתָּן :

24 אַבְּעָר דִּינָעָר, וּוַיְיל אַעַר בְּלִיְּבָט אַזְּפָ אַיְבָּגֶן, אַזְּוִי
 הַאָט אַעַר אַבְּהָנָה וְנִאָס פָּאַרְגִּיָּט נִיטָּן : 1 שְׁמוֹאָלָא בְּיַלְהָ
 25 דָּאָרוֹת גַּעַן אַעַר אַוְהָ נָאָר אַיְנָן גַּאֲזָעָן גַּעַלְגָּגָן מְאָבָעָן,
 דִּיאָ : אַס קִימָעָן צָוְגָּאָצָרָה אַיְקָם, וּוַיְיל אַעַר לְעַבְתָּן אַזְּ
 אַעַר נָאָל פָּאָר גַּיְאָ גַּעַטְעָן : 1 יְשָׁעָיה גַּג יַבְבָּשָׁה

26 דָּעֵן אֹאָבָה גַּהְול בְּעַדְאָגָעָן מְרָעָזָה הַאָבָעָן, נִאָס
 אַזְּהִלְגָּג, אַזְּשִׁזְדִּיגָּג, אַזְּנָגָעָן אַגְּבָּעָה, אַבְּגָעָשִׁירָעָט פּוֹנֶן
 גַּזְהָרָה, אַנְגָּד נִאָס עָאָרְעָרְעָה פּוֹנֶן דָּא הִמְלָעָן :

27 נִאָס אַעַר בְּעַדְאָרָף גַּטְטָה גַּיְאָ גַּעַגְּעַע בְּהָנִים גַּדְולִים, אַזְּ
 אַעַר זָאָל טָעַגְלִיקָה מְקָרִיב גַּיְאָ גַּרְגָּנוֹת, צָוְגָּאָרְשָׁט פָּאָר
 גַּיְגָע

דָּאַרְטָעַן, וְדָעַרְ נִאַס אֵיזֶ בְּגַעַזְיַ גַּט אֹז עָרְ לְעַבְתָּן :

¹ תהילים קי' ד'

וְאַונְד אָזַי צָו נָאָזַעַן, לְיַי וּאַס גַּעַטְמַ מְעַשְּׂרָה, הַאֲט
אוֹזֶה מְעַשְּׂרָה גַּעַנְעַבְעַן דִּירַה אַבְּקַהְמַן :

¹ בראשית י"ד ב'
וְדָעַן עָרְ וּוְאַרְ נָאַד אַזְנַ דִּיאַ לְעַגְדָּעַן פָּוֹן גַּיְין פָּאַמְּעָה,
עַעַן מַ פְּרַיְצָק אַזְנַ אַקְמַ אַגְּטַטְנַעַן גַּעַקְוַטְמַעַן :

וְוּעַן וְגַגְעַן עַס נָאַל גַּיְין דִּיאַ פָּאַלְקָאַטְגַּעַנְהַיִט אַיְן דִּיאַ
בְּהַגְּנָה פָּוֹן לְיַי (דָעַן דָּאַס פָּאַק הַאֲטַדְרַוְפַּה דִּיאַ תּוֹרָה
עַרְהָא טַעַן), וּאַס הַאֲטַמְעַן גַּאַח בְּעַכְאַרְפַּט אֹז אַז
אַגְּדָעַרְרָעַר בְּהַן נָאַל אַפְּשַׁטְיַין גַּאַח דָעַר אַגְּדָעַנוֹגָג פָּוֹן
מְלַבְּיַצְקָה, אַונְד גַּיט גַּאַח דָא אַגְּדָעַגְגָגָגָג פָּוֹן אַבְּרָן ?

¹ תהילים קי' ד'

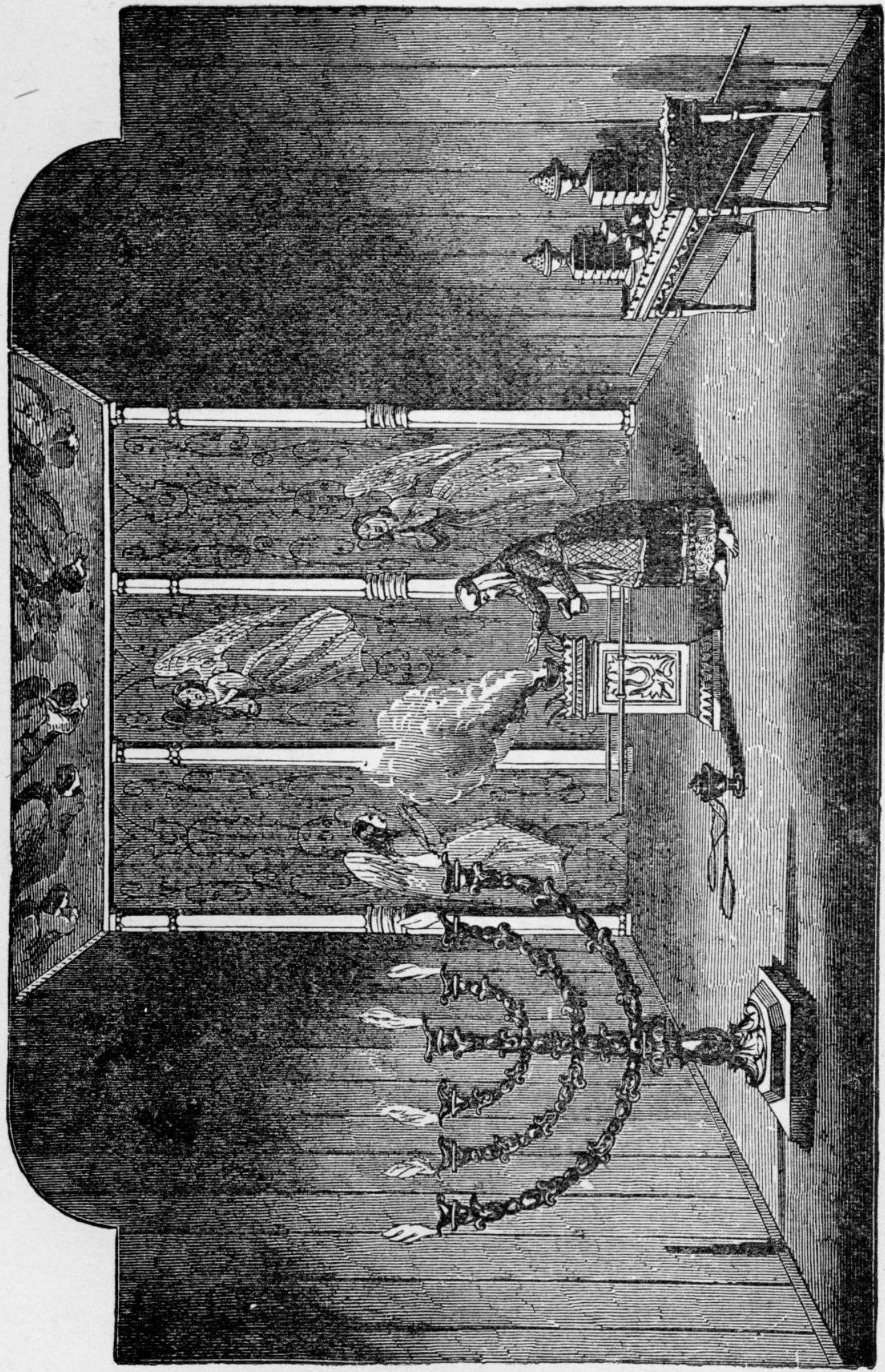
וְדָעַן וּעַן דִּיאַ בְּהַגְּנָה וּוְעַרְטַט בְּעַרְעַגְדָּעַרְט, אָזַי כַּו
אוֹזֶה גַּיְן אַפְּרַעַנְדְּרַוְגָג אַזְנַ דָעַר תּוֹרָה :

וְדָעַן דָעַר אַוְיַף וּוְעַלְבָעַן דִּיעַס אַיְזַגְעַנְטַט גַּעַזְאַעַן,
גַּעַהְעַרְטַט צָו אַיְזַגְעַרְעַן שְׁבַת, וּאַס קִיְּגַעַר פָּוֹן זַיְאָה
הַאֲטַגְעַט גַּיט גַּעַגְעַהְקַטְט צֻוְמַגְבַּעַן :

וְדָעַן עַס אַיְזַקְלָאַר וְדָאַס אַגְּנַעַר הַאֲרַ אַיְזַיְסַ
גַּעַקְוַטְמַעַן פָּוֹן יְהִוָּה, אַונְד פָּוֹן דִּיעַעַן שְׁבַט הַאֲטַמְעַה גַּאַר
גַּיט גַּעַרְעַט וּוְעַגְעַן דָעַר בְּהַגְּנָה : ¹ בראשית מ"ט י' ; יְשֻׁעָה י"א א'
וְדָעַן אַונְד (וּאַס מִיר נָאָזַעַן) אַיְזַגְעַה פִּילְטַעַר קַלְאַגְעַה,
וּעַן עַס נָאַל אַיְזַגְעַרְרָעַר בְּהַן אַיְזַפְּשַׁטְיַין אַר נָאַל גַּיְן
גַּלְיַיְה אַיְזַגְעַר :

וְוְעַלְבָעַר עַאַר גַּיט גַּעַטְמַבְּטַט גַּאַח דָעַם פְּלַיְישַׁלְבַּעַן
גַּעַזְאָה, נָאַגְעַרְעַן גַּאַח דָעַר קְרַאַט פָּוֹן אַלְעַבְעַן וּאַס
הַעַרְטַט גַּיט אַוְיַף :

וְדָעַן עָרְ וּוְעַרְטַט בְּעַזְיַגְטַט, וְדוֹא בִּיסְטַט אַיְזַגְעַה בְּהַן אַז
אַיְבַּיג

עֲרִים :

קָאַפְּיַטָּל :

ג

א דען דיער מלכיד-צדקה, וְדער טלה פון שלם, א כהן פון דעם איבער-שטיין נאט, וואב נאצ' בעגעגענט אברהם זיין ער קאט זיך אומט עקרט נאך דעם אן ער קאט געשלאָן דיא מלכּס, אונד קאט איהם געבעשט :
¹ בראשית יד י"ח

2 צו וועלכען אברהם קאט אַבְגָעַט יְלֵט מְעֵשֶׂר פון אלעם, זאגראַט עערט ער פערדאָז מעטשט אַקעניג פון גערעכטינקייט, אונד דערנאָך אויך אַקעניג פון שלם, וואס הייקט קעניג פון פרידען :

3 אַן אַפְּטָעָר, אַן אַמְּטָעָר, אַן אַיְחָם, וְוָאַס דָּאַט גַּיְן אַנְהִיב פון טוע אונד גַּט קִיְּזָן סֻוֹפְּ פֿוֹן לְעַבָּעָן, אונד קאָס ער אויז גְּלִיכָּה צָוָם זְהָן פון נאַט, אונד בליכט אַכְהָן אויף אייביג :

4 נוֹן בעטראָכְטָעַט ווֵיאַ גְּרוּוֹס ער טאר, צו וועלכען דער ערץ-פְּאַטָּעָר אַבְּרָהָם קאט גַּעֲגָעַבָּעָן מְעֵשֶׂר פון דעם רוייב :
5 אונד דיא וואס וועגן דיא קידער פון לוֹו וואס קאָבען ער האָלְטָעָן דיא קהונָה, קאָבען אַגְּעָקָט ווֵיאַ זאָלָעָן גַּעֲמָעָן מְעֵשֶׂר פון דעם פָּאַלְקָ נאָך דעם גַּעַנְזָן, דעם אויז פון זוּ רַע בְּרִידָעָר, קאָטְשָׁע ווֵיאַ קוֹמָעָן אַרוּוֹס פון דיא לְעַנְדָעָן פון אַבְּרָהָם :
¹ במדבר י"ח כ"א ב"ו

6 אַבְּעָר דָּעָר וואס אויז נִימְפָּה ווַיְאַר מְשִׁפְּחָה קָאַט גַּעַנוֹמָעָן מְעֵשֶׂר פון אַבְּרָהָם, אונד קאט גַּעַבְּעַנְשָׁט דעם וואס קאט גַּעַהָאַט דיא הַכְּתָחוֹת :
¹ בראשית י"ד ב'

7 אונד אַן שָׁוָם אַבְּוּעַגְדָּגָג, דָּעָר קָלְעַנְעַר עַרְטָט גַּעַבְּעַנְשָׁט פון דעם בעסעלען :

8 אַנְד דָּא גַּעַצְעָן שְׁעַרְבָּלִיכָּעָן מַעַשְׁעָן מְעֵשֶׂר, אַבְּעָר דארטען

אונד געדולד געערבט דיא הבטחות : 1 שופטים י"ח ט
 13 דען עון גאט האט מבטיח געגעען צו אברהם, אלס
 אט האט ניט געקאנט שוערען ביא אין גרעסערען,
 האט ער 1 געשנארען ביא ויה אלין : 1 בראשית כ"ב טז
 14 אונד ער האט געאנטן אין בענשען עעל איך דיך
 בענשען, אונד פעהרען עעל איך דיך פארטעהרען :
 1 בראשית כ"ב טז
 15 אונד אס ער גאט געהארט מיט געדינה, האט ער
 דיא הבטחה ער האלטען :
 16 דען פענשען שוערען ביא אינעם גרעסערען וויל
 לא שבואה איז צוא ניא אין בעשטעטיגונג אונד אין
 כוף צו אלע קרג : 1 שמות כ"ג י
 17 איבער דעם, עון גאט האט גענאות נאך מעהר
 בעניען צו דיא ירושם פון ניין הבטחה או נין נארט
 בעראנרט ניב, אוי האט ער עם פערשטארקט זייט ג
 שבואה :
 18 דאס דורך צויא אונפעראנדעטליכע זאבען, אין
 עעליכע עם איט אנטיגליך פאר גאט צו ליקעגען, לאטרא
 האבען א שטארכען קרייסט, דיא נאנס מיר זען
 עטראיגען אוט צו ארביזען ד א האפענונג נאנס איט
 פאר אונס גענאות :
 19 עונכע גאנונג מיר האבען ניא אין אנקער צו
 אונגען נשמה, זיכער אנד פעסט, אונד נאנס גרייקט
 ארין איגנויגיג פון דעם 1 פרובת : 1 ויקרא מ"ז טז
 20 נאהין 1 וישוע, דער פאליליפעה, איז פאר אונס ארין
 גענאגען, נאנס ער איז גענארען א כהן גדול אויף
 איביג נאך דער ארךענונג פון מלבייך :
 1 ויקרא ד' י"ד; ההלים ק"י ד'
 דען

- פָּז הַיְמָל, אֹנְד זַעֲגָעָן בְּעַהֲעַט נְעַזְאָרָעָן אֵין דָעַט
הַיְלִיגָּעָן גַּיִסְט :
- 5 אֹנְד קָאָבָעָן פְּעַרְזָוְכָט דָּאָם זַעֲרָט פָּז נְאָט, אֹנְד
דִּיא קְרֻעְבְּטָעָן פָּז עַוְלָם חַקָּא :
- 6 אֹנְד זַעֲגָעָן וַיְקָדָר אֶבְּנָעְפָּאָלָעָן, אָז מָעָן זָאָל זַיָּא
וַיְקָדָר אֶתְאָל עַרְגְּיַעְגָּעָן צָו הַשְׁבִּיה, וַיְיַל זַיָּא קָאָבָעָן
פִּיר זַיָּה אַלְיָן נְאָה אַמְּטָאָל גַּעֲקָרְיִיצְיָנָט דָעָן זַהָּן פָּז נְאָט, אֹנְד
קָאָבָעָן אַיְהָם עַזְעַנְטָלְיָה פְּאַרְשָׁעָטָט : 1 יְשֻׁעָה אַד', ט"ז-ב"ח
7 דָעָן דִּיא עַרְד וַיָּאָם טְרִינְקָט אַיְין דָעַט זַעֲגָעָן זַעֲבָעָן
קוֹטָט אַפְּטָט דְּרוֹיָף, אֹנְד בְּרַעְגָּט אַרְזָוִים גַּוְטָע קְרִיבִיטָעָר
פָּאָר דִּיא וַיָּאָם אַרְבָּיְטָעָן דְּרִיגָּעָן, אֹנְד גַּעַמְעָן אַיְין טַיְל
1 תְּהִלִּים ס"ה י'
- אָנוּ זַעֲגָעָן 1 פָּז נְאָט :
- 8 אָבָעָר דִּיא עַרְד וַיָּאָם בְּרַעְגָּט אַרְזָוִים דְּעַרְעַנְעָר 1 אֹנְד
דִּיקְטָלָעָן אַיְזָה פְּאַרְזָוְאָרְגָּעָן, אֹנְד אַיְזָה נְאָהָעָט צָו אַיְין
צְבָוק אֹנְד עַס וַעֲרָעָ צָוָם סְנָפָ פְּאַרְבְּרָעָט : 1 יְשֻׁעָה ה'ו'
- 9 אָבָעָר גַּעַלְיְבָטָע, מִיר קָאָבָעָן בְּעַסְעָעָ זַאָבָעָן פָּז
אַיְזָה, זַאָבָעָן וַיָּאָם גַּעַהֲעָרָעָן צָוָר יְשֻׁוָּה, חַאְצָשָׁע מִיר
לְעַדָּעָן אַיְזָה :
- 10 דָעָן נְאָט אַיְזָה נִימָט אַוְגְּגָעְבָּט, דָאָם עַר זָאָל פְּאַרְד
גַּעַסְעָן אַיְרָע וַעֲרָקָעָן אֹנְד דִּיא לִיבָּע, וַיָּאָם אַיְהָר קָאָט
בְּעוּווִיעָן גַּעַגְעָן וַיְיַעַם נְאָטָעָן, אֵין דָעַט וַיָּאָם אַיְהָר קָאָט
בְּעַדְיָט דִּיא הַיְלִיגָּע, אֹנְד טְהָוָט זַיָּא נְאָה בְּעַדְיָגָע :
- 11 אָבָעָר מִיר וַיְלָעָן דָאָם אַיְין יְعַדְעָרָר פָּז אַיְד זָאָל
בְּעוּווִיעָן דִּיעַזְלָבָע פְּלִיְיסְגָּקִים אָוָם צָו דְּעַרְגְּרִיבָעָן דָעַט
גַּאנְצָעָן בְּטָחוֹן פָּז דָעַר קָאָבָעְנוֹגָג בֵּין צָוָם עַגְדָּע :
- 12 דָאָס אַיְהָר זָאָלָט נִימָט פְּיַיל עַרְקָעָן, נִימָעָט דָאָס
אַיְהָר זָאָלָט נְאָבָקְאָלָגָעָן דִּיא וַיָּאָם קָאָבָעָן דִּוְרָה גַּלוּיָּעָן
אֹנְד

11 פון וועלכען מיר האבען פיל צו רעדען וואס עם או שוער אויסצוליגען עיל איהר קענט עם אוזי שוער פארשט אין :

12 דען אין דער צייט וואס איהר האט בעדארקט זיין לעהרעם, דארקט איהר ווידער או מען נאל אייך לרנגען דיא ערשות גריינונג (דאס א. ב.) פון גאנטס נארט, אונד איהר זוית גענאנגען וויא דיא וואס בעדארבען טלה, אונד ניט קיינע שטארקע שפיו :

13 דען אי ליבער וואס מו נאך האבען מלך או ניט א מאן אין דעם נארט פון גענאנטיגויזט, דען ער אן א יונג קיד :

14 אבער שטארקע שפיו או פאר דיא פאלקאמענען טענשען, וועלכען געגען דורך דער איבונג פון געברזיך אונטערנשי דען צוישען דעם נווען אונד שלעלטען :

ו קאיבטל ו

א דארום לאמיר אויבעהן צו רעדען פון דעם א פאנט דער לערנונג פון משיח, אונד לאמיר קומען צו דער פאלקאמעהיז, ניט נאך אבאל צו ליין דען גרוינד דער תשובה פון טויפע ערקאע, אונד פון דעם גויבען א נאט :

2 אונד פון דער לערנונג פון טבלות (טויעע), אונד פון סט בת ידים (הענדעליגען), אונד פון תחיתת הטענים, אונד פון דעם איביגען מיטט :

3 אונד דאס וועלען מיר טהון מיט גאנטס ווילען :

4 דען עם א אונטעליך או דיא וואס וען אבאל ערלי באנט גענאנגען, אונד האבען בערזנט ד א מהנה פון

גַּעֲרִיכְעַלְט מִיט שְׁוֹאכֶה יִטְעֵן :
וְיִשְׁעֵה נְגַדְּה'

3 אָוִיךְ לְאַרְיֶבֶר מִזְוֹ אָרְמָקְרִיב זַיִן אָזְוֵי וְוֵיא פָּאָר דְּרִיא
וְזַנְדָּעֵן פָּוֹן דְּעֵם פָּאָקְדֵּן אָזְוֵי אַיְיךְ פָּאָר זַיְהֵן עַזְבְּסֵץ :

¹ וַיְקָרָא ט' ז'

4 אָוִיךְ קַיִן מַעֲנֵשׂ וְגַעֲמֵץ פָּאָר זַיְהֵן אַלְיֵין דִּיזְעֵן כְּבוֹר
גַּיְעָרְתִּים דְּעֵר וְעוּלְכֶרֶבֶר נַעַר אַזְיְסָעָרְנוּ יִלְטֵן פָּוֹן גַּאֲטֵן אָזְוֵי

וְוֵיא אַחְרֵן ² :
¹ דְּבָה בְּכַיְוִיחֵד ; ² שְׁמוֹת כ"ח א' ; בְּמִדְבָּר י"ו מ'

5 אָוִיךְ אָזְוֵי אַוְיֵה דְּעֵר מַשְׁיחֵם קָאָט זַיְהֵן גַּיְעָרְתִּים אַלְיֵין
גַּעֲרָה עַרְלִיבְטֵן צַו זַיִן אַבְהָן גַּדְוָל, גַּיְעָרְתִּים דְּעֵר וְוָאֵם
הָאָט צַו אִיהָם גַּעֲזָאָגְטֵן, וְדוֹאָ בְּקָסְטֵן צַיִן וְוָהָן, כִּינְטֵן
הָאָב אַיְךְ דִּירֵה גַּעֲבּוֹרְעֵן :

¹ תְּהִלִּים ב' ז'
6 אָזְוֵי וְוֵיא אָרְגָּנְטֵא אַיְךְ אַוְיֵף אַיִן אַדְרָעָרְעֵן אַרְטֵן,
הָוָא בְּיִסְצֵא אַבְהָן אַוְיֵף אַיְבָּגֵן גַּאֲהֵה דְּעֵר אַרְדָּעָנוֹגֵג פָּוֹן
¹ תְּהִלִּים ק"י ד'

מְלִכְיִידָּצְקָה :
7 וְעוּלְכֶרֶבֶר הָאָט אַיִן דִּיאָ טָעֵג פָּוֹן זַיִן פְּלִיְישֵׁ אַוְיִצְקָה
גַּעֲבָרָאָכָט גַּעֲבָעָט אָוִיךְ בְּקָשׁוֹת מִיט שְׁטָאָרָק גַּעֲשָׁרְיָא
אָוִיךְ מְרָעָרָעָן, צַו דְּעֵם וְוָאֵם הָאָט אִיהָם גַּעֲקָעָנְטֵט מְצִיל
זַיִן פָּוֹן דְּעֵם טְוִימֵט, אָוִיךְ אַיְזֵי עַרְהָעָרְתִּים גַּעֲזָאָגְטֵן וְעוֹגָעֵן
דְּעֵם וְוָאֵם אָרְגָּנְטֵא זַיְהֵן גַּעֲקָאָרְכָּטְעֵן :

8 חָאָצְשָׁע אָרְגָּנְטֵא גַּעֲנוּעָעָן אַזְבָּהָן, הָאָט אָרְגָּנְטֵא דְּאָהֵה
גַּעֲלָעָרָעָנְטֵט צַו גַּעֲהָאָרָבָּעָן דִּירֵה דְּעֵם וְוָאֵם אָרְגָּנְטֵא
גַּעֲלִיְּצָעֵן :

9 אָוִיךְ וְאַלְמֵן אָרְגָּנְטֵא אַיְזֵי פָּאָלָקָאָטְעֵן גַּעֲזָאָרָעָן, אַיְזֵי אָרְגָּנְטֵא
גַּעֲזָאָרָעָן דְּעֵר אַהֲיֶבֶר פָּוֹן אַיְבָּגְעָרָה הַלְּפָעָה צַו אַקְעָה
וְוָאֵם הַעָרָעָן אִיהָם צַו :

¹ תְּהִלִּים ב' ז'
10 וְנִילְעָד אָרְגָּנְטֵא פָּוֹן גַּאֲטֵן גַּעֲרוֹפָעָן אַבְהָן גַּדְוָל ¹ גַּאֲהֵה
דְּעֵר אַרְדָּעָנוֹגֵג פָּוֹן מְלִכְיִידָּצְקָה :

¹ תְּהִלִּים ק"י ד'

פָּוֹן

ה ד עברים

9

אָנָּד דְּרִינְגֶּט דַּוְּרֵךְ בַּיּוֹ אֶם צַוְּתִילְטַט דִּיאָ נְשָׁמָה אָנָּד גִּיסְטַּן,
אָנָּד גְּלִיךְעָר אָנָּד מַאֲרָה, אָנָּד פְּרִיפְּטַט דִּיאָ גַּעֲדָאָנְקָעָן אָנָּד
וַיְגַעַן פָּוֹן הַעֲרָצָעַן : ^{1 ישעה מ"ט ב'} יְרֻמִּיה ב"ג ב"ט
13 אָנָּד קִיּוֹן בְּעַשְׁעַפְּעַנִּים אִיז פָּאָר אַיִּהְם פְּעַרְכָּאָרְגָּעָן,
אָנָּד עֲרָעָן אֶלְעָם אִיז נַאֲקָעָט וְאָנָּד בְּלוּס אָנָּד אָוִיךְ
גַּעֲדָעָקְטַט פָּאָר דִּיאָ אָוִיגָּעָן. פָּוֹן דָּעַם פָּוֹן וַעֲלָכָעָן מִיר
^{1 משלו ט' ג'}
בַּעֲדָעָן :
14 דָּאָרוּס וַיְיִלְלַּמְדֵר קָאָבָעָן אֹזְזָן גַּדְולַל וַעֲלָכָעָר אִיז
אַיִּז הַיְמָעָל אַרְיִין עַגְּנָגָעָן, יְשֻׁועַ דָּעָר וַהֲןָן פָּוֹן גַּאֲתָה, אֹזְזָן
לְאָמֵר זִיְּה פְּעַסְטַט הַאֲטָעָן וְאַיִּז אַגְּנָעָר בְּעַגְּעַנְטָגִים :
^{1 משלו ט' י"ב, ב"ד}
15 דָּעַן מִיר קָאָבָעָן גִּיטַּא אַבְּהָן גַּדְולַל וַעֲסָם קִיּוֹן
מִיכְלַיְיד קָאָבָעָן מִיט אַגְּנָעָר שְׁנָאָבָה יְטָעָן, גִּיְעָרָט אַרְבָּעָן
וְעַר אַזְּן אֶלְעָם גַּעֲפְּרָוְקַט גְּלִיְּה וַיְיִאָמֵר, אָבָעָר וְאַהֲרָן
^{1 ישעה ג"ג ט'}
; נְד :
16 דָּאָרוּס לְאָמֵר צַוְּתְּרָעָטָעָן מִיט אַפְּעַרְזְּבָעָרְגָּג צָוִים
גַּנְאָדָעָן-שְׁוֹהָל, דָּאָס מִיר זָאָלָעָן בְּאַרְמָה עַרְצִינְגִּיט אַרְבָּעָן
הַאֲלָטָעָן, אָנָּד מִיר זָאָלָעָן גַּעֲגִיעָעָן גַּגָּאָד צַו דָּעָר צִוִּיט
וַעֲן מִיר בְּעַרְאָרְפָּעָן הַיְלָף :

ה קָאָפִיטָעָל

ה

אַדָּעָן אִיטְלִיבָּר בַּהֲן גַּדְולַל וַעֲסָם אִיז גַּעֲנוּמָעָן גַּעֲנוּאָרָעָן
פָּוֹן בְּעַגְּשָׁעָן, אִיז פָּאָר מַעֲנְשָׁעָן אִיְגָגְעַשְׁטָעָלְטַט וְאַיִּז גַּאֲצָעָם
וְאָבָעָן אֹז אַר זָאָל מִקְרָב זַיִן גַּאָבָעָן אֶלְעָם שְׁפִיוּיְד-אָפְּגָעָר,
אָנָּד שְׁלָאָכְטָד-אָפְּפָעָר פָּאָר דִּיאָ וַיְגַדְעָן : ^{1 וַיְקָרָא ט' ט"ז}
2 וַעֲלָכָעָר קִיּוֹן מִיטְלִיְּד קָאָבָעָן מִיט דָּעַם אָגְנוּיִס עַגְּרָעָן
אָנָּד דָּעַם פְּאַר אַרְטָעָן, וַיְיִלְלַּמְדֵר אַר אַלְיַין ¹ אִיז אָרוּס
גַּעֲרִינְגְּנָעָלְט

עֲבָרִים ד

קַוְמָעַן, חַאְטָשָׁע דֵּיא וְעַרְקָע וְאַרְעָן פֶּעַרְטִינְג פָּאַן דָּעַר
 גְּרִינְהָוָג דָּעַר עֻוְלָט : ¹ תהלים צ"ה י"א
 4 דָּעַן אָרָר זָאָנְט אֹזְיָ אֹזְיָ אַיְינְ אַרְט וְעַגְעָן דָּעַם
 זְבָעַטָּעָן טָאגְ, ¹ אָונְד נָאָט חַאְטָט גַּעֲרָוְתָּ דָּעַם זְבָעַטָּעָן
 טָאגְ פָּוָן אָלָע זְיִיכָּע וְעַרְקָע : ¹ בראשית ב' ב'
 5 אָונְד דָּא וְיִקְעָרָה, דָּאָם ¹ זְיִיא זָאָלָעָן נִיט צַו מִינְגָּע
 רַוְּחָע אָרִין קוֹמָעָן : ¹ תהלים צ"ה י"א
 6 דָּאָרוּם וְיִילְעָם בְּלִיבְטָ אֹז אַיְינְגָּע זָאָלָעָן זָא דְּרִינְגָּע
 אָרִין קַוְמָעַן, אָבָעָר דֵּיא, וְעַלְכָּעָם אֹז צָוָם עַרְשָׁטָעָן
 אַנְגָּעָזָאָגָט גַּעַזְאָרָעָן זָעָעָן נִיט אָרִין גַּעַגְאָגָעָן וְיִילְעָמָעָן
 קָאָבָעָן נִיט גַּעַגְלָוִיבָט :
 7 אֹזְיָ הַאְט אָרָר אַיְינְ אַנְדָּעָרָעָן טָאגְ בְּעַשְׁבִּימָט, וָעָן אָרָר
 זָאָגָט דְּוָרָה דָּוָרָה, הַיְגָט, נָאָך אָזָא לְאָגָע צִיט וְוָא עָם
 אֹז שְׂוִין גַּעַזְאָגָט גַּעַזְאָרָעָן הַיְגָט, וָעָן אִיהָר וְיִלְטָזָן
 קָוְל צַו הַעֲרָעָן פָּאָרְהָאָרְטָעָט נִיט אִירָע הַעֲרָצָע :
 8 דָּעַן וָעָן יְהָוָשָׁע וְאָלָט זְיִיא רַוְּחָע גַּעַגְעָבָעָן, וְאָלָט
 אָרָר דָּאָך נִיט גַּעַרְעָט פָּוָן אַיְינְ אַנְדָּעָרָעָן טָאגְ :
 9 דָּאָרוּם אֹז נָאָה אִיבָּעָרָגָעָבָלִיכָּעָן אַ שְׁבָת פָּאָר דָּעַם
 פָּאָלָק פָּוָן נָאָט :
 10 דָּעַן דָּעַר וְוָסָם אַז אַיְינְ זְיִיכָּע רַוְּחָע אָרִין גַּעַקְוִמָּעָן
 דָּעַר רַוְּהָעָט אֹזְיָה פָּוָן זְיִיכָּע וְעַרְקָע, אֹזְיָ וְיִיא נָאָט פָּוָן
 זְיִיכָּע :
 11 דָּאָרוּם לְאָמִיר זְיָה אַיְלָעָן צַו דִּיעָרָרָרָרָר אָרִין צַו
 קוֹמָעָן, דָּאָם גַּעַר זָאָל נִיט פָּאָלָעָן ¹ נָאָך דָּעַם זְעַלְכָּעָן
 גַּלְיִיכָּעָן פָּוָן אַזְעַלְכָּעָר אַגְּלָיְבִּיקִיטִים : ¹ תהלים צ"ה י"א
 12 דָּעַן דָּאָם וְאָרָט פָּוָן נָאָט אַז לְעַפְעָדָג אָונְד
 קַעְעָזָבָגָג, אָונְד שָׁאָר אָרָר זְיִיא אַזְנוּיָא שְׁנֵי דִינְגָס שְׁזַעְדָּה, אָונְד

עֲבָרִים ג ד

15 וַיְיָל אֵם אֹז גַּעֲזָאָגֶטֶן הַיִּגְתֶּן, וַיַּעַן אִיר וַיְלַט זַיִן קוֹל
צָו הַעֲרָעָן, פָּאַרְהָאָרְטָעָט נִיט אַיְרָע הַעֲרָצָעָר וַיַּא אָז
¹ תְּהִלִּים צ"ה ז, ח'
דָּעַם קְרִיגָּה:

16 דָּעַן וַיַּעַן אַיְנִינָּע הַאֲכָעָן גַּעֲהָעָרָט הַאֲכָעָן זַיִא דָאָן
גַּעֲקְרִיגְתֶּן, אַבְּעָר נִיט אַלְעָם וַיַּאֲסָם זַעֲגָעָן גַּעֲגָעָן
¹ בָּמְדִבָּר יַד בַּ-ה'

17 אַבְּעָר מִיט וַעֲלָכָע הַאֲט עָר זַיָּה גַּעֲקְרִיגְתֶּן פָּעָרָצִיג
יָאָר ? וַעֲר אֵם נִיט דִיא וַיַּאֲסָם הַאֲכָעָן גַּעֲזָאָגֶטֶן,
דִיא וַיַּאֲסָם זַיְקָע לַיְיָבָע ¹ זַעֲגָעָן גַּעֲפָאָלָעָן אַיִן דָעָר
¹ בָּמְדִבָּר יַד בַּ-ט מְדִבָּר ?

18 אָנוֹךְ צָו וַעֲלָכָע הַאֲט עָר גַּעֲשָׂוָאָקָעָן זַיִא זַאֲלָעָן נִיט
צָו זַיְנָע רַוְחָע קוֹזָעָן ? וַעֲר אֵם נִיט צָו דִיא וַיַּאֲסָם
הַאֲכָעָן וַיְקַדְּעַר גַּעֲשָׂפָעָנִיגְתֶּן ?
19 אָנוֹ זַעֲהָעָן מִיר ¹ או זַיִא הַאֲכָעָן נִיט גַּעֲקָעָנֶת אָרִין
קוֹמָעָן וַיַּיְל זַיִא הַאֲכָעָן נִיט גַּעֲגָלְוִיבָט : ¹ תְּהִלִּים צ"ה י"א

קָאַפִּיטָעַל ד

ד

א קָאָרוּם לְאמִיר זַיָּה פָּאַרְכָּטָעָן, וַיַּעַן אִין הַבְּטָחָה אֵין
אוּנָם גַּעֲבָלִיבָעָן מִיר זַאֲלָעָן אֵין זַיְנָע רַוְחָע אָרִין קוֹפָעָן,
קָאָס קִיְּנָעָר פָּוָן אוּנָם זַאֲלָעָן גַּט דָרְוִסָּע, בְּלִיבָעָן :

2 דָעַן צָו אוּנָם אֹז דִיא בְּשָׁוְרָה גַּעֲזָאָגֶט אָנוֹי וַיַּא צָו
אַיְדָה, אַבְּעָר דָּאָס גַּעֲדָאָרְשָׁעָנְטָע וַעֲרָטָה הַאֲט אַיְדָה נִיט
גַּעֲהַאֲלָפָעָן, וַיַּיְל אֵם הַאֲט זַה נִיט פָּעָרָאִי גַּט מִיט
גַּלְוִיבָעָן צָו דִיא וַיַּאֲסָם הַאֲכָעָן אֵם גַּעֲהָרָט :

3 דָעַן מִיר וַיַּאֲסָם גַּלְוִיבָעָן קוֹמָעָן אָרִין אֵין זַיְנָע רַוְחָע
אָנוֹי וַיַּא עָר הַאֲט גַּעֲזָאָגֶט, וַיַּא אַיְה קָאָב גַּעֲשָׂזָאָקָעָן
אֵין מַיִּין זָאָהָן, קָאָס זַיִא זַאֲלָעָן נִיט צָו מַיִּנָּע רַוְחָע אָרִין
קוֹמָעָן

עֲבָרִים ג

וַיֹּאֶא אֵלֶיךָ עַבְרִים,^๑ פָּאֶר אָז עֲדֹת פִּיר דִּיא זָאֶכְעַן וְוַאֲסַמְּ
הַאֲבָעַן גַּעֲזָאָלְן גַּעֲרָעַט וְוַעֲרָעַן :^๒ וְדָבָרִים יְיַחַד טַזְנִיְתִי
๖ אֲבָעַר דָּעַר קְשִׁיחַ וְוַאֲסַמְּ אַיְוָא אַלְסַן זָהָן אִיבָּעַר זָיַן
אַיְגָעַן הוּוֵי, אַונְגַּד מִיר זַעֲגָעַן זַיְינַן הוּוֵי, וְעַן מִר הַאֲלָטָעַן
פְּעַסְטַּ דִּיא הַבְּטַחַה, אַונְגַּד דָּעַם לְיַיְבַּ פָּוֹן דָּעַר הַאֲעַנְגָּג :

๗ דָּאָרוּבַּ וַיֹּאֶא דָּעַר רָוֵם הַקּוֹדֶשׁ זָאָגְטַּ, וְהַיִּגְּטַּ וְעַן
אַיְהָר וּלְטַזְנִיְתִי קְוַל הַעֲרָעַן^๓: וְשָׁמוֹאָל בְּכַגְבַּ, וְתַּהֲלִים צַחַד ;
๘ פְּעַרְהַאֲרָטָעַט נִימַּט אַיְאָרַע הַעֲרָצָעַר וַיֹּאֶא אַיְן דָּעַם
קְרִיגַג, וַיֹּאֶא אַיְן דָּעַם טָאָגַג פָּרִיבָּוְגַג אַיְן דָּעַר מְזָבְּרַבְּ :

๙ וְעַן אַיְקָעַע אַלְטָעַרְעַן הַאֲבָעַן מִידַּה פָּאַרְזָבְּ, אַונְגַּ
גַּעֲפְּרַקְטַּ, אַונְגַּד הַאֲבָעַן גַּעֲזָעַהָעַן מִינְגַּע וְעַרְקָעַן, כְּעַרְצִינַג
יַּאֲהָר^๔ :^๑ תַּהֲלִים צַחַד וְטַזְנִיְתִי

๑๐ דָּאָרוּבַּ הַאֲבָב אַיְדַּה מִידַּה גַּעֲקְרִיגַט מִיטַּדְזַעַן גַּעֲשָׁלָעַבְטַן
אַונְגַּד הַאֲבָב גַּעֲזָאָגְטַּ, וַיֹּאֶא אַיְרָעַן שְׁטָעַדְרִיגַג אַיְן וַיַּיְאַר הַאֲרִיזַּן
אַונְגַּד וַיֹּאֶא הַאֲבָעַן נִימַּט עַרְקָאָנְטַן מִינְגַּע וְעַגְעַן וְזַוְּן תַּהֲלִים צַחַד וְ
๑๑ אַזְנַן^๕ וְאַב אַיְדַּה גַּעֲשָׁנוֹאָרָעַן אַיְן מִין צָאָרָה, זַיְיאַה זָאָלָעַן
וְיַט צָזַן מִינְגַּע רַוְּהָעַ קוֹמְעַן^๖ :^๑ תַּהֲלִים צַחַד וְאַ

๑๒ וְעַדְתַּ צָוַה בְּרִידָעַה, אוֹ עַס זָאָלַן נִימַּט אַיְן קִיְּגָעַם פָּוֹן
אַיְדַּה זַיְינַן אַיְזַן בְּיַיְזַן הַאֲרִיזַּן פָּוֹן אַוְמְגָלִיְבָעַן, אַיְהָר זָאָלָטַן
אַיְדַּה אַבְקָעַרְעַן פָּוֹן דָּעַם לְעַבְדִּיְגַעַן גַּאֲטַן^๗:^๑ יְשֻׁעָה אַ-בְּ-דַיְמַן
๑๓ זָאָנְדָעַרְעַן זָאָנְדָעַרְעַן אַוְאָרָעַט אַיְגָעַר דָּעַם אַנְדָעַרְעַן טַעַנְלַהַן
אוֹזַי לְאַגְגַן אַס הַיִּסְטַּהַיְמַטְּ, אוֹקִיְגָעַר פָּוֹן אַיְדַּה זָאָלָעַן
פְּעַרְהַאֲרָטָעַט וְעַרְעַן דִּירַה דִּיא פָּאַרְפִּירְוְגַג פָּוֹן דָּעַר
זַגְדָּע :

๑๔ דָּעַן מִר הַאֲבָעַן אֵטְיַיל אַיְזַל אַיְנַשְׁיַה, וְעַן מִר הַאֲלָטָעַן
פְּעַסְטַּ דָּעַן אַהֲיַב פָּוֹן אַוְנְגָעַר בְּטַחַון בְּיוֹ צּוֹם סּוֹפְּ :

וְוַיְיַל

- 15 אָנֵד אֹזֶר זָאַל בְּעַפְרִיאִינֶן דִּיא וּוָס דַּוְרָה דָּעַר
פּוֹרְכְּט פּוֹנֶן וְדָעַם טוֹיֶט זַעֲגָעָן וַיַּעֲרַג נַגְזָעָם לְעַבְעָן אַזֶּן
קְנוּעַכְטְּשָׁאָפְּט גַּעֲנוּעָעָן : ^{1 זְכִירִיה ב' א', ב'}
- 16 דָּעַן עַר הַאֲטָנִיט אֹוִיפֶּז וַיַּהְיֵה גַּעַנְגַּמְעָן דִּיא נַאֲטוֹר פּוֹנֶן
דִּיא מַלְאָכִים, גַּיְעָרָת עַר הַאֲטָנִיט אֹוִיפֶּז וַיַּהְיֵה גַּעַנְגַּמְעָן דָּעַם
וְאַמְעָן פּוֹנֶן אַבְּרָהָם :
- 17 דָּאָרוּם הַאֲטָנִיט עַר גַּעַדְאָרָפְּט אַיִן אַלְעָם גַּלְיִיךְ וַיַּן צָו
וַיַּעֲשֵׂה בְּרִיךְעָר, אֹזֶר זָאַל זַיִן אַ בְּאַרְעָמָה הַעֲרָצִיגְעָר אָנֵד
אַ גַּעַטְרִיאַעַר בְּהַן גַּדוֹלָה פָּאָר גַּאֲטָה, עַר זָאַל פָּאַרְגַּעַבְעָן דִּיא
וַיַּגְרַעַן פּוֹנֶן דָּעַם פָּאָלְקָנוּ : ^{2 יְשֻׁעָה נ"ה ז'} יְרֻמִּיה ל"א ל"ד
- 18 דָּעַן עַר הַאֲטָנִיט זַעֲלָבְּסָצֶן גַּעַלְלִיטָעָן, וַעֲן עַר אַזְגַּעַד
פְּרִיקְפְּט גַּעַזְיָאָרָעָן, אֹזֶז אַיִן עַר אַיְמְשְׁטָאָגֶד צָז גַּעַלְלִיטָעָן
דִּיא וּוָס וּוּרְקָעָן גַּעַפְּרָפְּט זָז : ^{3 יְשֻׁעָה נ"ג ד—י"ב}

קָאַפְּטָעָל ג

- א דָּאָרוּם, הַיְלִילָע בְּרִיךְעָר, בְּבָרִים פּוֹנֶן דָּעַר הַמְּלִיאָשָׁע
בְּעַרְוּבָּונָג, בְּעַטְרָאַבְּשָׁעַט דָּאָקָה דָּעַם אַפְּסָטָעָל (שְׁלִיחָה) אָוֶן
בְּעַרְוּבָּונָג, אַזְגַּעַד אַזְגַּעַד בְּעַקְעַנְטָעָנִיס, וַיְשֻׁועַ הַמְּשִׁיחָה :
- בְּהַן גַּדוֹלָה פּוֹנֶן אַזְגַּעַד בְּעַקְעַנְטָעָנִיס, וַיְשֻׁועַ הַמְּשִׁיחָה :
- 2 וּוּעַלְבָּעָר וּנְאָר גַּעַטְרִיאַעַר צָז דָּעַם וּוָס הַאֲטָנִיט אַיִּהָם
גַּעַטְרִיאַט, אֹזֶז וַיַּאֲזִיךְ מַשָּׁה זָז וַעֲרָאָזֶן זַיִן גַּאֲגָעָן
הַזָּוִוָּה : ^{1 בְּמַדְבָּר י"ב ז'}
- 3 דָּעַן עַר אַיִן גַּעַטְסָעָרָע הַעֲרִיבְקִיִּיט וַעֲרָת אַס מַשָּׁה,
אֹזֶז וַיַּאֲזִיךְ דָּעַר וּוָס הַאֲטָנִיט דָּאָס הַזָּוּגְבּוּיְעָט זָז הַאֲטָנִיט
בְּכָבוֹד פּוֹנֶן דָּעַם הַזָּוּוּ : ^{2 זְכִירִיה ז'}
- 4 דָּעַן יְעַדְעָם הַזָּוּוּ אַיִן גַּעַטְרִיאַט פּוֹנֶן אַס מַעֲנָשָׁה, אַבְּעָר דָּעַר
וּוָס הַאֲטָנִיט אַלְעָם גַּעַטְרִיאַט אַיִן גַּאֲטָה זָז : ^{3 יְשֻׁעָה ס"ו ב'}
- 5 אָנֵד מַשָּׁה וַעֲרָאָזֶן גַּעַטְרִיאַט אַיִן זַיִן גַּאֲגָעָן הַזָּוּ
וַיַּאֲזִיךְ

עברים ב

פִּס, 1 דָעַן אֵין דָעַם וְנָאָס עֲרַ קָאָט אַלְעָם צֹ אִיךְ
וְוִינְטֶעֶרֶתְעֶגֶג גַּעֲמָאָכֶט, אֹזְוִי קָאָט עֲרַ קִיְּזָן וְזָהָ נִימָּ
אַיְבָּעָר גַּעֲלָאָזָעָן וְנָאָס אֵיזָ נִימָּוְ אַוְנְטֶעֶרֶתְעֶגֶג צֹ אִיכְּם,
אַבָּעָר גַּעֲצָט וְעַקְעָן מִיר גַּאֲהָ נִימָּוְ אַזְוָאָלָעָם אֵיזָ צֹ אִיכְּם
וְוִינְטֶעֶרֶתְעֶגֶג : ¹ תְּהִלִּים ח' י'

9 אַבָּעָר מִיר גַּעֲהָ אֹזְוִי וְשָׂוִיעָן וְנָאָס אֵיזָ אַבְּיִסְעָל גַּיְדָעְרֶגֶעֶר
בָּוּ דִיא מְלָאָכִים דָוְרָה דִיא לִיְדָעָן פָוָן דָעַם טְוִיטָה, אֹזְ
גַּעֲקָרְיִנְטָמִיט עֲחָרָע אַונְדָּה הַעֲרָלִיבְקָיִיט, אֹזְ עֲרַ זָאָל דָוְרָה
דָעַר גַּנְאָד פָוָן גַּאֲטָ פְּעַרְזּוּבָעָן דָעַם טְוִיטָמָר אַלְעָ :
10 דָעַן עַם קָאָט גַּעֲפָאָסְט צֹ אִיכְּם וְנָאָס אַלְעָם אֵיזָ פָוָן
וְיִגְעָט וְעַגְעָן אַונְדָּה אַלְעָם אֵיזָ דָוְרָה אִיכְּם, וְעַן עֲרַ קָאָט
גַּעֲנָאָלָט בְּרַעֲנָגָעָן פְּיַלְעָ קִינְדָעָר צֹ הַעֲרָלִיבְקָיִיט, אֹזְ עֲרַ
זָאָל דָוְרָה לִיְדָעָן ¹ גַּאֲגָז מְאָכָעָן דָעַם פְּרִינְזָ פָוָן גַּיְעָר
גַּעֲלִינְקִיְּט : ¹ יְשֻׁעָה ס"ג ט'

11 דָעַן דָעַר וְנָאָס הַיְלִיגְט אַונְדָּה דִיא וְנָאָס וְעַרְבָּעָן גַּעַד
הַיְלִיגְט וְעַגְעָן אַלְעָ פָוָן אַיְגָעָם, דָרוּם שְׁעָמָט עֲרַ זָהָ נִימָּ
עֲרַ זָאָל גַּיְאָ רַוְפָעָן בְּרִידָעָר :

12 וְעַן עֲרַ זָאָט ¹ אַיךְ וְעַל עֲרַצְיַלְעָן דִּיְזָן גַּאֲמָעָן צֹ
מִינְעָ בְּרִידָעָר, אֵין דָעַר מִטְעָן פָוָן דָעַר גַּעֲמִינְגָעָ וְעַל
אַיךְ דִּיקָה לְזִיבָעָן : ¹ תְּהִלִּים כ"ב כ"ג

13 אַונְדָּה וְיִדְעָר, ¹ אַיךְ וְעַל מִיה אֵין אִיכְּם פְּעַרְזּוּבְעָרָן,
אַונְדָּה וְיִדְעָה, ² אַטְה, דָא בִּין אַיךְ אַונְדָּה דִיא קִינְדָעָר וְנָאָס
גַּאֲטָ קָאָט מִיר גַּעֲנָעָבָעָן : ¹ תְּהִלִּים י"ח ב"ג, ² יְשֻׁעָה ח' י"ח

14 דָרוּם וְוַיְלָה דִיא קִינְדָעָר חַאֲכָן אַטְיַל אֵין פְּלִישָׁ אַונְדָּה
בְּלוּטָ אֹזְוִי קָאָט עֲרַ אַוִּיךְ אַטְיַל גַּעֲנוּמָעָן אֵין גַּוְיָא אֹזְ עֲרַ
זָאָל דָוְרָה דָעַם טְוִיטָ צְוַשְׁטָעָרָעָן ¹ דָעַם וְנָאָז אַטְמָאָכֶט
אַיְבָּעָר דָעַם טְוִיטָ תְּאַס אֵיזָ דָעַר שְׁטָן : ¹ יְשֻׁעָה ב"ה ה'

קאנטעל ב

ב

א דארום מווין מיר דאך מאהרב אבטיניג געבען צו דיא
ואכען וועלכע מיר קאכען געהרט, דאס מיר זאלען
גיט אפפאלאען :

2 דען עאון דאס ווארט וועלכען וואר גערעת דירך
מלאכיס, אי פעסט געגעגען, אונד יעדערע איבער-
טרעטונג אונד וידערשפניגקייט האט ערחהאלטען
ו במדבר ט"ז ל"א
איין גערעכטען שבר :

3 וויא אזי וועלען מיר ענטריגען עאון מיר וועלען ניט
אבטיניג געבען אויף איז גרויסע (ישועה) וועליגקייט ?
וואס אי איז אין אנהייב געזאגט געזארען דירך דעם האר,
אי צו אונס בעשטעציגט געזארען ביה איז וואס
1 ישעה מה י"ז
האכען עם געהרט :

4 עאון גאט האט אויך אויף ויא בעזיזט מיט צייכען
1 אונד וואונדר אונד פילערלייא גבורה, אונד האט
אויסגעטילט דעם רוח הקודש נאך זיין ווילען : 1 ישעה מ"ב, א'
5 וויל ער האט ניט צו מ אכיס אונטערטען געמאכט
דיא אנדערע וועלט פון וועלכע מיר קערען :

6 אבער איגער בעזיזט אויף איין ארט אונד זאנט,
ו וואס אי דער מענש דאס דוא זאסט אן איהם געד
דענקיין ? אונד דער זהן פון א מענש וואס דוא זאלסט
1 תהילים ח' ד'

7 דוא האסט איהם אביסעל נידריינער געמאכט פון דיא
מלאכיס, אונד האסט איהם געקרינט מיט ערע אונד
הערליךיט, אויד האסט איהם געזעט א בער דיא
מצעש מ פון דיעז הענד :

8 דוא האסט אלעט אונטערטען געמאכט אונטער זיין
פיט

עֲבָרִים א'

- 6 אַנְדֵּן וְעַזְנֵן עַרְן וַיַּדְעֶר בְּרַעֲנֵנְתִּן בְּעַן עֲרַשְׁתְּנַעַקְאַרְעֵנְעַן
אַנְדֵּן דֵּיא נַעַלְטֵן אַרְיֵן זַאַגְטֵן עַרְן אַלְעַ מַלְאָכִים פֹּונֵן גַּאַטֵּן,
זַאַגְטֵן זַוְהֵן צַוְהֵם בַּיְקָעֵן :
- 7 אַוְנֵר וְעַגְעֵן דֵּיא מַלְאָכִים זַאַגְטֵן עַרְן מַאֲכֵט זַיְגֵעַ
מַלְאָכִים גַּיְסְטֵעַר אַנְדֵּן זַיְגֵעַ רַיְגֵעַר פַּיְעַרְפָּלְאַמְעֵן :
- 8 אַבְעֵר וְעַגְעֵן דַּעַם זַוְהֵן (זַאַגְטֵן עַרְן), דֵּיאַן שְׁטוֹלֵן אַגְּאַטֵּן,
אוֹזֵן אוֹיפֵן אַיְבֵּן, אַיְזֵן סְצָעַפְטֵעַר פֹּונֵן גְּרָאַדְמִיט (יוֹשֵׁר) אַיְזֵן
דַּאַסְמֵן סְצָעַפְטֵעַר פֹּונֵן דֵּיאַן קַעְגִּינְגִּיךְ :
- 9 דַּוְאַהְאָסֵט לִיבֵּן גַּעֲרַעְכְּתִּגְקִיְּטֵן, אַוְנֵר הָאָסֵט פַּיְינֵר דְּשֻׁוֹתֵן,
דָּאַרְוּם הָאָטֵן דֵּיהֵן אַגְּאַטֵּן, דֵּיאַן גַּאַטֵּן גַּעַזְאַלְבֵּט מִיטֵּן פְּרִיְקַעְגַּנְאַיֵּל
אַבְעֵר גַּיְגֵעַ פְּרִיְקַעְגַּעַן :
- 10 אַוְנֵר דֵּיאַן, אַהְאָרֵן, הָאָסֵט אַיְם אַנְפָאָגֵן דֵּיאַן עַרְדֵּן
גַּעְגִּינְגַּעַט, אַוְנֵר דֵּיאַן הַיְמָעֵלֵן זַעְגֵּן דֵּיאַן וַעֲרַקְעֵן פֹּונֵן גַּיְגֵעַ
הַעֲנֵדֵן :
- 11 זַיְאֵן וְעַלְעֵן פַּעֲרָלוֹיְקֵעֵן וְעַרְעֵן, אַבְעֵר דַּוָּא וְעַסְטֵן
בְּלִיְבָעֵן, אַוְנֵר זַיְאֵן אַלְעַ וְעַלְעֵן זַיְאֵן אַיְזֵן קַלְיֵידֵן אַלְטֵן
עַרְעֵן :
- 12 אַוְנֵר זַיְאֵן אַיְזֵן מַאַנְטָעֵל וְעַסְטֵן דַּוָּא זַיְאֵן פְּעַרְגַּנְדַּעַרְן,
אַוְנֵר זַיְאֵן וְעַלְעֵן פְּעַרְגַּרְעֵט וְעַרְעֵן, אַבְעֵר דַּוָּא בִּזְוֹת
דַּעֲרַזְעַלְבִּיגֵעַ אַוְנֵר גַּיְגֵעַ יַאֲכָעֵן וְעַלְעֵן נִיטֵּן פְּעַרְגִּיֵּן :
- 13 אַוְנֵר צַוְהֵן וְעַלְבֵּעַ פֹּונֵן דֵּיאַן מַלְאָכִים הָאָטֵן עַרְן אַמְּאַל
גַּעַזְאַטֵּן, זַעַזֵּן דֵּיהֵן צַוְהֵן כַּעֲבָטֵעַר הָאָנֵר, בֵּי אַיהֲן וְעַלְעֵן
גַּיְגֵעַ פַּיְינֵר מַאֲכָעֵן צַוְהֵן דַּיְגֵעַ פּוֹסְדְּבָאֵנֵק ? יְתָהִלִּים קַיְיֵן אַ.
- 14 זַעְגֵּן זַיְאֵן גַּטְמֵן אַלְעַ בְּעַדְגֵּעַר, גַּיְסְטֵעַר, אַוְיְסְגַּעְשִׂיקְטֵן
צַוְהֵן בְּעַרְגֵּן, דֵּיאַן וְעַסְמֵן וְעַלְעֵן יַרְשָׁגֵן דֵּיאַן זַעַלְגִּקְיֵיט ?
בראשית לְבֵב אַיְ' בֵּי' בַּיְ' בַּיְ' ; לְיַד, זַיְ' בַּיְ' אַיְ' זַיְ'
דָּאַרְוּם

דער בריעף ו דייא עריבס

קאפיטעל א

א גאט זואם קאט פארציזען פיעל מאָל אונד אויף פילערלייא ארטז גערעט צו דייא אבות דורך דייא נביאים² קאט אין דייע ליעט איטען צו אונס גערעט דורך זיין זוהן:

2 עעלבען ער קאט געמאכט אלס אין ירוש איבער אלעס¹ אונד דורך עעלבען ער קאט אויך דייא עעלטען געמאכט: ותהלים ב' ח' ; ל"ג ו.

3 עעלבער וואר דער שיין פון זיגער הערליךית, אונד דייא געשטעטלט פון זיין בעשטענד (הוויה), אונד ער ער האלט אלעם דורך דאס זוארט פון זיגע קראנט, אונד אלס ער קאט דורך זיך עלבסט געמאכט דייא ריגינונג פון אויגערע זיגדרען קאט ער זיך אינדר גענצעט צו דער בעכטער האנד פון דער גרויססיט אין דער סייח³: ותהלים ק"י א.

4 אונד וויל ער אויז אויז פיעל בעסער גענואכען זויא דייא מלאכיס, זא דאס ער קאט געארבט אין פיעל בעכערן נאמען פון זיא:

5 זארין צו עעלבע פון דייא מלאכיס קאט ער אָל גענאכט, דוא ביזט מײַן זוהן, הייטע קאָב אַיך דיך געד בעכערן ? אונד נאָך אַיכּ מאָל, אַיך עעל צו אַיהם זיין אַפְּטער, אונד ער זוועט צו מיר זיין אַזוהן ? ותהלים ב' ז' ; פ"ט כ"ו כ"ז; ² שמואל ב' ז' י"ה.

אונד

ישיח נג

לעַבְרִים, וּוֹעֲנָן ד א אֶבְרָתְרָבְתָן ע פֵז מִין גָּאָה,

9 א ז אַר גָּעֵפְלָאנְט גָּעֵזָאָה : אַנְד אַר הָאָנְגָּעֵבָעָן
מִיט דֵיא רְשָׁעִים זַיְן גָּכָה, אַנְד מִיט דֵיא רִיכָע אַז
זַיְן טְוִיט, אַוְיְבָנוֹאַיל אַר הָאָט גַּיְין אַוְגְּרָעָהָעָס
גָּעָטָהָהָן, אַנְד אַס אַיְזָנִיט גָּעָטָעָעָן גַּיְין פָּאַשְׁחָהָיָט
10 אַז זַיְן מְוִיל : אַבְּכָר גָּאָט הָאָט אַיְקָם גָּעָנוֹא ט
צְוָשְׁטָוִיסָעָן, אַר הָאָט אַיְקָם קְרָאָנְק גָּעָמָעָכָט, וּוֹעֵן דּוֹא
וּעֲרָסָט מְאָכָעָן זַיְן גָּפָשָׁאָלָס אַקְרָבָן אַשָּׁס, וּעֲטָט עַר
וּעַהָעָן זַאְטָעָן אַנְד לְאַנְגָלְעָבָעָן, אַנְד דָּאָס בְּעַגְעָרָעָן ו
11 גָּאָט וּעֲטָט אַז זַיְגָע הָעָנְד בְּעַגְלִיקָעָן : פָז וּעֲזָעָן
דְּעָם וּאָס זַיְן גָּפָשָׁהָאָט וִיה בְּעַמִּיהָט וּעֲטָט אַר
וּעַהָעָן אַנְד וָאָט וּעְרָעָן ; דּוֹרָה זַיְגָע אַרְקָעְגְּטָעָנִיס
וּעֲטָט אַר, מִין גָּעָרָעָבָטָעָר קָגָעָט פִּילָע גָּעָרָעָט
12 מְאָכָעָן, וּוַיְיל אַר וּעֲטָט טְרָאָנָעָן זַיְגָע זַיְגָעָן : דָּאָרָס
וּעַל אַיְה צַי אַיְקָם גָּעָבָעָן אַהְלָק מִיט דֵיא גָּרוֹכָע,
אַנְד מִיט דֵיא שְׂטָאָרָקָע וּעֲטָט אַר אַוְיְסְטְּיִלְעָן רִיבָה,
וּוַיְיל אַר הָאָט אַוְיְסְגָעָנָאָסָעָן זַיְגָע נְשָׂתָה צֻוָם טְוִיט,
אַנְד אַר אַיְזָנִיט גָּעָצְיִילָט גָּעָוָרָעָן מִיט דֵיא אַיְבָעָרָה
טְרָעָטָה, אַנְד אַר הָאָט גָּעָטָרָאָגָעָן דֵיא זַיְגָד פָז פִּילָע,
אַנְד אַר הָאָט גָּעָבָעָטָעָן פָאָר דֵיא אַיְבָעָרָטָרָעָטָר :

וְשֻׁעִיר נֶגֶד

אונד וויא א וואורצעל פון א טרויקען לאנה, ער האט
 ניט קיין געשטעאלט אונד קיין שיינמהיט, אונד עען מיר
 געלען איהם אונזעהן אווי אויז ער ניט קיין מראה איז
 3 מיר זאלען איז איהם גלייסטען: ער איז געזארכען
 פערשעט אונד פערטיטען פון מענישע, אמאן פון
 וויטאנ אונד בעקענט מיט קראנקהיט, אונד מיר
 האבען אונזער פנים פון איהם פערקארגען, ער איז
 געזעגן פערשעט אונד מיר האבען איהם גט
 געזעגן פערשעט אונד מיר האבען אונזערע
 געאכט: פארזאדור ער האט געטראגען אונזערע
 קראנקהיטען, אונד אויף זיך געלאדען אונזערע
 וויטאנ אבער מיר האבען איהם געהאלטען אלס
 איינער וואם איז געפלאנט פון גאט, געשלאייגען אונד
 4 געפיניגט: אבער ער איז קראנק געזארכען געזען
 אונזערע זינד, ער איז צערשטוויסען געזארכען געזען
 אונזערע אונגערבטינקייטען, דיא שטראף פון אונזער
 פרידען איז אויף איהם, אונד דורך זיגע בילען
 5 געגען מיר געהילט געזארכען: מיר זעגען אלע
 פאראירט געזארכען וויא שאף, איטליךער מענש האט
 זיך געהרט צו זיין געגען אבער גאט האט אויף
 איהם געלאות טרעפען דיא זינד פון אונס אלע:
 געפיניגט, דאך האט ער גיט אויפגעמאכט זיין מoil,
 6 ער איז געבראכט געזארכען וויא אלעמעלע צום שעטצען,
 ער איז געבראכט געזארכען געזיואונגען, אונד ער איז געזעגען
 אונד וויא א שאף איז שטומ פאר איהר שעטער, אויז
 האט ער גיט אויפגעמאכט זיין מoil: ער איז געד
 7 גוטען געזארכען פון דעם געגענגנים אונד געריכט,
 אבער ער קען אויסדערציילען זיין דה, ווארין ער
 איז אפגעשניטען געזארכען פון דעם לאנד פון דיא
 8 לעבעדיגע

ישעה נב

34 פון דעם פאָלַק זאָל ער מִכְפֵּר זַיִן: אָונְדֶּ רִיזַּעַס זַאָל זַיִן
צַו אַיְיךְ צַו אַיִן אַיְבִּיגַעַס גַּעֲזַעַס מִכְפֵּר צַו זַיִן פָּאָר
דִּיאָ קִינְדָּעַר יִשְׂרָאֵל עַוְגַּעַן אַלְעַזְוִיְּרַע וַיְנַדְּ אַיִן מַאל
אִים יָאָרֶר, אָינְדֶּ ער קָאָט . עַתְּ זַוְּ גַּלְיַיךְ וַיָּאָ נְאָטַה קָאָט
גַּעֲבָאָטַעַן צַו מְשַׁה :

ישעה

קאפיטעל נ'ב, פסוק י"ג-ביז צום סופ פון נ'ג.

13 זעהט ! מײַן קְגַעַט וּעַט בְּעַגְלִיקָעַן, ער וּעַט דָּעַרְהַיְיכְט
יעַרְעָעַן, אָונְדֶּ דָּעַרְהַיְיכְעַן וּעַרְעָעַן, אָונְדֶּ ער וּעַט וּעַהְר
14 הַוִּיךְ זַיִן: אֹזְוִי וַיָּאָ פִּילַע קָאָבָעַן זַיִה אַיְבָּעַר דִּיר
פָּעַרְוּ אַיְגְּרָעַט אֹזְוִי אַיִן זַיִן אַגְּנַעַהָעַן פָּעַרְדָּאָרְבָּעַן פון
אַ מַעְנְשַׁ, אָונְדֶּ וַיָּגַע גַּעַשְׁטָאָלַט פון מַעְנְשַׁעַן-קִינְדָּעַר :
15 אֹזְוִי וּעַט ער בְּעַשְׁפָּרָעַנְקָלָעַן פִּילַע גּוּיִם, אַיְבָּעַר אִיהָם
יעַלְעָעַן דִּיאָ מְלָכִים אַיְחָרָעַ מִילָּעָר צַוְּהָאָלְטָעַן, וּאַרְיָן
דָּאָס וּאָס אַיִן צַו זַיִא נִיטַּ דָּעַרְצִיְּט גַּעַזְאָרָעַן וּעַלְעָעַן
זַיִא זַגְהָעַן, אָונְדֶּ דָּאָס וּאָס זַיִא קָאָבָעַן נִיטַּ גַּעַזְהָעָרַט
וּעַלְעָעַן זַיִא בְּעַטְרָאָכְטָעַן :

קאפיטעל נ'ג.

- 1 זַעַר קָאָט גַּעַלְיִכְט צַו אָונְזָעַר קְעַרְוָנְג ? אָונְדֶּ צַו
יעַעַטָּעַן אַיִן דָּעַר אָרָעָם פון גַּאָט אַגְּטָפְלָעַט גַּעַזְאָרָעַן ?
- 2 וּאַרְיָן אַר אַיִן אַיְפָגְעָנָא-גַּעַן פָּאָר אִיהָם וַיָּאָ אַיְגַּג אַזְוּיְגָעַל
אָונְדֶּ

וַיָּקֹרֶא תְּזִ

עַד וְאֵל וַיָּשַׁעַן זַיִן לִיב מִט וַיָּסַעַר אֲונֵד דָעַרְנָאך
 27 נְאֵל עַד קַוְמָעַן אֵין דָעַם לְאַגְעָר אֲרֵין אֲונֵד דָעַם
 שְׁצִיעָר פָוָן דָעַם זַיְדָאָפְּשָׁעָר אַיְצָד דָאָס בְּעַקְעָל פָוָן דָעַם
 זַיְדָאָפְּשָׁעָר וַיָּאָס זַיְעָר בְּלוֹט אַיְזָבְּרָכָאָט גַּעַזְאָרָעָן
 מַכְפֵּר צַו זַיִן אַזְנָא דִיא הַיְלִינְגְּיִיט אֲונֵד זַיִעָר אֲרוֹיסְד
 בְּרַעַנְגָּעָן אַיְסְנוּיְינְגָּפָוָן דָעַם לְאַגְעָר אֲונֵד זַיִא נְאַלְעָן אַס
 פְּעַרְבְּרַעְנָעָן מִטְפְּשִׁיעָר זַיְעָר בְּעַל אֲונֵד זַיְעָר פָּלִיש
 28 אֲונֵד זַיְעָר מִסְטָן אֲונֵד דָעַר טָאָס פְּעַרְבְּרַעְנָט זַיִא נְאֵל
 וַיָּשַׁעַן זַיְגָּע קְלִיְּדָעָר אֲונֵד נְאֵל וַיָּשַׁעַן זַיִן לִיב מִט
 וַיָּסַעַר אֲונֵד דָעַרְנָאך נְאֵל עַד קַוְמָעַן אֵין דָעַם לְאַגְעָר
 29 אֲרֵין אֲונֵד אַס נְאֵל זַיִן צַו אַיְה צַו אַיְן אַיְבְּגָעָס
 גַּעַזְעָץ אֵין דָעַם זַיְבְּטָעָן חַדְשָׁי אֵין דָעַם צַעַחְנְטָעָן
 צַו דָעַם חַדְשָׁז נְאַלְט אַיְהָר פְּיִגְעָעָן אַיְרָע זַעַלְעָן
 אֲונֵד קִיְּגַעְרָלִיא אַרְכְּבִּיט נְאַלְט אַיְהָר נִיט טְהָוָן דָעַר
 אַיְנְגַעְבּוּרְבָּעָנָר אֲונֵד דָעַר פְּרַעְמְדָעָר וַיָּאָס וַיָּוִינְגָּט
 30 צַוְיִשְׁעָן אַיְךְ וַיְיִלְאָזְנָה אֵין דָעַם דָאַזְגָּעָן טָאג זַעַט עַד
 מַכְפֵּר זַיִן אוֹיפְּ אַיְהָר אַיְךְ צַו רִיְגְּעָעָן אַז אַיְהָר נְאַלְט
 31 רִיְזָן זַיִן פָוָן אַלְעָא אַיְרָע זַיְדָר פָּאָר גָּאָט דָאָס אַיְזָן
 אַיְן שְׁבָת פָוָן רַוְהָוָגָן צַו אַיְהָר אֲונֵד אַיְהָר נְאַלְט פְּיִגְעָעָן
 אַיְרָע זַעַלְעָן אַס אַיְזָן אַיְבְּגָעָס גַּעַזְעָן
 32 אֲונֵד דָעַר בְּהַן וַיָּאָס מַעַן קָאָט אַיְהָס גַּעַזְאָלְבָט
 נְאֵל מַכְפֵּר זַיִן אֲונֵד וַיָּאָס מַעַן קָאָט דָעַרְפִּילָט זַי גַּעַט
 הַאֲנֵד צַו זַיִן אַיְזָן בְּהַן אַקְשְׁטָאָט זַיִן פְּאַטְעָר אֲונֵד עַד
 נְאֵל אַנְקְלִיְּדָעָן דִיא לִיְגָעָע קְלִיְּדָעָר דִיא הַיְלִינְגָּעָן
 33 קְלִיְּדָעָר אֲונֵד עַד נְאֵל מַכְפֵּר זַיִן פָּאָר דָעַם הַיְיָ עַז
 הַיְלִינְגְּתָהָם (מַקְדֵּשָׁ הַקְדֵּשָׁ), אֲונֵד פָּאָר דָעַם גַּעַזְעָס טַזְנָן
 דִיא פְּעַרְזָאָמְלָגָן אֲונֵד דָעַם מַזְבָּחָ נְאֵל עַד טַבְפֵּר זַיִן
 אֲונֵד אוֹיפְּ דִיא פְּהָנִים אֲונֵד פָּאָר דָא נָא צַע עַרְזָאָזְגָּגָג
 פָוָן

Yokra טו

מיט זיין ביגער ויעגען פאל, אונד ער זאל איהם
 ריגען, אונד ער זא איהם הייליגען, פ נ וועגען דיא
 20 אומרייניגקייטן פון דיא קיגער שךאל: אונד זען ער
 וועט אויפעהן מבפר צו זיין וועגען דיא הייליגקיט
 אונד דעם געצעלט פון דיא פערזאמלונג אונד דעם מוגה
 איז זאל ער געהגען דאס לעבעדריגע בעקלע:
 21 אונד אהרן זאל ליגען זינע צויז אונד אויף דעם
 קאנפ פון דעם לעבעדריגע בעקלע, אונד ער זאל
 מהנעה זיין איבער איהם אלע דיא מיסטהטען פון
 דיא קו דער ושראל אונד אלע זירע איברטערטען
 פון אלע זירע זינד, אונד ער זאל זיא טהון אויף דעם
 קאנפ פון דעם בעקלע, אונד ער זאל עם אונעקשייקען,
 דורך דיא האד פון איין פארבקערטען מא, אן
 22 דער מדבר ארין: אונד דאס בעקלע זאל טראגען איין
 זיך אלע זירע מסטהאטען, איין זיגען וויסטען לאה
 אונד ער זאל אונעקשייקען דאס בעקלע אין דער מבר:
 23 אונד אהרן זאל קומען איין דעם געצעלט פון דיא פערז
 זאמלונג, אונד ער זאל אויסציהן דיא ליגען קליע ער
 זאס ער הקט אנטקליידען זען ער אוינו בעקופען אן דיא
 24 הייליגקייט, אונד ער זאל זיא לאזען דארטען: אונד ער
 זאל וואשען זיין ליב מיט וואסער אין דעם הייליגען ארט
 אונד ער זאל אנטקליידען זינע קליער, אונד ער זאל
 ארויסגין, אונד ער זאל מאכען זינע בראנדאפעער,
 אונד דאס בראנדאפעער פון זעם פאַק, אונד ער זאל
 מבפר זיין פון זינעטען ערן אונד פון וועגען דעם פאַק:
 25 אונד דאס פاعت פון דעם וינדאפעער זאל ער דעם פאַק
 26 אויף דעם מוגה: אונד דער זאס הקט אונעקשייקט
 דאס בעקלע צו עזאל זאל וואשען זינע קליער, אונד

וילרא טו

- זואם איז אופּ דעם ציינִים (געווין), או ער זאל
 14 גיט שטהרכּען : אונְד ער זאל געטָען פון דעם בלוט
 פון דעם שטייער, אונְד ער זאל שפּערענְגַען מיט זיין
 פֿינְגַעַר אופּ דעם כפרת אין מורה זוית, אונְד פֿאַר
 דעם כפרת זאל ער שפּערענְגַען זיעבען מאָל פון דעם
 15 בלוט מיט זיין פֿינְגַעַר : אונְד ער זאל שעכּטָען דאס
 בעקָעַל פון דעם וינְדָאָפַּעַר זואם איז פֿאַר דעם פֿאַלְקַן,
 אונְד ער זאל בְּרַעֲנְגַען זיין בלוט אַגְּנוּוֹיִינִין פון דעם
 פֿאַרְהָאָנְגַן, אונְד ער זאל מאָכָעַן מיט זיין בלוט גְּלִיכַד
 אוזו זויא ער האט גַּעֲמָאָכְטָמִיט דעם בלוט פון דעם
 שטייער, אָזֶד ער זאל שפּערענְגַען אופּ דעם כפרת
 16 אונְד פֿאַר דעם כפרת : אונְד ער זאל יְמַבְּפַר זיין אַיר
 דיא הַיְלִינְגִּיט, פון עַעֲגָעַן דיא אַומְּרִינְגִּיקִיטָעַן פון
 דיא קִינְדָּר וּשְׁרָאֵל, אונְד פון עַעֲגָעַן זִיְּרָע אַיבָּעָרְדַּ
 טְרַעְטְּוִינְגַעַן, צו אלָע זִיְּרָע זִיְּרָה, אונְד אַזְוִי זאל ער
 מאָכָעַן צו דעם גַּעֲצָעַלְטַן פון דער בערְזָאָמְלוֹגָן, זואם
 רוחט מיט זיין, צווישָׁען זִיְּרָע אַומְּרִינְגִּיקִיטָעַן ;
 17 אונְד קִין טְעַנְשַׁז זאל ניט זיין אין דעם גַּעֲצָעַלְטַן פון
 דיא בערְזָאָמְלוֹגָן, ווען ער וועט קוֹטָעַן יְמַבְּפַר צו זיין
 אין דיא הַיְלִינְגִּיט, בי ער וועט אַרוּיסָגִין. אונְד ער
 זאל יְמַבְּפַר זיין פון זיְגַעטְוָעַגְעַן אונְד פון וועַעַן זיין
 היְזָגְעַזְגַּדְגַּדְגַּדְגַּדְגַּד, אונְד פֿאַר דיא גַּאנְצָע בערְזָאָמְלוֹגָן פון
 18 יְשָׁרָאֵל : אונְד ער זאל אַרוּיסָגִין צו דעם מִזְבֵּחַ זואם
 איז פֿאַר גָּאָטַן, אונְד ער זאל יְמַבְּפַר זיין וועַעַן אַיהֲם,
 אונְד ער זאל גַּעֲטָעַן פון דעם בלוט פון דעם שטייער,
 אונְד פון דעם בלוט פון דעם בעקָעַל, אונְד ער זאל אַס
 טהון אופּ דיא בערְגַּעַר פון דעם מִזְבֵּחַ רִינְגָס אַרוּס :
 19 אונְד ער זאל שפּערענְגַען אופּ אַיהֲם פון דעם בלוט
 מיט

וַיָּקֹרֶא טז

- 5 אונד פון דיא געמיינדע פון דיא קינדרער ישראל זאל ער
געלמען צוועיא ציגענד בעקלעה פיר אין זינדראָפֿער,
6 אונד אין ווינדר פיר אין בראנדראָפֿער : אונד אהרן
זאל געגעלהען דעם שטייער פון דעם זינדראָפֿער, וואס
אייז פאר איהם, אונד ער זאל מכפר זיין פון וועצע, ויך
7 אונד פון וועגען זיין היינצעוינד : אונד ער זאל געטמען
דיא צוועיא בעקלעה, אונד ער זאל זיא שטעלען צו פאר
גאט, ביא דער טיר פון דעם געצעלט, פון דיא
פערזאָטְלוֹנְג : אונד אהרן זאל גורל ווארקען איבער
ה א צוועיא בעקלעד, אין גורל צו גאט, אונד דאס
8 אנדער גורל צו עזאָול : אונד אהרן זאל געגהנען
דאס בעקלל וואס דער גורל אייז געפֿאלען אויפֿ איהם
צו גאט, אונד ער זאל עם מאכען אין זינדראָפֿער :
9 10 אונד דאס בעקלל וואס דער גורל אייז געפֿאלען איףֿ
איהם צו עזאָול, זאל געשטעלט ווערטן ליעבערגיג פאר
גאט, מכפר צו זיין מיט איהם, איהם אונעקייזיקען
11 צו עזאָול, אין דער מְרַבֵּר ארין : אונד אהרן זאל
געגעלהען דעם שטייער פון דעם זינדראָפֿער וואס אייז
צו איהם, אונד ער זאל מכפר זיין פון זינגעטען
אונד פון וועגען זיין היינצעוינד, אונד ער זאל שערטען
דעם שטייער פון דעם זינדראָפֿער וואס אייז צו איהם :
12 13 אונד ער זאל געטמען דיא פְּפָאָן פּוֹל פון ברענגענד
קוילען, פון דעם אָפֿערשְׁטוֹהָל (מִזְבֵּחַ), פון פאר
גאט, אונד זויזע הענד פול פון וויהרויך פון וואויל
שענגענד געווירטיז, דין געשטוייסען, אונד ער זאל עם
ברענגען אינזיגיג פון דעם פְּאָרְהָאנְגָּן : אונד ער זאל
ליינע דאס רזקה-זערק אויפֿ דעם פְּיָעָר פְּאָר גאט, אונד
דער זאָ, גען פון רזקה-זערק זאל בעדעלאָן דאס בפְּרָת
וואס

וַיִּקְרָא אחרי מות טו.

1 אונד גאט האט גערעט צו משה נאך דעם טוית פון דיא
זעוויא ויהן פון אהרן, עאון זיא האבען זיך געגענט
זו פאר גאט אונד זיא זעגן געשטארבקען: אונד גאט
האט גענאנט צו משה, ריד צו אהרן דיין ברודער
או ער זאל ניט קימען אלע צייט אין דיא הייליגקייט
אינזוייניג פון דעם פארהאנג פאר דעם איבערדאכעל
(כברת) זאמ איז אויף דעם קאסטען, או ער זאל
ניט שטארבקען, דען איז עעל מה בעווייען אין דעם
וואקען אויף דעם כברת: מיט דיעס זאל אהרן
קומען אין דיא הייליגקייט ארין, מיט אין ינגען
שאי ער צו אין זינראפער, אונד אין זיךדר צו אין
בראנדאפער: ער זאל אנטליידען דאס הייליגע
ליינגען העמלה, אונד דיא ליינגען הויזען זאלען זיין
או פ זיין ליב, אונד מיט דעם ליינגען גארטעל זאל ער
זה גארטעלן, אונד דיא ליינגען הויב זאל ער אויזגעען,
זיא זעגן דיא הייליגע קליידער, אונד ער זאל וואשען
מיט וואסער זיין ליב, אונד ער זאל זיא אנטליידען:
אונד

ZIONISM FROM A LITERARY JEW'S STAND-POINT.

To the Editor *N. Y. Journal*:

I am not a prophet, but it certainly seems to me that without the Zionist movement, and without persecution from without, isolated Jewish communities have no sufficient seeds of permanence in a world whose civilization is already built up on Old Testament lines. Unfortunately, persecution is still unfailing, especially in Russia and Roumania, and fortunately Zionism is making great strides. Nineteen hundred and one will be memorable as the year in which the ruler of Palestine—the Sultan of Turkey—received Dr. Herzl, and will end characteristically with the fifth Zionist congress. Every congress shows an augmentation in enthusiasm and in the prospects of what seemed five years ago to be the mad vision of a dreamer of the Ghetto. In striking the racial chord Dr. Herzl has struck the chord which rings truest, and there is no doubt the brotherhood of Israel contains the elements of a political force. When even America is beginning to exclude Jewish emigrants, there will be no place left for the sole of their foot but Palestine, and thus forces external and internal are beginning to coincide and work together for good—the evil force of persecution, the righteous force of Zionism.

Faithfully yours,—I. ZANGWILL.

* * *

We rejoice greatly that within the past four or five years Hebrews are awaking to fresh interest in the Land of Promise. Incidentally, we trust, this may lead them to a fresh interest in the study of Scripture prophecy, which surely contains blessed promises for them—as well as for spiritual Israel.

On the strength of those prophecies we have been declaring the present Zionist movement for more than twenty-five years. Over twenty years in advance of it, we pointed it out, and showed that it is clearly taught, time and all, in the *Jubilee* system of the Law of Moses, and in the prophecies of Isaiah and Daniel. We are not anticipating a great turning of Jews to Christianity, immediately; but we do expect that they will be ready for divine favor, as a people, by the time the Gospel age shall have finished its mission;—at the opening of the Millennium.

These prophetic subjects are treated in "*The Time is at Hand*," page 173, and "*Thy Kingdom Come*," page 243. Price 25 cents (1s.) each, or loaned free to those promising to read and return them.

WATCH TOWER BIBLE AND TRACT SOCIETY,

ALLEGHENY, PA., U. S. A.

This Society never solicits donations, but it uses voluntary contributions as wisely and economically as possible in the propagation of Christian knowledge along the lines presented in **MILLENNIAL DAWN**. It yearly circulates tons of tracts and papers free, through the mails and through voluntary agents.

It justifies that portion of its name which relates to the Bible—(not by publishing Bibles, nor by circulating them gratuitously, but)—by supplying Bibles and Bible-study helps at wholesale prices;—and often below the usual wholesale rates. We mention a few of these on succeeding pages, of course ranking **MILLENNIAL DAWN** as the most important helps or Bible Keys, and **ZION'S WATCH TOWER**, semi-monthly, their efficient supplement.

Readers who desire to coöperate in the circulation of **MILLENNIAL DAWN** will be supplied at cost prices, and can have tracts ad libitum. Write to us respecting this!

OLD THEOLOGY TRACTS

TREATING LIVE TOPICS, SUPPLIED FREE.

Samples will be sent free to any one requesting them: and quantities for free circulation will be supplied free to all subscribers to **ZION'S WATCH TOWER**, they being considered working members of the Society, whether they specially contribute to its funds or not. Send for free samples.

דער בריעך און דיא ערבים

אויפֿס נײַע אָרוּסָגָעְנָבָעָן פֿוֹן
מְרַדְכִּי שְׁנוֹאָל בְּעֶרֶגְמָאנָן.